

વિવિધ પુણ્ય-વાટિકા

યાને

ચતુર્વિંશત્યાદિ સંગ્રહ.

પ્રકાશક,

શા લખમચી કુશવણ (કચ્છપત્રીવાલા)

સંગ્રહ કર્તા.

શ્રીમદ્ વિજયજ્ઞાન રત્ન મંડલસ્થ.

મુનિ દેવચંદ્રજી મહારાજ.

પ્રથમ સરસ્વતી

નંબર ૫૦૦

વૈશાખ મ. ૨૪૪૪

વિશાખ મ. ૧૯૮૪

દિગ્ગજ સદુપયોગ.

અગ્રવચન.

બહુ ચિરંતન કાલથી સાહિત્યરસિકોએ વિવિધ અનવધિ શાસ્ત્ર રતના કરના તત્ત્વરપર્થી બનીને તેમાંથી યથાર્થિ વસ્તુ (તત્ત્વ) મેળવીને યથા શક્તિ યથામતિ પ્રતિપાદન કરવા પ્રયત્ન કરેલ છે. જેમ સમુદ્ર, અમૃત્યરત્ન, મૌકિતક અને ચંખલા વગેરે વસ્તુઓનો વિશાલ ભંડાર છે. તેમ શાસ્ત્રાર્થુવ પણ આર્થિક માનસિક નૈતિક ઐતિહાસિક ધાર્મિક અને અધ્યાત્મિક વિષયોનો અખૂટ ખજાનો છે.

અહિં અન્યાન્ય સાહિત્ય વિષયક ઉદાપોહ ન કરતાં કેવલ જૈન સાહિત્ય વિષયક કંઈક લખવા પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે. જૈન સાહિત્ય પ્રાકૃત-સંસ્કૃત ભાષામાં વિભક્ત કરવામાં-રચવામાં આવેલ છે જૈનના મૌલિક સિદ્ધાંતો પ્રાકૃત ભાષામાં લખાયેલા છે, અને ટીકા વગેરે પ્રયો સંસ્કૃત-પ્રાકૃત ભાષામાં રચાયેલા છે.

જૈન સાહિત્ય રસિકોએ વિવિધ વિષય (અવધારિક પારમાર્થિક વગેરે) નો સ્વરૂપ વિશદ દૃષ્ટિપૂર્વક પ્રતિપાદન કરેલ છે. તથાપિ પ્રાધાન્યતઃ કર્મયોગ, જ્ઞાનયોગ અને ભક્તિયોગ તરફ જૈન કાવિઓનો વિશેષ વલણ ધરા પામેલ છે.

યથાપિ ઉપર્યુક્ત યોગ-ત્રિપુટી અન્યોન્ય માપેલ છે જૈન દૃષ્ટિ એ એકજ વસ્તુ (વિષય) પ્રત્યે નિર્ભર યથાથી-અંકગત પડતો નીકાર કરવાથી-અનેકાંત દૃષ્ટિ વાને વ્યાહાદ મુકતો બન ધરા પામે છે.

જેમ જ્ઞાનયોગ, કર્મયોગ અને ભક્તિયોગને પ્રસંગ આપી શકે છે. તેમજ કર્મયોગ અને ભક્તિયોગથી જ્ઞાનયોગની શુદ્ધતા-સાદૃશ્ય ધરા પામે છે. ઉપર્યુક્ત ત્રિવિધ યોગ વિવિધ તાપના મતાપનો નાશ કરનાર છે; અને અનેકથા ઉપાધિમાથી નિરુપાધિનતા પ્રાપ્ત કરાવે છે.

એ ત્રિવિધ યોગના સ્વરૂપનું સ્પષ્ટીકરણ કરવા માટે પૂર્વતમ મહા-
ર્થિયોએ પ્રાકૃત અને સંસ્કૃત બાષામાં અનેક શાસ્ત્રો રચેલા છે. પરંતુ
આશ્ચર્ય તો એ છે કે એવા મહાન વિષયને કેટલાએક અર્વાચીન જૈન
શાસ્ત્રવિશારદ મુનિયોએ ગુર્જર બાષામાં સુબદ્ધ કરી વિવિધ પદ્યગ્રંથ
રચના કરેલ છે—તે પશુ જુદા જુદા રાગોમાં રચેલ છે. સંગીતના મધુર
આત્કાદ સાથે સામાન્ય જન સમાજને આત્મક્રિય: સાધવાની સગવડતા
થાય—પ્રભુમય જીવન બનાવી શકાય તેવા શુદ્ધ આદર્શપૂર્વક સ્તવનો
રચવામાં આવેલ છે.

પ્રાકૃત સંસ્કૃત વાદ્યમયમાં સ્તુતિ (સ્તવન) પદ્ધતિ પ્રાચીન કાલ-
થી મંગલિન થયેલ છે. સંગીતમય સ્તુતિ કરનાં ચિત્તની એકાગ્રતા
પ્રાપ્તિના માધ્યે બહિરસની જમાવટ થવા પામે છે એ નિર્વિવાદ છે.
મંગીતની અમર આત્માસંગોપાસને જે રીતે થવા પામે છે તેનો અનુભવ
મર્મને સુવિહિત છે, એ દર્શીકન સમજાવવાની વિશેષ અગત્ય નજ દેાય
બરે છેવટે દેવાખ્યાસનો પણ લાયક થાય છે. જૈન સાહિત્ય રસિક મુનિયોએ
સ્તવનો મન્નજાયો બિજબિજ દાસમાં ક્રિયા રાજરાગજીઓમાં રચીને
આપુટ હાંપા આપેલ છે. તે માટે જૈનેતર સાહિત્ય ક્રિમિઓ—હાર
સાદરોએ મુક્ત કરે પ્રસાસા કરેલ છે.

બીજી જે જૈન ગુર્જર સાહિત્યનું પરિક્રમીત મંમદ કરવામાં આવેલ
છે. (દેવમદન—સાવીશી વગેરેનો સમદ) તેના રચયિતા કબ્બાનુવેશ-
વંતા શીમાનુ દેવમદન મદારાજ અખ્યાતક્રેમી શીમાનુ અનદધનન
મદારાજ ન્યાયવિશારદ ઉપાધ્યાયશી શ્રીવિજયન મદારાજ વગેરે મુનિ
મદારાજોની કૃતિઓનો સમદ છે.

જે કૃતિઓમાં સાનંદાય ક્રમશઃ અને કાવિયેરને બહુ સ્પષ્ટ
વિષેયન કહે છે, જે કૃતિઓમાં કવચેદ અનુદિષ્ટાતી કુખર છે, અને

દર્શન યોગની ગૌણતા પણ સાથે છે. એ ત્રણે યોગ જેમ શરીરને સાત્ત્વિક અન્ન, જળ અને હવા પોષક છે તેમ અંતરાત્માને એ ત્રણે યોગ પોષક-ઐયસ્કર છે.

આ સંગ્રહમાંથી ત્રણે યોગના નમુનાઓ આપી શકાય તેમ છે. પરંતુ તેમ કરવા કરતાં “અગ્ર વચન” તું લંબાણુ યદ્ જવાયી વાયકટદને આ “કૃતિઓના સંગ્રહ” ને સાદાંત ધ્યાનપૂર્વક વાંચી વિચારી જવાની ખાસ ભલામણ કરવામાં આવે છે આ પુસ્તકમાં જે જે કૃતિઓનો સંગ્રહ કરવામાં આવેલ છે તેના રચયિતા મહાપુરુષોનું હુંક જીવન ચરિત્ર આપવાની ઇચ્છા હતી, પરંતુ તેઓના જીવન પ્રસંગની સર્વ સામગ્રી પૂરતી રીતે ન મળવાથી તેઓની જીવનચર્યા આપવાનું કાર્ય પડ્યું મૂક્યું પડ્યું છે. અસ્તુ !

ઉપસંહાર.

આ સંગ્રહ કરવાનો પ્રયામ સફળ થવા માટે એટલું જ ઇચ્છું છું કે -જન મમાજ આ પુસ્તકમાંથી વધારાગત-વધારાગત બોરાક મેળવી પોતાના જીવનમાં ઉનારે એજ અતરંગ. અભિલાષાપૂર્વક વિરમુ છુ.

મ. ૧૯૮૪ } લેખક મચ્છન્દા
વસંતપંચમી } મુનિ દેવચંદ્ર. (૧૯૮૦-૮૧)

સમર્પણ.

પરમ દુપાણુ પૂજ્યપાદ પરમેષ્વરી શ્રીમાન પૂજ્ય-
શાસ્ત્રી શ્રી વિજયભાસણ સ્વામી !

દુપાણુ ગુરુદેવ વિશ્વાપનો માગ પ્રત્યે પરમ ઉપકાર છે. પશુના દાણી માનવતાનું જ્ઞાન દેવાથી શુદ્ધ સ્વાદાદ જીવંતી પ્રાપ્તિ દેવાથી સમ્પદજ્ઞાનાગિની વ્યપૂર્વ પ્રમાદી વ્યાપી વ્યાપે અને કુલકલ્પ દેસ છે. વ્યાપના ઉપકારનો જાણે જાણ રીતે નું સાચવવા મમર્થ નથી. તથાપિ દેસે વ્યંગી સજ્જ મુખ્ય થવા માટે વ્યા સમદાતમક પુનઃ વ્યાપ શ્રીમાનને સાર સમર્પણ કરું છું તે સ્વીકારી વ્યાખારી કરશી

બવરીય—મુનિ રવિચંદ્રભટ્ટ. (૧૯૫૦-૫૧)

પૂજ્ય પિતાશ્રીના સ્મરણાર્થે લેટ

જેમના સ્મરણાર્થે આ પુસ્તક છપાવવામાં આવેલ છે. તે વ્યક્તિનો જન્મ ૬૨૭ પત્રી ગામના ઝોસવાળ શાંતિય શાહ પચાણુ શ્રીપાલને ઘેર સં. ૧૮૯૮ માં થયેલ જેમનું નામ કેશવશાહ હતું. કેશવશાહના બાપ-દાદા ખેતીવાડીનું કામ કરતા તેઓ તે કાર્યને ઉત્તમ માનતા મનાય છે. તેથીજ “ ઉત્તમ ખેતી અને મધ્યમ વ્યાપાર ” એ કહેવત સુપ્રસિદ્ધ છે. કારણુ ? કૃષિકર્મમાં પ્રાયઃ ફૂડ, કપડ, વિશ્વાસઘાતાદિ આર્તારિક પાપ-પ્રવૃત્તિ કરવાની જરૂર પડતી નથી.

કેશવશાહમા પણ પોતાના પૂર્વજોના સરસ અને સાદા જીવનને વારસો ઉતરેલો હતો તેથીજ કેશવશાહ બાલ્યાવસ્થાથીજ સરસ, શાંત અને સ્નેહવાળા હતા. ઉશ્મરે જાણક થવાથી સામાન્ય અક્ષરજ્ઞાન અને અંક શિક્ષણની સાથે કૃષિકર્મની ખાસ તાલીમ મળવાથી તેમનું શરીર અને મન કસાયેલું-સુદૃઢ થયેલું હતું.

એ તો નિર્વિવાદ છે કે—સાદુ જીવન સ્વચ્છ હવા માનવિક ખોરાકો સાથે મતન મહેનતથી સારીર કમાય છે—આરોગ્યના જગતીય છે. તન નીરોગી તો મન પણ તેવુંજ થાય છે

આરે પુત્રાની ખીલી ભારે તેમનું કામ કરવામા આવ્યું પત્નીનું નામ લીમળાઈ હતું જેમના ત્રણ પુત્રા અને પાંચ પુત્રીઓ હતી આરે એક પુત્રી અને એક પુત્ર વિદ્યમાન છે. ત્રણ પુત્રા નુન-સારી કામ કરી અને ત્રીન સાચાના માગ અબ્યામી દોવાથી અકેક મનાત ત્રણ ભાઈઓને થવાથી વારનુ જીવ પપ ન લક્ષ્યપ નવ નીનારે આરા મપચાના પિતા તરીકે તો કેશવશાહને દેદારો મળેલ એ પણ ત્રીન

કેશવશાહ સ્વયં ધર્મપ્રેમી હોવાથી યથાશક્તિ ધાર્મિક ક્રિયામાં તત્પર રહેતા. પુત્રોની પ્રેરણા વડે કૃષિકર્મની પ્રવૃત્તિથી નિવૃત્ત થવાથી નિરંતર સામાયિક પ્રતિક્રમણ વગેરે ક્રિયા કરતા હતા. કેશવશાહનો ધાર્મિક પ્રેમનો એક જ દાખલો લખ્યો:—

એક વખત સાયંકાલે પ્રતિક્રમણ કરાવનાર ડોઝ આવક ન હોવાથી (સ્વયં પ્રતિક્રમણ શીખેલ ન હતા) પ્રતિક્રમણ ન થયું, તેથી તેમને બજોળ ખેદ થયો એટલું જ નહિ પરંતુ પરતંત્રતાનું ખરું બાન થયું, તેથી દૈવ મંદિર હૃદયમાં ક્યો કે “મારે પ્રતિક્રમણ શીખવુંજ” તે વખતે તેમની અવસ્થા પ્રાયઃ ૬૮ વર્ષની હતી. તથાપિ તેમણે પ્રતિક્રમણ શીખવાનો આરંભ કર્યો તે પણ એકાદ-બે માસમાં જ પૂરણ કર્યું. ત્યારબાદ હમેશાં સ્વયંપ્રતિક્રમણ કરતા માત્ર મૃત્યુ સમય પહેલાં ૩-૪ દિવસ જ પ્રતિક્રમણ ન કરી શક્યા.

છેવટમાં કેશવશાહને ૩-૪ દિવસની સાધારણ માંદગી થઈ, પરંતુ મમાધિ બાવમાં સં. ૧૯૮૪ ના દાર્તિક સુદી ૪ ને દિવસે કેશવશાહ સ્વર્ગવામ પામ્યા. તેમના નિમિત્તે ૫૧જ દિવસે ગામમાં પાખી (અમારી) પડાવવામાં આવી હતી તે પ્રસંગે કોરી ૫૦૦) પાંચતોનો ખર્ચ થયેલ હતો. આનું પવિત્ર જીવન ગાળવા પ્રજા સર્વને બળ આપે એ અનિમ બાબતોના કડ શાંતિ.

લેખક.—વિ. મંડલ.

અનુક્રમણિકા

નં.	વિષય.	પૃ
૧	દેવચંદ્રજી ચોવીશી. ...	૧૦
૨	અટ પ્રવચન માતાની દાસો. ...	..
૩	શ્રી ગજ સુકુમારની દાસો. ...	...
૪	પ્રમંજનાની દાસો. ...	...
૫	પાંચ ભાવનાની દાસો. ...	...
૬	યશોવિજયજી ચોવીશી. ...	...
૭	સમકિત સડસડી. ...	...
૮	સવાસો ગાથાતું રતવન. ...	..
૯	આક દષ્ટિની દાસો. ...	..
૧૦	આનંદધન ચોવીશી. ...	...
૧૧	પાંચ મમિનીની દાસો. ..	..
૧૨	પાંચ વ્યવહારની દાસ. ...	..
૧૩	પુન્યપ્રકાશનું રતવન. ...	..
૧૪	સધુ આગમના. ...	...
૧૫	બોધભાવની. ...	...
૧૬	રત્નાકર પદ્મીશી. ...	...
૧૭	અનુવિદ્યનિ જિન સ્તુતિ. ..	...
૧૮	ગુણરથાન કમારોદ (અપૂર અવમ) .	...
૧૯	દામાપના. ...	..

શુદ્ધિ-પત્રક.

અશુદ્ધિ	શુદ્ધિ	પત્ર	પાત્રિ
મધે	સધે	૧૦	૨
આત્મા	આત્મ	૧૨	૧૩
કામ	કાલ	૧૩	૧૦
રક્ષમી	લક્ષી	૧૩	૨૨
નિત્ય	નિત્ય	૧૫	૭
અગ્નિ	રગ્ને	૨૬	૧૯
મંમય	સંમય	૨૮	૪
ધર	ધર	૨૯	૧૫
વ્યવહાર	વ્યવહાર	૩૦	૧૮
વારો	વારો	૩૨	૧૬
પૂર્વ	પૂર્વ	૩૪	૧૮
તપો	તપો	૪૧	૧૪
આસા	આસ	૪૪	૨૧
તે	તે	૫૨	૬
નિન	નિન	૫૨	૨૦
આનંદ	આનંદ	૫૪	૬
ગોવિન્દ	ગોવિન્દ	૫૮	૧૨
સરોવર	સરોવર	૬૦	૨૦
કુલ	કુલ	૬૩	૬

૧ રૂલ	પા૦ પદ	૬૫	
ફલે	ફલે જો	૭૫	.
લટે	લટે	૮૬	૧
ફપ	ફપ	૯૧	૧
જન	જન	૯૯	૪-
કિરિયા	કિરિયા	૧૦૨	૧
દીન	દીન	૧૦૩	
વિપય	વિપય	૧૦૩	
રદિત	રદિત	૧૦૭	
વાચિત	વાચિત	૧૧૫	
કિરિયા	કિરિયા	૧૧૬	.
જન	જન	૧૨૪	૧
વિચારો	વિચારો	૧૨૫	;
પૂઠે	પૂઠે	૧૨૮	૧
ડહોધું	ડહોધું	૧૩૮	૨
જાણો	જાણો	૧૪૧	
આલોચાં	આલોચાં	૧૪૮	૨
જેવું	જેવું	૧૫૫	૧
શ્યામરત્ન	રત્નશ્યામ	૧૫૬	

॥ ॐ अर्हम् ॥

श्रीमान् देवचंद्रश्च महाराज विरचित-

यत्तुर्विंशति-स्तवनो.

—ॐ नमो—

(१) ऋषभजिन स्तवन.

निंदी वेश्म दुष्ट रक्षी—ओ देवी.

- ऋषभजिजुंठ शुं भीतरी, हेम छीजेछो छेछो यत्तुर विचार,
अमुछ जण अलग्ग पत्था, तिहांछे नविछो छेछो वचन उच्चार. ऋ. १
- हागल पणु पछोय नहिं, नवि पछोयछो तिहां छे परधान;
हे पछोय ते तुम सभो, नवि छांजेछो छेछो नुं व्यवधान. ऋ. २
- भीति छे ते राजिया, जिनवरछे ते ते तो वीनराग;
भीतरी न्हं अरागणी, जेगवरी ते छे छेछोत्तर भाग. ऋ. ३
- भीति अनादिनी निष जरी, ते रीते छे छेछो भुज लाव;
हरवी निर्विम भीतरी, छिजु जानेछो छेछो जने जनाव. ऋ. ४
- भीति अनन्ती पर रक्षी, हे तोरेछो ते छेछो छेछो;
परम पुं पक्षी राजा, छेछो पक्षी राजा छेछो छेछो. ऋ. ५
- अमलने अवलंभतां, निज अमलारे अमले सुदराछ.
देवचंद्रछो रोगना, आपे सुख छे अविच्छ सुखदाछ. ऋ. ६

(૨) અજિત જિન સ્તવન.

દેખો ગતિ દૈવનીરે, એદેશી.

જ્ઞાનાદિક શુભ સંપદારે, તુજ અનંત અપાર;
 તે સાંભલતાં ઉપનીરે, રૂચિ તેણે પાર ઉતાર;
 અજિત જિન તારજોરે, તારજો દીન દયાલ.
 ને જે કારણ જેહનુરે, સામગ્રી સંયોગ;
 મળતાં કારણ નીપજેરે, કરતા તણે પ્રયોગ.
 કાર્ય સિદ્ધિ કરતા વસુરે, લહી કારણ સંયોગ;
 નિજપદ કારક પ્રભુ મધ્યારે, હોય નિમિત્ત હર્ષભોગ.
 અજકુલગત કેશરી લહેરે, નિજપદ સિંહ નિહાલ;
 તિમ પ્રભુ લકતે જાવિ લહેરે, આતમ શક્તિ સંભાલ.
 કારણ પદ કર્તા પણેરે, કરી આરોપ અભેદ;
 નિજપદ અર્થી પ્રભુ થકીરે, કરે અનેક ઉમેદ.
 એહવા પરમાતમ પ્રભુરે, પરમાનંદ સ્વરૂપ;
 સ્વાધ્યાદ સત્તા રત્નીરે, અમલ અખંડ અનુપ.
 આરોપિત મુખ જ્રમ દર્યોરે, ભાસ્યો અવ્યાભાધ;
 સમર્થ અભિલાષીપણુરે, કર્તા સાધન સાધ્ય.
 આહુકના સ્વામિત્વનારે, બ્યાપક ભોકના ભાવ;
 કારણના કારજ દયારે, સકલ અર્થ નિજ ભાવ.
 યદા ભાસન રમણનારે, દાનાદિક પરિણામ,
 સકલ યથા સત્તા રત્નીરે, જિનવર દર્શન પાન.
 તેણે નિર્ધામક માનુષોરે, વૈર ઝોપ આધાર,
 દેવસંદ મુખ સામરે, ભાવ ધર્મ દાના

અ. ૧
અ. ૨
અ. ૩
અ. ૪
અ. ૫
અ. ૬
અ. ૭
અ. ૮
અ. ૯
અ. ૧૦

(૩) શ્રી સંભવ જિન સ્તવન.

ધરણ્યારે દેશા, ઝે દેશી.

શ્રી સંભવ જિનરાજશ્રી, તાહરું અકલ સ્વરૂપ, જિનવરપુજો.	
સ્વપર પ્રકાશક દિનમણિરે, સમતા રસનો ભૂપ. જિનવરપુજો.	
પૂજો પૂજોરે ભવિક જન પૂજો, હારે પ્રભુ પૂજ્યા પરમાનંદ. જિ. ૧	
અવિસંવાદ નિમિત્ત હોરે, જગત જંતુ મુખકાજ,	જિ. ૨
હેતુ સત્ય બહુમાનથીરે, જિન સ્ત્રેવ્યા શિવરાજ.	જિ. ૨
ઉપાદાન આતમ સહીરે, પુણ લંબન દેવ;	જિ. ૩
ઉપાદાન કારણપણેરે, પ્રગટ કરે પ્રભુ સેવ.	જિ. ૩
કાર્ય શુણ કારણપણેરે, કારણ કાર્ય અનુપ;	જિ. ૪
સકલ સિદ્ધતા તાહરીરે, માહરે સાધન રૂપ.	જિ. ૪
એકવાર પ્રભુ વંદનારે, આગમરીતે થાય;	જિ. ૫
કારણ સત્યે કાર્યનીરે, શ્રિદિ પ્રતીતિ કરાય.	જિ. ૫
પ્રભુપણે પ્રભુ બોલખીરે, અમલ વિગલ શુણગેહ;	જિ. ૬
સાધ્ય દિદિ સાધકપણેરે, વદે ધન્ય નર તેહ.	જિ. ૬
જન્મ કૃતારથ તેહનોરે, દિવસ સકલ પળ નાસ;	જિ. ૭
જગત કારણ જિન અરણનેરે, વદે ધરી હૃદલાસ.	જિ. ૭
નિજ સત્તા નિજ બાવથી રે, શુણ અનંતનું દાણ;	જિ. ૮
દેવચંદ્ર જિનરાજશ્રી રે, શુદ્ધ સિદ્ધ મુખ પાળ.	જિ. ૮

(૪) શ્રી અભિનંદન સ્તવન.

ધરણ્યારે પદ પદે, ઝે દેશી.

‘મુ’ બાણે ‘મુ’ બની આવશે, અભિનંદન રસ રીત હો; નિત;
પ્રાગત અનુભવ ત્યાગથી, દરેક વસ્તુ પરતીત હો નિત. ૧

આત્મ ભાવે રહે અપરતા નવિચ્છે,
લોક પ્રદેશ મિત પણ અખંડી. ૨૦ ૨

કાર્ય કારણ પણ પ્રણમે તહવી મૂવ,
કાર્ય ભેદે કરે પણ અભેદી;
કર્તૃતા પરિણમે નિવ્યના. નવિરમે,
સકલવેત્તા થકો પણ અવેદી. ૨૦ ૩

શુદ્ધતા શુદ્ધતા દેવ પરમાત્મતા,
સદ્ગુણ નિજ ભાવ ભોગી અજ્ઞેગી;
સ્વપર ઉપયોગી તાદાત્મ્ય સત્તારગી,
શક્તિ પ્રયુજતો ન પ્રયોગી. ૨૦ ૪

વસ્તુ નિજ પરિણુ તે સર્વ પરિણામકી,
એટલે કામ પ્રણુના ન પામે;
કર્મ ભણે રમે અનુભવે તે પ્રણુ,
તત્ત્વસ્વામિત્વ શુચિત્વ ધામે. ૨૦ ૫

જીવ નવિ પુગ્ગલી નૈવ પુગ્ગલ દદા,
પુગ્ગલાધાર નહીં તાસરગી;
પરનાગી ઇશ નહિં અપર અધ્યયના,
વસ્તુ ધર્મે દદા ન પરસંગી. ૨૦ ૬

નંદાને નહિં આપે નહિં પર ભાતી,
નવીકરે આદરે ન પર રાખે;
શુદ્ધ સ્વાધ્યાસ નિજ ભાવ ભોગી નિદે,
તેહ પર ભાવને કેમ આપે ૨૦ ૭

તાદરી શુદ્ધતા ભાસ આલેખરી.
ઉપરે રૂપિ તોરે તત્ત્વ દેરે.

તત્ત્વરંગી થયો દોષથી ઉભગ્યો,
 દોષ ત્યાગે ઢલે તત્ત્વ લીધે. ૨૫૦ ૮
 શુદ્ધમાર્ગે વધ્યો સાધ્ય સાધન સધ્યો,
 સ્વામિ-પ્રતિષ્ઠા સત્તા આરાધે;
 આત્મ નિષ્પત્તિ તેમ સાધના નવિ ટકે,
 વસ્તુ ઉત્સર્ગ આતમ સમાધે. ૨૫૦ ૯
 માહરી શુદ્ધ સત્તા તણી પૂર્ણતા,
 તેહનો હેતુ પ્રભુ પુઠી સાચો;
 દેવચંદ્રે સ્તવ્યો મુનિ શુભે અનુભવ્યો,
 તત્ત્વ ભકતો લવિક સકલ રાચ્યો. ૨૫૦ ૧૦

(૬) શ્રી પદ્મપ્રભુ સ્તવન.

હું તુજ આગળ શી કહું કેસરીયાલાલ, એ દેશી.

શ્રી પદ્મપ્રભુ જિનશુભ નિધિરેલાલ, જગતારક જગદીશરે વાલેસર,
 જિનઉપગારથદી લહેરેલાલ, ભવિજનસિદ્ધિ જગદીશરે વાલેસર ૧.
 તુજ દરિશણ મુજ વાલહોરે લાલ, દરિસણ શુદ્ધ પવિતરે વા,
 દરિશણ શબ્દ નયે કરે રે લાલ, સંબહ એવં ભૂતરે વા. ૨
 બીજે વૃક્ષ અનંતનારે લાલ, પમરે ભૂજલ યોગરે વા,
 તિમ મુજ આતમ સપદારે લાલ, પ્રગટે પ્રભુ સંયોગરે વા. ૩
 જગત જંતુ કારજ રૂચિરે લાલ, સાધે ઉદયે લાણરે વા,
 ચિદાનંદ મુવિલામનારેલાલ, વાધે જિનવર જાણરે વા. ૪
 લખિ સિદ્ધિ મંત્રાશરેરેલાલ, ઉપજે સાધક સંગે વા,
 સદ્ગત અધ્યાનમ તત્ત્વનારે લાલ, પ્રગટે તત્ત્વી રમરે વા. ૫
 લોહ માતૃ દાંચન દુષ્ટરે લાલ, પારમ કરમન પામરે વા,
 પ્રગટે અધ્યાનમ દશરે લાલ, વ્યક્તશુભી મુજ આમરે વા. ૬

આત્મસિદ્ધિ કારજ લણીરે લાલ, સહજ નિર્યામક હેતુરે વા;
 નામાદિક જિનરાજનાં રે લાલ, લવચાગર માંહે સેતુરે વા. તુ. ૭
 સ્તંભન ઇન્દ્રિય યોગનોરે લાલ, રક્તવર્ણુ ગુણુ રાયરે વા.;
 દેવચંદ્ર વૃદ્ધે સ્તંભોરે લાલ, આપ અવર્ણુ અકાયરે વા. તુ. ૮

(૭) શ્રી મુપાર્શ્વનાથ સ્તવન

તપ સરિષ્ઠું જગદો નદિ, એરેથી.

શ્રી મુપાર્શ્વ આનંદ મેં, ગુણુ અનંતનો કંદહો જિનશુ;
 જ્ઞાનાનંદે પૂરણો, પવિત્ર આશિર્વાનંદહો જિનશુ. શ્રી. ૧

સંરક્ષણુ વિજુનાથ હો, દ્રવ્ય વિના ધનવંત હોજિ.,
 કર્તા પદ દિશિયા વિના, સંત અજ્યેય અનંત હોજિ. શ્રી. ૨

અગમ અગોચર અમર તું, અન્યથ કદિ સમૂહ હોશુ;
 વર્ણુ ગંધ રસ દૂરસ વિણુ, નિજ ભોજના ગુણુગુહ હોજિ. શ્રી. ૩

અશ્વમદાન અશ્વિંતના, લાશ અયત્ને યોગ હોશુ;
 વીર્ય શક્તિ અપ્રયાસતા, શુદ્ધ સ્વગુણુ ઉપસોગ હોજિ. શ્રી. ૪

એકાંતિક આત્મનિષ્ઠો, સહજ આદ્ય સ્વાધિન હોજિ.,
 નિરૂપચરિત નિર્વ્યંધુગુમ, અન્ય અહેતુક પીન હોજિ. શ્રી. ૫

એક પ્રદેયે તાદૃષ્ટ, અબ્યાખાપ સમાય હોજિ;
 તરસ પર્માય અવિભાગતા, સર્વાકામ ન માય હોજિ. શ્રી. ૬

એક અનંત ગુણુનો ધાત્રી, ગુણુ ગુણુનો આનંદ હોજિ;
 યોગ સમાય અસ્વાદ્યુત, પ્રભુ તું પરમાનંદ હોજિ. શ્રી. ૭

અબ્યાખાપ દિશિ થા', સાધે અબ્યાખાપ હોજિ.,
 દેવચંદ્ર પા ને દારે, પરમાનંદ સનાપ હોજિ. શ્રી. ૮

(૮) શ્રી ચંદ્રપ્રભ જિન સ્તવન

આદર જીવ સમા ગુણ આદર, એદેથી.

શ્રી ચંદ્રપ્રભ જિનપદ સેવા, હેવાયે'ને હલિયાજી,
 આતમ ગુણ અનુભવથી મલિયા, તે ભવ ભયથી ટલીયાજી. શ્રી.
 દ્રવ્ય સેવ [વા] વંદન નમનાદિક, અર્ચનવડી ગુણ આમોજી;
 ભાવ અલેહ થવાની ઇહા, પરમાવે નિઃકામોજી. શ્રી.
 ભાવસેવ [વા] અપવાદે નૈગમ, પ્રભુગુણ ને સકરપે'જી;
 સંબંધ સત્તા તુલ્યારોપે, લેદાલેહ વિકરપેજી. શ્રી.
 વ્યવહારે બહુમાન જ્ઞાનનિજ, ચરણે જિનગુણ રમણાજી;
 પ્રભુગુણ આલંબી પરિણામી ઝગ્ગુપદ ધ્યાન કમરણાજી. શ્રી.
 શબ્દે શુક્લ ધ્યાનારોહણ, સમભિરૂપ ગુણ દશમેજી,
 બીય શુક્લ અવિકરૂપ એકત્વે, એવં'બૂત તે અમમેજી. શ્રી.
 ઉત્સર્ગે સમક્ષિત ગુણ પ્રગલ્ભો, નૈગમ પ્રભુતા અગ્રેજી;
 સંબંધ આતમ સત્તાલંબી, મુનિપદ ભાવ પ્રગસેજી. શ્રી.
 ઝગ્ગૂ સૂત્રે જે શ્રેષ્ઠિપદસ્થે, આતમ શક્તિ પ્રગ્રાગ્રેજી;
 યથાખ્યાન પદ શબ્દ સ્વરૂપે, શુદ્ધ ધર્મ ઉજાસેજી. શ્રી.
 ભાવસયોગી અયોગી શૈલેશ, અનિમ દુઃખનય ભણોજી;
 સાધનતાએ નિજ ગુણ વ્યક્તિ, તેહ સેવના વળાણોજી. શ્રી.
 કારણ ભાવ તેહ અપવાદે, કાયરૂપ ઉત્સર્ગેજી;
 આત્મભાવ તે ભાવ દ્રવ્યપદ, બાહ્ય પ્રવૃત્તિ નિમર્ગેજી.
 કારણભાવ પદંપર સેવન, પ્રગટે કારજ બાવોજી,
 કારજ મિલે કારણતા વ્યય, શુચિ પરિણાનિક બાવોજી યં
 પરમ ગુણી સેવન નમનવતા, નિશ્ચય ધ્યાને ધ્યાવેજી,
 શુદ્ધાતમ અનુભવ આસ્વાદી, દેવચંદ્ર પદ પાવેજી. યં

(૯) શ્રી મુવિધિજિન સ્તવન

ચારા મહોદ્યા ઉપર મેઢ જરૂખે વીજવી દોષાલ એ દેશી.

દીઠા મુવિધિ જિણુંદ, સમાધિરસે ભયો હો લાલ સં,
ભાસ્યો આત્મસ્વરૂપ અનાદિનો વીસર્યો હો લાલ અં;
સકલ વિભાવ ઉપાધિ થકી મન ઓસર્યો હો લાલ થં,
સત્તા પ્રાધન માર્ગ ભણી એ સંચર્યો હોલાલ ૧૦ ૧

તુમ પ્રભુ જલજગ રીતે સર્વ જગ દેખના હોલાલ સં,
નિજ સત્તાએ શુદ્ધ સદુને લેખતા હોલાલ સં;
પર પરિણતિ અદ્રેષ પતે ઉવેખના હોલાલ પં,
ભોગ્યપતે નિજ શક્તિ અનંત ગવેખના હોલાલ અં ૨

દાનાદિક નિજ ભાવ હતા જ પર વચા હોલાલ હં,
તે નિજ સન્મુખ ભાવ મદી લદી તુજ દશા હોલાલ મં;
પ્રભુનો અઘૂત યોગ સ્વરૂપ તળી રસા હોલાલ સ્વં,
વામે ભાસે નાસ જસ ગુણ તુમ જિસા હોલાલ ૧૦ ૩

મોહાદિકની ધૂમિ અનાદિની ઉતરે હોલાલ અં,
અમલ અખંદ અલિપ્ત સ્વભાવજ સાંભરે હોલાલ સ્વં;
તદય રમણ શુધ્ધિ 'યાન ભાગીરં આદરે હોલાલ ભં,
ને શમતા રસધામ સ્વામી મુદ્રા વરે હોલાલ ૧૦ ૪

પ્રભુ રંગ ત્રિગુણનાથ દાસ હું નાહરે હોલાલ દાં,
દુઃખાનિધિ અભિલાષ આંત્ર મુજ એ ખરે હોલાલ અં;
આતમ પરતુ સ્વભાવ સદા મુજ સાંભરે હોલાલ સં,
ભાસન વાસન એવં ચરણ 'યાને ધરે હોલાલ ૧૦ ૫

પ્રભુ મુદ્રાને યોગ પ્રભુ પ્રભુના લખે હોલાલ મં,
દબ્ય તમે સાધરેકે સ્વસંપત્તિ એવં ખે હોલાલ સ્વં.

ઝોલખતાં બહુમાન સહિત રૂચિ પણ વધે હોલાલ સં,
 રૂચિ અનુયાયી વીર્ય ચરણધારા સધે હોલાલ સં ૬
 ક્ષાયોપશમિક ગુણ સર્વ થયા તુઝ ગુણરસી હોલાલ થ૦,
 સત્તા સાધન શક્તિ વ્યકતતા ઉલ્લસી હોલાલ વ્ય;
 હવે સંપૂર્ણ સિદ્ધ તણી શી વાર છે હોલાલ ત૦,
 દેવચંદ્ર જિનરાજ જગત આધાર છે હોલાલ જ૦ ૭

(૧૦) શ્રી શીતલ જિન સ્તવન.

આદરણ્ય સમાયુષ આદર, એદેશી.

શીતલ જિનપતિ પ્રભુતા પ્રભુની, મુઝથી કહીય ન જાયછી;
 અનંતતા નિર્મલતા પૂરણતા, જ્ઞાન વિના ન જણાયછી શી૦
 ચરમ જલધિજલ મિલે અંજલિ, ગતિ ઝીપે અતિ વાયછી,
 સર્વ આકાશ ઝોલ ધે ચરણે, પણ પ્રભુતા ન ગણાયછી. શી૦
 સર્વ દ્રવ્ય પ્રદેશ અનંતા, તેહથી ગુણ પર્માયછી;
 તાસ વર્ગથી અનંતગણ પ્રભુ, કેવલ જ્ઞાન કહાયછી શી૦
 કેવલ દર્શન એમ અનંતું, ઘડે સામાન્ય સ્વભાવછી
 સ્વપર અનંતથી ચરણ અનંતું, સમરણ સંવરભાવછી શી૦
 દ્રવ્ય ક્ષેત્રને કાલ ભાવ ગુણ, રાજનીતિ એ ચારછી,
 ત્રાસ વિના જડ ચેતન પ્રભુની, કોઇ ન લોપે કારછી શી૦
 શુદ્ધારાય દિયર પ્રભુ ઉપયોગે, જે સમરે તુઝ નામછી,
 અવ્યાભાધ અનંતું પામે, પરમ અમૃત મુખ ધામછી શી૦
 આઝા ઇશ્વરના નિર્ભયના, નિર્વાંછકના ઉપછી
 ભાવ સ્વાધીન તે અવ્યય રીતે એમ અનંતગુણ બુધછી ગી૦
 અવ્યાભાધ મુખ નિર્મલ તે તો, કરજી જ્ઞાને ન જણાયછી.
 તેહજ એકનો જલમ લોકના, જે તુમ મમ ગુણાયછી શી૦

ઐમ અનંતદાનાદિક નિજગુણ, વચનાતીત પંડૂરજી,
 વાસન લાસન લાવેં દુર્લભ, પ્રાપ્તિ તો અતિ દૂરજી. શીં ૯
 સકલ પ્રત્યક્ષપણે ત્રિભુવનગુરુ, જાણુ તુઝ ગુણુ આમજી;
 બીજું કાંઈ ન આગું સ્વામી, એહિજ છે મુઝ કામજી. શીં ૧૦
 ઐમ અનંત પ્રભુતા સર્વહતાં, અર્થે જે પ્રભુ રૂપજી;
 દેવચંદ્ર પ્રભુતા તે પામે, પરમાનંદ સ્વરૂપજી. શીં ૧૧

(૧૧) શ્રી શ્રેયાંસ જિનસ્તવન.

પ્રાણીચણી જિનતણી તમે ધારો ચિતમુજાર, એદેશી.

શ્રી શ્રેયાંસ પ્રભુ તણો, અનિ અદ્ભુત સહજાનંદરે;
 ગુણુ એક વિધ ત્રિક પરિણમ્યો, ઐમ ગુણુ અનંતનો વૃંદરે.
 મુનિચંદ જિજ્ઞાંસ અમંદ દિગ્ધંડ પદેં નિત્ય દીપનો ગુણકંદરે. ૧
 નિજ જ્ઞાનેં કરી જ્ઞાપનો, જ્ઞાયક જ્ઞાતાપદ ઇન્દરે;
 દેખે નિજ દર્શને કરી, નિજ દશ્ય સામાન્ય જન્નીંદરે. મુ. ૨
 નિજ રમ્યે રમણ કરી, પ્રભુ આશિત્રે રમતા રાગરે;
 ભોગ્ય અનંતને ભોગવ્યાં, ભોગે તેણે લોકના સ્વાગરે. મુ. ૩
 દેવ દાન નિત્ય દીજતે, અનિદાના પ્રભુ સ્વયમેવરે.
 પાત્ર તુમેં નિજ શકિતના, શાહક વ્યાપકમય દેવરે. મુ. ૪
 પરિણામી દાસજ તણો, કર્તા ગુણુ દરજે નાથરે;
 અક્રિય અદાય રિશતિમયી, નિકલતંક અનંતી આશરે. મુ. ૫
 પરિણામીક મળા તણો, આપિર્ભાવ વિદાસ નિવાસરે.
 શાહજ અપ્રતિમ અપરાધમી, નિર્બિદ્ય ને નિઃપ્રસારરે. મુ. ૬
 પ્રભુ પ્રભુતા સાંભારના, ગાતાં કરતાં ગુણુ મામરે,
 રોષા શાહજના વરે, નિજ સંવર પરિણિ પામરે. મુ. ૭

પ્રગટ તત્ત્વતા ધ્યાવતા, નિજ તત્ત્વોનો ધ્યાતા થાયરે;
 તત્ત્વ રમણુ એકાગ્રતા, પૂરણુ તત્ત્વે એહુ સમાયરે.
 પ્રભુ દીઠે મુઝ સાંભણે, પરમાત્મ પૂર્ણાનંદરે;
 દેવચંદ્ર જિનરાજના, નિત્ય વંદો પય અરવિદરે.

મુ. ૮

મુ. ૯

(૧૨) શ્રીવાસુપૂજ્ય જિન સ્તવન.

પંચડો નિહાણુરે ખીજ જિનતણોરે એદેશી.

પૂજના તો કીજેરે બારમા જિનતણીરે, જસુ પ્રગટ્યો પૂજ્ય સ્વભાવ;
 પરકૃત પૂજારે જે ઇચ્છે નહિરે, સાધક કારજ દાવ. પૂ. ૧
 દ્રવ્યથી પૂજારે કારણુ ભાવનુ રે, ભાવ પ્રશસ્તને શુદ્ધ;
 પરમ ઇષ્ટ વલ્લભ ત્રિભુવન ધણીરે, વાસુપૂજ્ય સ્વયંભુદ્ધ. પૂ. ૨
 અતિશય મહિમારે અતિ ઉપકારતારે, નિર્મલ પ્રભુ શુભ રાગ,
 સુરમણિ સુરધટ સુરતરે તુચ્છ તે રે, જિનરાગી મહાભાગ. પૂ. ૩
 દર્શન જ્ઞાનાદિક શુભ આત્માનારે પ્રભુ પ્રભુતા લયક્ષીન;
 શુદ્ધ સ્વરૂપી રૂપે તન્મયીરે, તમુ આસ્વાદન ખીન. પૂ. ૪
 શુદ્ધતત્ત્વ રસ રંગી ચેતનારે, પામે આત્મ સ્વભાવ.
 આન્ધારાંબી નિજ શુભ સાધતોરે, પ્રગટે પૂજ્ય સ્વભાવ. પૂ. ૫
 આપ અકર્તા સેવાથી હુવેરે, સેવક પૂરણુ શિદ્ધિ.
 નિજધન ન દીયે પશુ આશ્રિત લહેરે, અગ્નય અગ્નર યદિ. પૂ. ૬
 જિનવર પૂજારે તે નિજ પૂજનારે, પ્રગટે અન્વય ગદિન.
 પરમાનંદ વિજ્ઞાતી અનુભવેરે, દેવચંદ્ર પદ ચક્રિન. પૂ. ૭

(૧૩) શ્રી વિમલ જિન સ્તવન.

રત્ન ગુરુગુણ મીઠાજી એદેશી.

- વિમલજિન વિમલતા તાહરીજી, અવર બીજે ન કહાય;
 લઘુ નદી જેમ તેમ લંઘીયેંજી, સ્વયંભૂ રમણુ ન તરાય. વિં ૧
- સુથલ પુઠવી ગિરિ જલ તરૂંજી, કોઈ તોલે એક હત્ય;
 તેહ પલ તુઝ ગુણગણ લણીજી, લાંબવા નહિ સમરથ. વિં ૨
- અર્ધ પુરગલ નભ ધર્મનાજી, તેમ અધર્મ પ્રદેશ;
 તામ ગુણ ધર્મ પજજવ સદુજી, તુજ ગુણ એક તણો લેશ. વિં ૩
- એમ નિજ બાપ અનંતનીજી, અસ્તિના દેટલી થાય;
 નાસ્તિના સ્વપર પદ અસ્તિનાજી, તુઝ અમ કામ સમાય. વિં ૪
- તાહરા શુદ્ધ સ્વભાવનેજી, આદરે ધરી બહુમાન;
 તેહને તેહિજ નિયજેજી, એ કોઈ અજબૂત તાન. વિં ૫
- તુમ પ્રભુ તુમ તારક વિભૂજી, તુમ સમો અવર ન કોય;
 તુમ દરિસણ થકી હું તયોજી, શુદ્ધ આલંબન હોય. વિં ૬
- પ્રભુ તાપ્તી વિગલતા જોવાખીજી, જે કરે સ્થિર મન મેવ;
 દેવથાંદ પદ તેં લહેજી, વિમલ આનંદ સ્થાયમેવ. વિં ૭

(૧૪) શ્રી અનંતજિન સ્તવન.

- તાપી દો પ્રભુ તો બરુપર તુમ, એ તેરા
 મુરતિ દો પ્રભુ મુરતિ અનંત વિરુદ્ધ,
 તાહરી દો પ્રભુ તાહરી તુઝ નરો દસીજી,
 રમતા દો પ્રભુ સમતા રસને દંદ,
 સદશે દો પ્રભુ સદશે અનુભવ રસરસનીજી. ૧

પ્રગટ તત્ત્વતા ધ્યાવતા, નિજ તરવોનો ધ્યાતા થાયદે;
તત્ત્વ રમણ એકાગ્રતા, પૂરણ તત્ત્વે એહ સમાયદે.
પ્રભુ દીઠે મુઝ સાંભલે, પરમાત્મ પૂર્ણાનંદદે;
દેવચંદ્ર જિનરાજના, નિત્ય વદો પથ અરવિંદદે.

મુ. ૮

મુ. ૯

(૧૨) શ્રીવામુપૂજ્ય જિન સ્તવન.

પંથડો નિહાકુરે બીજા જિનતણોરે એથી.

જનાના કીરેદે બારમા જિનતણીરે, જમુ પ્રગથો પૂજ્ય સ્વભાવ;
તંબૂન પૂજારે જે છંદે નહિરે, સાધક કારજ દાવ. પૂ. ૧
દ્રવ્યથી પૂજારે કારણ ભાવનુરે, ભાવ પ્રશસ્તને શુદ્ધ;
તંબ કંઈ વણશ ત્રિભુવન ધણીરે, વામુપૂજ્ય સ્વયંશુદ્ધ. પૂ. ૨
અનિગથ મહિમારે અતિ ઉપકારતારે, નિર્મલ પ્રભુ શુદ્ધ રાગ;
મુરમણિ મુરઘટ મુરતરે હુમ્મ તે રે, જિનરાગી મહાભાગ. પૂ. ૩
શક્તિ જ્ઞાનાદિક શુદ્ધ આત્માનારે પ્રભુ પ્રભુના લયલીન;
નુદ્ર સ્વયં હી કેપે તંબથીરે, તમુ આસ્વાદન પીન. પૂ. ૪
શુદ્ધતત્ત્વ રત્ન રંગી ચેનનારે, પામે આત્મ સ્વભાવ;
આનાદિ બી જિન શુભ સાધતોરે, પ્રગટે પૂજ્ય સ્વભાવ. પૂ. ૫
જિનરાજ દેવથી હુરેરે, સેવક પૂરણ શિદ્ધિ;
નિજધર્મ જે પથ આશિન લહેરે, અશ્વય અશ્વર કદિ. પૂ. ૬
જિનરાજ પૂજનારે, પ્રગટે અન્વય શક્તિ,
જિનરાજ પૂજનારે, દેવચંદ્ર પદ વ્યક્તિ. પૂ. ૭

(૧૩) શ્રી વિમલ જિન સ્તવન.

રત્ન ગુરુગુરુ મીઠાજી એદેશી.

- વિમલજિન વિમલતા તાહરીજી, અવર બીજે ન કહાય;
 લઘુ નદી જેમ તેમ લાંઘીયેંજી, સ્વયંભૂ રમણુ ન તરાય. વિં ૧
- સચલ પુઠવી ગિરિ જલ તરૂંજી, કોઈ તોલે એક હૃતય;
 તેહ પણ તુજ ગુણગણ લણીજી, લાંખવા નહિ સમરથ. વિં ૨
- સર્વ પુણ્યલભન ધર્મનાજી, તેમ અધર્મ પ્રદેશ;
 તારા ગુણ ધર્મ પજાવ સદુજી, તુજ ગુણ એક તણો લેશ. વિં ૩
- એમ નિજ ભાવ અનંતનીજી; અસ્તિતા કેટલી યાય;
 નાસ્તિતા સ્વપર પદ અસ્તિતાજી, તુજ સમ કામ સમાય. વિં ૪
- તાહરા શુદ્ધ સ્વભાવનેજી, આદરે ધરી બહુમાન;
 તેહને તેહિજ નિપજેજી, જો કોઈ અફભૂન તાન. વિં ૫
- તુમ પ્રભુ તુમ નારક વિભૂજી, તુમ સુખો અવર ન કોય;
 તુમ હરિશણુ થકી હું તરોંજી, શુદ્ધ બાલંબન હોય. વિં ૬
- પ્રભુ નાગી વિમલના જોતખીજી, જે કરે સ્થિર મન સેવ;
 દેવથાંદ પદ તે લહેજી, વિમલ આનંદ સ્વયમેવ. વિં ૭

(૧૪) શ્રી અનંતજિન સ્તવન.

- રાત્રી દો પ્રભુ રાત્રી જગદુરુ દુજ, એ રાત્રી
 મૂર્તિ દો પ્રભુ મૂર્તિ અનંત વિહાર,
 તાહરી દો પ્રભુ તાહરી શુક નરજો વરણીજી.
 સમગ્ર દો પ્રભુ સમગ્ર રસનો દો,
 સહજો દો પ્રભુ! સહજો અનુભવ રસરહનીજી.

ભવદવ હો પ્રભુ ! ભવદવ તાપિતજીવ,
 તેહને હો પ્રભુ તેહને અમૃત ઘન સમીજ;
 મિથ્યા વિષ હો પ્રભુ ! મિથ્યા વિપની ખીવ,
 હરવા હો પ્રભુ ! હરવા જાંતુલિ મન રમીજ. ૨
 ભાવ હો પ્રભુ ! ભાવ ચિંતામણી એહ,
 આતમ હો પ્રભુ ! આતમ સંપત્તિ આપવાજ;
 એહિજ હો પ્રભુ ! એહિજ શિવ મુખ ગેહ,
 તત્ત્વ હો પ્રભુ ! તત્ત્વાલંબન થાપવાજ. ૩
 જાય હો પ્રભુ ! જાય આશ્રવ આશ્ર,
 દીઠે હો પ્રભુ ! દીઠે સંવર વધેજ;
 રત્ન હો પ્રભુ ! રત્નત્રયી શુભભાલ,
 અધ્યાતમ હો પ્રભુ ! અધ્યાતમ સાધન સધેજ. ૪
 મીઠી હો પ્રભુ ! મીઠી સુરત તુઝ,
 દીઠી હો પ્રભુ ! દીઠી રૂચિ બહુ માનથીજ;
 તુઝ શુભ હો પ્રભુ ! તુઝ શુભ ભાગ્યન યુક્ત,
 સેવે હો પ્રભુ ! સેવે તમુ ભવ ભય નથીજ. ૫
 નામે હો પ્રભુ ! નામે અદ્ભૂત રગ,
 ઠંવળા હો પ્રભુ ! ઠંવળા દીઠે ઉલ્લસેજ,
 શુભ આસ્વાદ હો પ્રભુ ! શુભ આસ્વાદ અભગ,
 તન્મય હો પ્રભુ ! તન્મયનાયે જે ધસેજ. ૬
 શુભ અનંત હો પ્રભુ ! શુભ અનંતનો વૃદ્ધ,
 નાય હો પ્રભુ ! નાય અનંતને આદરેજ.
 દેવચંદ્ર હો પ્રભુ ! દેવચંદ્રને આનંદ,
 પરમ હો પ્રભુ ! પરમ મહોદય તે વડેજ. ૭

(૧૫) શ્રી ધર્મનાથ જિન સ્તવન.

સદસ સંસાર અવતાર એ હું ગણું, એ દેશી.

ધર્મ જગનાથનો ધર્મ શુચિ ગાઇયે,
આપણે આત્મા તેહવો ભાવિયે;
ભાતિ જસુ એકતા તેહ પલટે નહિ,
શુદ્ધ શુણ્ણ પગજવા વસ્તુ સત્તામથી. ૧

નિત્ય નિરવયવ વક્ત્રી એક અક્રિયપણે,
ઝવગત તેહ સામાન્ય ભાવે ભણે;
તેહથી ઇતર સાવયવ વિશેષતા,
બ્યક્તિ લેહે પટે જેહની લેહતા. ૨

એકના પિંડને નિત્ય અવિનાશતા,
અસ્તિ નિજ ક્રદિથી ઠાર્યગત લેહતા;
ભાવદ્યુત ગમ્ય અભિલાષ્ય અનંતના,
ભવ્યપર્યાયની ને પરાવર્નિતા. ૩

દ્વેષગુણ ભાવ અવિભાગ ઇનેકતા,
નાશ ઉત્પાદ અનિત્ય પર નાશિનતા;
દ્વેષ બ્યાપ્યત્વ ઇભેદ અબ્યક્તતા,
વસ્તુ તે રૂપથી નિયન અભવ્યના. ૪

ધર્મ પ્રાગુભાવના સકલગુણ શુદ્ધતા,
જોખ્યતા દર્શતા રમણ પરિણામના;
શુદ્ધ સ્વપ્રદેશના તત્ત્વ એનંધના,
બ્યાપ્ય બ્યાપક તથા બાદ્ય બાદકના. ૫

સંગ પરિહારથી રહાનિ! નિજ પદ દણું,
શુદ્ધ આરિગદ આનંદપદ સંગેસુ;

જહવી પરભાવથી હું ભવોદધિ વસ્યો,
 પરતણે સગ સંસારનાયે વસ્યો
 તહવી સત્તા ગુણે શુભ એ નિર્મલો,
 અન્ય સુશ્લેષ જિમ ક્ષેત્રિક નવિ સામલો.
 જે પદોપાધિથી હુદ પરિણુનિ અહીં,
 ભાવ તાદાત્મ્યમા માહરૂં ને નહીં
 તેણે પરમાત્મ પ્રભુ ભક્તિ રંગી થઈ,
 શુદ્ધ કારણ રસે તત્ત્વ પરિણુનિ મથી
 આત્મ આહુક થયે તજે પર અહુણા,
 તત્ત્વભોગી થયે ટલે પર ભોગ્યના
 શુદ્ધ નિઃપ્રયાસ નિજ ભાવ ભોગી થઈ
 આત્મ ક્ષેત્રે નહિ અન્ય અશુભ નહીં
 એક અસહાય નિસ્સંગ નિર્ધર્મ નહીં
 શક્તિ ઉત્તર્મની હોય સદુચ્ચરણ
 તેણે સુખ આત્મા સુખ થઈ નિર્ધર્મ
 માહરી સપદા સકલ સુખ સપદા
 તેણે મન મંદિરે ધર્મ પ્રભુ ધ્યાન
 પરમ દેવચંદ્ર નિજ શ્રિદિ

(૧૬) શ્રી શાંતિનાથ જિન નવરત

આજ મહાપીઠ મુખવચ્ચરણમાં,

જગત દિવાકર જગત દૃપાદિધિ, બહાણા મારા સુ...
 અહિમુખ અહિવિદુ ધર્મ પ્રકાશે, તે મેં નર
 બુદ્ધિજન ! હરખોડે, નિરખી શાંતિ જિજ્ઞાસ
 મુજો કંઈ, નહીં ઇવં સરખોડે

- પ્રાતિહાર્ય અતિશય શોભા, વાં તે તો કહીય ન જાવેરે;
 ઘૂક બાલકથી રવિકરભરતું, વર્ણન કેણી પરે થાવે રે. ભ. ૨
- વાણી શુભ પાંત્રીય અનુપમ, વાં અવિસંવાદ સ્વરૂપેરે;
 જવદુઃખ વારણ શિવમુખ કારણ, સુધો ધર્મ પ્રરૂપેરે. ભ. ૩
- દક્ષિણ પશ્ચિમ ઉત્તર દિશિમુખ, વાં ઠવણા જિન ઉપકારીરે;
 તરુસ આલંબન લહિય અનેકે, તિહાં થયા સમકિત ધારીરે. ભ. ૪
- પદ નય કારણ રૂપે ઠવણા, વાં સર્ગ[સત્] નય કારણ ઠાણીરે;
 નિમિત્ત સમાન થાપના જિનજી, એ આગમની વાણીરે. ભ. ૫
- સાધક તીન નિરોપા મુખ્ય, વાં જે વિણ ભાવ ન લહિયેરે;
 ઉપકારી દુગ ભાખ્યે ભાંખ્યા, ભાવ વંદકનો ગ્રહીયેરે. ભ. ૬
- ઠવણા સમવસરજે જિનસેતિ, વાં જે અભેદતા વાધીરે;
 એ આત્મના સ્વ સ્વભાવ શુભ, વ્યક્ત થોખ્યતા સાધીરે. ભ. ૭
- ભદ્રું થયું મેં પ્રભુ શુભ ગાયા, વાં રસનાનો ફલ લીધોરે;
 દેવચંદ્ર કંઠે માહરા મનનો, સકલ મનોરથ સીધોરે. ભ. ૮

(૧૭) શ્રી કુંથુનાથ જિન સ્તવન.

મરમ જિલ્લેમરુ એ દેશી.

- સમવસરજી બેગી કરી રે, બાર પરિવદ માહિ;
 વસ્તુ સ્વરૂપ પ્રકાશતારે, કદણાકર જગનાહોરે. ૧
- કુંથુ જિનેશ્વર, નિર્મલ તુલ મુખવાણીરે;
 જે અવળે મુળે, તેહિજ ગુપ્તમણિ ખાણીરે. કું. ૨
- શુભ પર્યાય અનંત તારે, વહિય સ્વભાવ અગાહ;
 નયમમ ભંગ નિરોપનારે દેવાદેવ પ્રવાહોરે. કું. ૩

કુંથુનાથ પ્રભુ દેશનારે, સાધન સાધક સિદ્ધ;
 ગૌણ મુખ્યતા વચનમાંરે, જ્ઞાન તે સકલ સમૃદ્ધોરે. કું
 વરતુ અનંત સ્વભાવ છેરે, અનંત કથક તસુ નામઃ
 આહક અવસર બોધથીરે, કહેવે અર્પિત કામોરે. કું
 શેષ અનર્પિત ધર્મનેરે, સાપેક્ષ શ્રદ્ધા બોધ;
 ઉભય રહિત ભાસન હોવેરે, પ્રગટે કેવલ બોધોરે. કું
 છતી પરિણતિ શુણ્ણ વર્તનારે, ભાસન લોગ આનંદ;
 સમકાલે પ્રભુ તાહરે રે, રમ્ય રમણ શુણ્ણ વૃંદોરે. કું
 નિજ ભાવે સીય અસ્તિતારે, પરનાસ્તિત્વ સ્વભાવ;
 અસ્તિપણે તે નાસ્તિનારે, સીય તે ઉભય સ્વભાવોરે. કું
 અસ્તિ સ્વભાવ જે આપણોરે, રૂચિ વૈરાગ્ય સમેત,
 પ્રભુ સન્મુખ વંદન કરીરે, માગીસ આનન્દ હોનોરે. કું
 અસ્તિ સ્વભાવ રૂચિ થયીરે, ધ્યાતો અસ્તિ સ્વભાવ.
 દેવચંદ્ર પદ તે લહેરે, પરમાનંદઃજભાવોરે. કું

(૧૮) શ્રી અરનાથજિન સ્તવન.

રામચંદ્ર કે બામ આપા મોરી રહ્યોરી, એ દેશા

પ્રભુમો શ્રી અરનાથ, શિવપુર સાથ ખરોરી;
 ત્રિભુવન જન આધાર, ભવ નિસ્તાર કરોરી. ૧
 કર્ના કારણ યોગ, કારજ ગિદ્ધિ લહેરી;
 કારણ ચાર અનુષ્ઠ, કાર્યાર્થી તોડ વહેરી
 જે કારણ તે કાર્ય, થાય પૂર્ણ પહેરી;
 ઉપાદાન તે હેતુ, માટી ઘટ ને વહેરી.

ઉપાદાનથી લિખ, જે વિણ કાર્ય ન થાયે;	
ન હુએ કારજ રૂપ, કર્તાને વ્યવસાયે.	૪
કારણ તેહ નિમિત્ત, ચક્રાદિક ઘટ લાવે;	
કાર્ય તથા સમવાય, કારણ નિયતને દાવે.	૫
વસ્તુ અલેહ સ્વરૂપ, કાર્યપણું ન ઘડેરી;	
તે અસાધારણ હેતુ, કુંભે થાસ લહેરી.	૬
તેહનો નવિ વ્યાપાર, લિખ નિયત બહુલાવી;	
ભૂમી દાસ આદાસ, ઘટ કારણ સદ્ભાવી;	૭
એહ અપેક્ષા હેતુ, આગમ માંહે કહોરી;	
કારણ પદ ઉત્પત્ત, કાર્ય થયે ન લહોરી.	૮
કર્તા આતમ દ્રવ્ય, કાર્ય સિદ્ધિ પહોરી;	
નિજ સત્તાગત ધર્મ, તે ઉપાદાન ગણોરી.	૯
યોગ સમાધિ વિધાન, અસાધારણ તેહ વહેરી;	
વિધિ આચરણા બદ્ધિ, જિત્તે નિજ કાર્ય સુધેરી,	૧૦
નરગતિ પદમ સંપત્ત, તેહ અપેક્ષા બળો;	
નિમિત્તાદિન ઉપાદાન, તેહને લેખે આણો.	૧૧
નિમિત્ત હેતુ જિનરાજ, સમતા અમૃતખાણી;	
પ્રભુ અવલંબન સિદ્ધિ, નિયમા એહ વખાણી.	૧૨
પુણે હેતુ અરનાથ, તેહને શુણી મલિયેં;	
સીઝ બદ્ધિ બહુમાન, જોગ પ્યાનથી મલિયેં.	૧૩
ગોતાને દત્તગંજ, ગેદાને શી ચિંતા ? ;	
ગેમ પ્રભુ વરણ પસાગ, સેવક યથા નિચિંતા.	૧૪
અરપ્રભુ પશુના રંગ, અંતર સન્નિ ગિહાની;	
રેવલંકને આનંદ, અરુણ જોગ વિહાની.	૧૫

(૨૩) શ્રી નમિનાથ જિન સ્તવન.

પીઠાચારીપાત્ર ઉમાદેવમા નવી. એ—દેથી.

- શ્રી નમિ જિનવર સેવ [ન] ધનાધન ઉનમ્યો દે ધ૦,
દીઠાં મિથ્યાદેર લવિકં ચિતથી ગમ્યો દે ભ૦;
શુચિ આચરણા રીતિ તે અશ્ર વધે વંડા દે અં૦,
આતમ પરિણતિ શુદ્ધ તે વીજ અણુકડાં દે તે૦. ૧
- વાળે વાયુ સુવાયુ તે પાવન ભાવના દે તે૦
દંદ્ર ધનુષ્ય ત્રિકયોગ તે ભક્તિ એકમનાં દે તે૦;
નિર્મલ પ્રભુ સ્તવયે.૫ ધ્વનિ ધન ગર્જના દે ધ્વ૦,
તૃષ્ણા મીઠાદાલ તાપની તર્જના દે તા૦. ૨
- શુભ દેશયાની આલિ તે જગપંક્તિ બની દે બ૦,
એળિ સંદેશર હંસ વમે શુચિ શુભ મુનિ દે વ૦;
શોગતિ મારગ બંધ ભવિક નિજ ઘર રહ્યા દે ભ૦,
ધ્યેનન સમના સંગ રંગમે ઉમદ્યા દે રં૦. ૩
- સમ્યગદિ માર નિહાં હરમે ધણું દે નિ૦,
દેખી આત્મન દેખ પરમ જિનવર નણું દે પ૦,
પ્રભુ શુભનો ઉપદેશ તે જલપારા વહી દે તે૦,
ધર્મદિગિ ચિતભૂમિ માંદે નિશ્ચલ રહી દે માં૦. ૪
- આતક મગળ સમૂહ દે નવ પારણે દે દ૦,
બનુભવ રમ આરવાદ સહલ દુઃખ વારણે દે સ૦;
અજ્ઞાનાવાર નિવારણ નુલ અંકુરના દે ત૦,
પિરનિ વાળા પરિણામ તે શીલની પૂરના દે તે૦. ૫
- પંથ મનાવન પાન્ય તણા ર્ષદે વંદ્યા દે ન૦,
સાધ્યતાવ નિજ શાપી સાધન તાયે સધ્યા દે સા૦;

(૨૩) શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન.

ક્રખાની દેશી.

સહજ ગુણ આગરો સ્વામી સુખ સાગરો,
 જ્ઞાન વૈરાગરો પ્રભુ સવાયો;
 શુદ્ધતા એકતા તીક્ષ્ણતા ભાવથી,
 મોહ રિપુ છુટી જય પડહ વાયો. સ. ૧

વસ્તુ નિજભાવ અવિભાસ નિકલંકતા,
 પરિણતિ વૃત્તિતા ઠરી અસેદો;
 ભાવ તાદાત્મ્યતા શક્તિ ઉદ્ધાસથી,
 સંતતિ યોગને તું ઉચ્છેદે. સ. ૨

દોષ શુભ વસ્તુની લખીય થયાર્થના,
 લહી ઉદાત્તીનતા અપર ભાવે;
 ધ્વંગી તજજન્યતા ભાવકર્તાપણું,
 પરમ પ્રભુ તું રમ્યો નિજ સ્વભાવે. સ. ૩

શુભ અશુભ ભાવ અવિભાસ વહકીકતા,
 શુભ અશુભ ભાવ તિહાં પ્રભુ ! ન દીધું;
 શુદ્ધ પરિણામના વીર્ય કર્તા થઇ,
 પરમ અક્રિયાના અમૃત પીધું. સ. ૪

શુદ્ધતા પ્રભુતણી આત્મભાવે રમે,
 પરમ પરમાત્મના તાસ થાએ;
 મિથભાવે બાહે ત્રિગુણની ભિજના,
 ત્રિગુણ એકત્વ તુજ ચરણ આયે. સ. ૫

ઉપરામ રસભરી સર્વજન શંકરી,
 મૂર્તિ વિનરાજનો આજ બેટી;

કારણે કાર્ય નિષ્પત્તિ શ્રદ્ધાન છે,
 તેણે ભવબ્રમણની ભીડ મેટી;
 નયર ખંભાયતે પાર્શ્વ પ્રભુ દર્શને,
 વિકસતે હર્ષ ઉત્સાહ વાદ્યો;
 હેતુ એકત્વતા રમણ પરિણામથી,
 સિદ્ધિ સાધકપણ આજ સાધ્યો.
 આજ કૃતપુણ્ય ધન્ય દીહ માહરો થયો,
 આજ નર જન્મ મેં સફલ ભાવ્યો;
 દેવચંદ્ર સ્વામી ત્રેવીશમો વંદિયો,
 ભક્તિ ભર ચિત્ત તુજ ગુણ રમાવ્યો.

(૨૪) શ્રી મહાવીર જિન સ્તવન.

કડખાની દેસી

તાર હો પ્રભુ ! તાર મુઝ સેવક ભણી,
 જગતમાં એટલું મુજશ લીજે,
 હાસ અવગુણ ભર્યો ભાણી પોતા તણે,
 દયા નિધિ દીનપર દયા ફીજે
 રાગ દ્રેષ ભર્યો મોહ વૈરી નડ્યો,
 લોકની રીતમાં ધણ એ રાતો,
 ક્રોધ વશ ધગધમ્યો શુદ્ધ ગુણ નવિ રમ્યા,
 ભમ્યો ભવમાલે હું વિપય માતો.
 આદર્યો આચરણ લોક ઉપચારથી.
 શાસ્ત્ર અભ્યાસ પજુ કાંઈ શ્રીધો,
 શુદ્ધ શ્રદ્ધા ન વહી આત્મ અવલજ તિના,
 તેદવો કાર્ય તેણે કેા ન શીધો

સ્વામી દર્શન સમે નિમિત્ત લહી નિર્મલો,
જે ઉપાદાન એ શુચિ ન થાશે !

દોષ કે વસ્તુનો અહવા ઉદય તણે,
સ્વામિ સેવા સહી નિકટ લાસે.

તા. ૪

સ્વામિ શુભ એવળી સ્વામીને જે લજે,
દર્શન શુદ્ધતા તેહ પામે;

જ્ઞાન ચારિત્ર તપ વીર્ય ઉદ્ભાસથી.
કર્મ ઝોપી વસે મુક્તિ ધામે.

તા. ૫

જનન વસેલ મહાવીર જિનવર મુણી,
ચિત્ત પ્રભુ ચરણને ચરણ વાસ્યો;

નારજો ભાપણ ગિરદ નિજ રાખવા,
દાસની સેવના રજે જોશે.

તા. ૬

ધીનની ખાનજો શક્તિ એ આપજો,
ભાવ સ્વાદાદતા શુદ્ધ ભાસે;

સામી સાધક દશા સિદ્ધતા અનુભવી.
દેવચંદ્ર વિમલ પ્રભુના પ્રકાશે.

તા. ૭

(૨૫) શ્રી સામાન્ય કલશ રૂપ સ્તાવન.

ગુરુ વિષ્ણુ ગતિ નદિં જંગુની, એ દેશી

માનીશિ જિન શુભ ગાદ્યે, ધ્યાદ્યે તત્ત્વ સ્વરૂપો;

પરમાનંદ પર પાદ્યે, અશય જ્ઞાન અનુષો.

સા. ૧

બોલશે ભાવન ભક્ત, ગદ્યધર શુભ ભંદારો.

દશનામની સાદ સાદાની. સમય સામી આદેશ

સા.

શ્રીમાનુ દેવચંદ્રજી મહારાજ કૃત અષ્ટપ્રવચન માતાની ઢાલો.

દોહરા.

સુકૃત કલપતરૂ શ્રેણિની, વર ઉત્તમ કુરૂ ભૌમ; અધ્યાતમ રસ શશિકલા, શ્રી જિનવર વાણી નૌમ.	૧
દીપચંદ્ર પાઠક પ્રવર, ખય વંદી અવદાત; સાર શ્રમણુ ગુણુ ભાવના, ગાઇશ પ્રવચન માત.	૨
વનની ^૧ પુત્ર-ગુણંકરી, તિમ એ પવયણુ માય; ચારિત્ર ગુણુ ગણુ વર્ડની, નિર્મલ શિવ મુખદાય.	૩
ભાવ અયોગી ઠરણુ રૂચિ, મુનિવર ગુપ્તિ ધરંત; જો શુભે ન રહી શકે, તો મુખતે વિચરંત.	૪
ગુપ્તિ એક સંવરમયી, ઉત્સર્ગે પરિણામ; સંવર નિર્જર શુભનિશી, અપવાદે શુણ્ધામ.	૫
દ્રવ્યે દ્રવ્યતઃ ચરણના, ભાવે ભાવ ચરિત; ભાવ દાગિ દ્રવ્યતઃ ક્રિયા,-કરતાં શિવ સંપત્તિ.	૬
આત્મ શુભ પ્રાગ ભાવથી, જે સાધક પરિણામ; શુભનિ ગુપ્તિથી જિન દહે, સાધ્ય સિદ્ધિ શિવકામ.	૭
નિર્ભય ઠરણુ રૂચિ ચર્પ, શુભતિ ગુપ્તિ ધર સાધ ! ; પરમ અદ્વિતીયક ભાવથી, આરાધો નિરૂપાધ.	૮
પરમ મરોત્તમ રાખવા, વેદ થયા ઉજ્જમાલ; મગણુ જિન માહણુ ધનિ, ગાઈ તસ ગુરુ માત.	૯

રમાનંદ રસઅનુભવેછ, નિજ શુભ રમતા ધીર;
 ચંદ્ર મુનિ વંદતાછ, લહીયે ભવ જલ તીર.   મુ. ૧૨.

દાસ ૨ છ. (સ્વસ્તિત્રી પુષ્કલાવતી, એ દેશી.)

સાધુ છ મુમતિ ખીછ ધરો, વચન નિર્દોષ પ્રકાશરે;
 મુસિ ઉત્સર્ગનો મુમતિ તે, માર્ગ અપવાદ મુવિલાસરે.   સા. ૧

માવના ખીય મહામન તણી, જિનેં લણી સત્યતા મૂલરે;
 માવ અદ્વિંસકતા વધે, અર્થ સંવર અનુકૂલરે.   આ. ૨

માનધારી મુનિ ના વદે, વચન જે આશ્રવ ગેહરે;
 આશ્રણ જ્ઞાનને ધ્યાનનો, સાધક ઉપદેશે તેહ.   સા. ૩

ઉદિત પર્યાસિ જે વચનની, તે કરી શ્રુત અનુમારે;
 બોધ પ્રાગ્ભાવ સજ્જાયથી, વણી કરે જગ-ઉપકારે;   સા. ૪

સાધુ નિજ વીર્યથી પરતજો, નવી કરે મહાધુને ત્યાગરે;
 તે જાણી વચન શુસિ શરે, એ ઉત્સર્ગ મુનિ-માગરે.   આ. ૫

ગોમ નં આશ્રવ પદ હતો, તે કર્યો નિર્જરા રૂપરે;
 લોહણી કથન મુનિ કરે, સાધના સાધ્ય ચિદુપરે.   આ. ૬

આનમહિત પરહિત કારો, આદર પંચ સજ્જાયરે;
 તે જાણી અદાન વસનાદિક, - આશ્રય સર્વ અવવાપરે.   સા. ૭

નિજ શુભ રતનન નિજ પતરવને, એ દાહાર કરે અવિરોધરે;
 વાના બાવ્ય-મતિ બોધવા, વાગણા દરજી નિજ બોધરે.   સા. ૮

નય ગમ જગ નિર્દોષી, સંહિત રસાડાદ પુન વાગુરે;
 વાતા રસ વાર શુભુ નિદી, દરે અનુસંગ મુપહાણુરે.   સા. ૯

૧. ૧-૧ દાસની. ૨. અનુપિત કરે અવિરોધરે એ ૫: રામ રસ, ૧૦.

દાન ૧ લી. (પ્રથમ ગોવાલ તણે લવેજ, એ દેશી.)

- પ્રથમ અહિંસક વ્રત તણીજી, ઉત્તમ ભાવના એહ;
સંવર કારણ ઉપદિગીજી, સમતા રસ ગુણગેહ. મુ. ૧
- મુનિશ્વર ! ઇર્થાં મુમતિ વિચાર, આશ્રવકર તનુયોગનીજી;
હૃદ અપલતા વાર, મુનિશ્વર ! ઇર્થાં મુમતિ વિચાર. મુ. ૨
- કાય શુભિ ઉત્સર્ગનોજી, પ્રથમ મુમતિ અપવાદ;
ઇર્થાં તે જે ચાલવોજી, ધરી આગમ-વિધિવાદ. મુ. ૩
- જ્ઞાન ધ્યાન સન્નિધાનમાંજી, સ્થિર બેઠા મુનિરાય;
જ્ઞાને અપલપણું કરેજી, અનુભવરસ સુખરાય. મુ. ૪
- મુનિ ઉઠે ૧વસહિ થકીજી, પાત્રી કારણ ચાર,
જિનવંદન આમાંતરેજી, કે આહાર નિહાર. મુ. ૫
- પરમચરણ સંવર ધરેજી, સર્વજનણું જિન દીઠ;
શુચિ સમતા રચિ ઉપજેજી, તિણે મુનિને એ ઈઠ. મુ. ૬
- રાગ વધે સ્થિર ભાવથીજી, જ્ઞાન વિના પરમાદ,
વીતરાગતા ઇહતાજી, વિચરે મુનિ સાદહાદ. મુ. ૭
- એ શરીર ભવમૂલ છેજી, તસ પોષક આહાર,
ભવ અયોગી નવિ હુવેજી, ત્યાં અનાદિ આહાર. મુ. ૮
- કવલ આહારે નિહાર છેજી, એહ અગ વ્યહહાર,
ધન્ય ! અતનુપરમાતમાજી, જિહાં નિશ્ચલતા સાર. મુ. ૯
- પરપરિણતિ કૃત અપલનાજી, કેમ મૂકશે ? એહ,
એમ વિચારી કારણેજી, કરે ગોચરી નેહ. મુ. ૧૦
- સમા દયાગુ પાત્રુઆ જી, નિરુપદી નતુ નીરાન,
નિર્વિપથી ગચ ગનિ પરંજી, વિચરે મુનિ મહાબાન. મુ. ૧૧

પરમાનંદ રસઅનુભવેછ, નિજ શુણ રમતા ધીર;
 દેવચંદ્ર મુનિ વંદતાછ, લહીયે ભવ જલ તીર. મુ. ૧૨.

દાસ ૨ છ. (સ્વરિતગ્રી પ્રુથ્વાવતી, એ દેશી.)

સાધુછ મુમતિ બીછ ધરો, વચન નિર્દોષ પ્રકાશરે;
 શુભિ ઉત્સર્ગનો મુમતિ તે, માર્ગ અપવાદ મુવિશાસરે. સા. ૧

ભાવના બીય મહાવત નણી, જિનેં લણી સત્યતા મૂલરે;
 ભાવ અહિંસકતા વધે, અર્વ સંવર અનુકૂલરે. સા. ૨

ઐનાધારી મુનિ ના વદે, વચન જે આશ્રવ ગેહરે;
 આચરણ જ્ઞાનને ધ્યાનનો, સાધક ઉપદેશે તેહ. સા. ૩

ઉદિત પર્યાસિ જે વચનની, તે કરી શ્રુત અનુસારરે;
 જોધ પ્રાગ્ભાવ સજ્જાયથી, વક્તી કરે જગ-ઉપકારરે; આ. ૪

સાધુ નિજ વીર્યથી પરતજો, નવી કરે અહજુને ત્યાગરે;
 તે જાણી વચન શુભિ રહે, એ ઉત્સર્ગ મુનિ-માગરે. આ. ૫

યોગ જે આશ્રવ પદ હનો, તે કર્યો નિર્જરા રૂપરે;
 તોહથી જ્ઞાન મુનિ કરે, સાધના સાધ્ય ચિદુપરે. આ. ૬

આત્મહિત પરહિત કારણે, આદરે પંથ સજ્જાયરે;
 તે જાણી અસાન વસનાદિક, - આધ્ય સર્વ અપવાદરે. સા. ૭

ધિન શુણ રમવન નિજ પતવને, તે હંદા કરે અવિરોધરે;
 જ્ઞાના જાન્ય-પ્રતિ જોધવા, વાચના કરજુ નિજ જોધરે. સા. ૮

નવ ગમ જગ નિરોપરી, સંહિત રચાડાદ યુત વાણરે;
 વાત રસ વ્યાસ શુક્રપુ નિદી, કરે અનુયોગ મુપહાનરે. સા. ૯

૧. ૧૨-૧ ૧૨૧ની. ૨. અર્થપેલા કરે અવિરોધરે એ પદ. ૩. એ અર્થ. ૪. એ

સૂત્રને અર્થ અનુયોગ એ, ણીય નિજશ્રુતિ સંયુતારે;
 તીય ભાષ્ય નય ભાવિયો, મુનિ વદે એમ તંતરે સા. ૧૦
 જ્ઞાન સમુદ્ર સમતા ભર્યા, સંવર દયા-શંકારરે;
 તત્ત્વાનંદ આસ્વાદતા, વંદિયેં અરણ્ય-શુભ્ર ધારરે. સા. ૧૧
 મોહ ઉદયે અમોહી જિજ્ઞાસા, શુદ્ધ નિજ સાધ્ય લયલીનરે;
 દેવચંદ્ર તે મુનિ વંદિયેં, જ્ઞાન અમૃત રસ પીનરે. સા. ૧૨

હાલે ૩ છ. (ઝંઝરિયા મુનિવરની દેશી.)

સુમતિ ત્રીજી એપણાજી, પંચ મહાવ્રત-મૂલ
 અનાહારી ઉત્સર્ગ નો છ, એ અપવાદ અમુલ. ૧
 મન-મોહન મુનિવર ! સુમતિ સદા દિલ ધાર.
 ચેતનતા ચેતન તણીજી, નવી પરસંગી તેહ;
 તિલો પર-સન્મુખ નવી કરેજી, આત્મ રતિ ત્રતી નેહ. મ. ૨
 કાય યોગ પુદ્ગલ ઘડે છ, એહ ન આતમ-ધર્મ;
 ભલુગ કર્તા ભોક્તાજી, હું માહરો એ મર્મ મ. ૩
 અભિસંધિ ચલ વીર્યનોજી, રોધક શક્તિ અભાવ,
 પલ અભિસંધિજી વીર્ગેજી, કેમ ઘડે ? પરભાવ. મ. ૪
 એમ પર ત્યાગી સંવરીજી, ઘડે નહી પુદ્ગલ પાંધ,
 સાધક દારણ રાખવાજી, અશનાદિક સંબંધ. મ. ૫
 આત્મ-નત્ય અનંતાજી, જ્ઞાન વિના ન જણાય,
 તેહ પ્રગટ કરવા ભણીજી, મુત્ર-સજ્જાય ઉપાય. મ. ૬
 તેહ દેહથી દેહ 'એહજી, આદારે જલવાન,
 સાધ્ય અપુરે રેતુ ને છ. કેમ તજે ? મુદવાન. ન. ૭

તનુ-અનુયાયી વીર્યનોંછ, વર્તન અશન-સંભોગ;	
વૃદ્ધ-ચિકિત્સા બાધિયેંછ, અશનાદિક ઉપચોગ.	મ. ૮
જ્યાં સાધકતા નવી અડેછ, ત્યાં નવી ગ્રહે આહાર;	
આધક પરિણતિ વારવાછ, અશનાદિક ઉપચાર.	મ. ૯
સહતાલીસે દ્રવ્યનાંછ, દોષ તછ નીરાગ;	
અસંભાંત મૂર્ચ્છા વિનાછ, જમર પરે વડલાગ.	મ. ૧૦
તત્ત્વ રૂચિ તત્ત્વાશ્રયીછ, તત્ત્વરમ્બી નિર્મથ;	
કર્મ-ઉદયે આહારતાછ, મુનિ માને પક્ષી મંથ.	મ. ૧૧
લાભ થકી પશુ અણુલહેછ, અતિ નિર્જરા કરંત;	
પામે અણુ આપકપણેછ, નિર્મમ સંત મહંત.	મ. ૧૨
અનાહારતા સાધતાછ, સમતા અમૃત-કંદ;	
અમણુ ભિલુ ઇવાઅંધમીછ, તે વદે દેવચંદ્ર	મ. ૧૩

લાભ ૪ થી. (બોલીએ કસારે વિષય ન રાખિયે, એ દેશી.)

સુમતિ ધ્યામીરે બિદું ગતિ વારણી, બાંખી શ્રી જિનરાય;	
રાખી પદમ અદ્વિંસક મુનિવરે, આખી જ્ઞાન સમાજ.	૧
સદ્ગજ શ પેગી રે સુમતિ પરિણમી, સાધન આનમકાજ;	
આરાધન એ સંવર ભાવનો, ભવજલ તારણ જહાજ.	સૌ ૨
અભિલાષી નિજ આતમતત્ત્વનાં, સાંખ ધરે રે સિદ્ધાંત;	
નાખી સર્વ પરિમદ-સંમને, ધ્યાનાગ્રંથીરે સંત	સૌ ૩
સંવર પંથ તાત્રી એ ભાવના, નિરૂપાધિક અપ્રમાદ.	
કર્મ પરિમદ-ત્યાગ અસંજગા, તોદનો એ અપવાદ;	સૌ ૪

જ્યાને મુનિવર ! ઉપધિ સંગ્રહે ? જે પર ભાવ વિરત્ત;
દેહ-અમોહી નવી 'લોહી કદા, રત્નત્રયી સંપત્ત. સ૦ ૫

ભાવ અહિંસકતા કારણ ભગ્ની, દ્રવ્ય અહિંસક સાધ;
રેત્નોહરણ મુખવસ્ત્રિકા ધરે, ધરવા યોગ-સમાધિ. સ૦ ૬

શિવસાધનનું મૂલ તે જ્ઞાન છે, તેહનો હેતુ સજ્જાય;
તે આહારેરે તે વહી પાત્રથી, જયણાયે ગ્રહવાય. સ૦ ૭

બાલ તરણ નરનારી જંતુને, નમ્મ દુર્ગંધા હેતુ;
તેણે ચોલપટ મુનિગ્રહી ઉપદેસે. શુદ્ધ ધર્મ સંકેત. સ ૮

હંસ મસક શીતાદિ પરિવહે, ન રહે ધ્યાન-સમાધિ;
રેકપક આદિક નિર્મોહિ પણે, ધારે મુનિ નિરાખાધ. સં ૯

લેપ અલેપ નદીના જ્ઞાનનું, કારણ હંડ ગ્રહનું;

દશ વૈકાલિક ભગવતી-સાંખ્યી, તનુ-સ્થિરતા નેરે સત. સ. ૧૦

લધુ ત્રસ જીવ સચિત્ત રજાદિનો, વારણ દુઃખ સંધદ્ધ,
દેખી પોંજીરે મુનિવર વાવરે, એ પૂર્વ મુનિવદ્ધ. સ ૧૧

પુદ્ગલ-ખંધ ગ્રહણ નિષેવણા, દ્રવ્યે જયણા તાત્ત;
ભાવે આત્મપરિણિ નવનવી, ગ્રહનાં મુખતિ પ્રકાશ. સ ૧૨

બાધક ભાવ અદ્રેષ પણે તજે, સાધક લે મનરાગ,
પૂર્વ શુણ પાપક રક્ષક પણે, નીપજતે શિવમાગ. સ ૧૩

સંયમ-ત્રેણિએ સચરના મુનિ, હરના કર્મ કલક.
ધરતા રમરનારે રસ એકત્વના, તત્ત્વ રમણ નિગક. ન ૧૪

જગ-ઉપદ્રારીરે તારક બન્ધના, લાયક પૂર્ણાનંદ,
દેવચંદ્ર એવા મુનિરાજના, વદે પદ અર્ગવદ. ન ૧૫

હાલ ૫ મી. (ચેતન ચેતને દે, એ દેશી.)

- અંચમી મુમતિ કહી અતિ સુંદરી દે, પારિઠાવણિયા નામ;
પરમ અહિંસક પર્મ-વધારણી દે, મૃદુ કરુણા પરિશ્રામ. ૧
- મુનિવર ! સેવજો દે, મુમતિ સદા મુખદાય;
સ્થિર બાવે સંજમ સોહિયે દે,^૧
નિર્મલ સંવર ધાય. મુનિવર સેવજો દે. ૨
- દેહ-નેહણી અંચક્ષના વધે દે, વિકસે દુષ્ટ કરાય;
નિજે તનુ રાગ તથા ધ્યાને રમે દે, જ્ઞાન ચરણ મુપસાય. મુ. ૩
- જીહ્વાં શરીર તિહાં મગ્ન ઉપજે દે, તેહ તણા પરિહાર;
ઠરે જંતુ ચર સ્થિર અણુ દુહવે દે, સકલ દુગુન્ધા વાર. મુ. ૪
- અંચમ બાધક આત્મ વિરાહજી દે, આજી ધાતક જલજ;
ઉપધિ અશ્વન ચિપ્પાદિક પરઠવે દે, આયતિ લાભ પિઠાણ. મુ. ૫
- વધે આહારે તપિયા પરઠવે દે, નિજ કોઠે અપ્રમાદ;
દેહ અરાગી બાત અવ્યાપતારે, ધીરનો એ અપવાદ. મુ. ૬
- સંલોકાદિક દુષણ પરિહરી દે, વરજી રાગને દેવ;
આગમરીને^૨ પરિવણા કરે દે, લાધવ હેતુ વિશેષ. મુ. ૭
- ક્રપાતીન અદાસંદી જીમી દે, જિન કંપાદિ મુનીશ;
નેહને પરિવણા એક મગ્ન નાગી દે, તેહ અપ વસી દીશ. મુ. ૮
- સાંવ મધવણાદિક પરિહરે દે, વિધિદૃત મંદલ ઠામ;
રથવિર ઠરિપનો વિધિ^૩ અપવાદ છે દે, જ્ઞાન-દિકને કામ. મુ. ૯
- અંચ દુષ્ટગી બાવે પરિહરે દે, બાધક જે પરિશ્રામ;
દેવ નિવારે માદકના વિનાદે, સર્વ વિભાવ વિરામ. મુ. ૧૦

૧ પ. ૧૨-સોદાય છે દે. ૨ (અગીય ?) ૩ પ્રતિ અ. ૫૦ પા. ૭.
૪ અત્યાદિક નહિ કામ એક અણુ પા. ૭.

આત્મ પરિણતિ તત્ત્વમયી કરે રે, પરિહરતા પરભાવ;
 દ્રવ્ય સુમતિ પણ ભાવ ભણી ધરે રે, મુનિનો એહ સ્વભાવ. મુ.
 પંચ સુમતિ સમતા પરિણામથી રે, ક્ષમાકોપ ગતરોપ;
 ભાવન પાવન સયમ-સાધતા રે, કરતા ગુણ ગણપોષ. મુ.
 સાધ્યરત્ની નિજતત્ત્વે તન્મયી રે, ઉત્સર્ગી નિર્માય;
 યોગ ક્રિયા ફલ ભાવ અવંચતા રે, શુચિ અનુભવ મુખરાય. મુ.
 આણાયુત નાણી દર્શની રે, નિશ્ચય નિઝહવન,
 દેવચંદ્ર એવા નિર્જય જે રે, તે મુજ ગુરૂ મહન મુ.

હાલ ૬ ક્રી. (વૈરાગી ચંપા, એ દેશી.)

હુદ્દ તુરંગ ચિત્તને કહ્યો રે, મોહ નૃપતિ-પ્રધાન.
 આર્તદૂરનો ખેત્ર એ રે, રોક તુ જ્ઞાન નિધાન ' રે
 મુનિ ! મન વશ કરો, મન એ આશ્રવગોહ રે, મુ
 મન એ તારસે, મન દિયર યતિવર તેહરે
 શુભિ પ્રથમ એ સાધુનેરે, ધર્મ શુકલનો કદ.
 વસ્તુ 'ધર્મે' ચેતન રમેરે. ત્રાધે પૂર્ણાનંદે મુ
 યોગ તે પુફગલ યોગવેરે, ખાલે અભિનવ કર્મ
 યોગ-વર્તના કપના રે, નવી એ આતમ ધર્મે મુ
 વીર્ય ચપલ પર સગમીરે, એહ ન સાધક પદ
 જ્ઞાન ચરણ મહકારનારે, વરનાવે મુનિ દક્ષરે
 અવિકલ્પ ગુણ સાધનારે, ધ્યાનીને ન મુદાય
 નિર્વિકલ્પ અનુભવ રનીરે. આત્માનદી થાયરે મુ
 રત્નત્રયીની ભેદનારે, એ સમલ વ્યવહાર
 ત્રિકરણ વીર્ય એકવનારે, નિર્મલ આત્માચારે મ

ધ્યાન શ્રુતાશ્વજનારે, એ પલ્લુ સાધન દાવ;	
ધર્મ ઉત્સર્ગમાંરે, ગુણગુણી એક સ્વભાવરે.	મુ. ૭
પ્રહાય ગુણ વર્તનારે, વસ્તુ ધર્મ ન કંઠાય;	
પરમી તો કેમ ગ્રહે? રે, સાધુ ચિત્ત-સહાય.	મુ. ૮
મરમી આત્માલયીરે, ધ્યાતા તત્ત્વ અનંત;	
દ્વાદશાની મુનિ રે, તત્ત્વ રમણ ઉપશાંતરે.	મુ. ૯
! અપવાદ-રૂચિ કહારે, શિવરસિયા અણુગાર;	
કેન-વયાગમ ને સેવનારે, નિદે કર્મ-પ્રચારરે.	મુ. ૧૦
હ સિદ્ધ નિજ નરનારે, પૂર્ણાંદ સમાજ;	
અર્ચ પદ સાધનારે, નમિયેં તે મુનિરાજરે.	મુ. ૧૧

દાસ ૭ મી. (મુમતિ સદા દિશમેં ધરા, એ દેહી.)

અન મુતિ સૂધી ધરા, વચન તે કર્મ-સહાય સહુષ્ણે;	
દેહ્યાશ્રિત જે ધનના, નિશ્ચય તેહ અપાય,	મુ. વ. ૧
વચન-બોગધર આત્મા, સિદ્ધ તે વચનાલીન; સં	
સત્તા અસ્તિ સ્વભાવમેં, ભાવક ભાવ અતીત.	મુ. વ. ૨
અનુભવ રસ આસ્વાદના, કરના આતમ ધ્યાન; સં	
વચન ને ભાવક ભાવ છે, ન વદે મુનિ અનિદાન.	મુ. વ. ૩
વચનાધર-પડતાવવા, મુનિ સાધે સ્વાધ્યાય; સં	
સર્વથા ગોપયે, પરમ મહા રસ થાય	મુ. વ. ૪
પા પ્રાગત-વર્ગણા, ગ્રંથજ નિર્સર્ગ-ઉપાધિ; સં	
વા આગમ ગીર્ધને. સ્થાને પ્રેરે? સાધ.	મુ. વ. ૫
વત પીર્ધ ધનના, આતમગુણ સંપત્ત; સં	
વત સંવર નિર્જરા, આશ્રય પર આપત	મુ. વ. ૬

એમ જાણી સ્થિર સંયમી, નાંકરે અપલ્લ[તા] પલિમંથ; સં
 આત્માનંદ આરાધતા, ૧અજગત્યઅર્થી નિર્ઘંથ. સં ૧.
 સાધ્ય શુદ્ધ પરમાત્મા, તસ્મ સાધન ઉત્સર્ગ, સં
 બારે ભેદે તપ રવિયે, સકલ શ્રેષ્ઠ વ્યુત્સર્ગ. સં ૧.
 સમક્ષિત શુણ્ઠાણે કરે, ૨ સાધ્ય અયોગી ભાવ, સં
 ઉપાદાનતા તેહની, શુભિ રૂપ સ્થિર ભાવ. સં ૧.
 શુભિ રૂપિ શુભિયે રમ્યા, કારણ સુભતિ પરપંથ; સં
 કરતા સ્થિરતા ઇહતા, ગ્રહે તત્ત્વ શુણ્ઠ સંથ. સં ૧.
 અપવાદે ઉત્સર્ગની, દષ્ટિ ન ચુકે જોહ, સં
 પ્રણમે નિત પ્રતે ભાવયુ, દેવચંદ્ર મુનિ તેહ. સં ૧.

હાલ ૮ મી. (અરણિક મુનિવર ચાત્મા ગોચરી, એ દેશી.)

શુભિ સંભારોરે ત્રીજી મુનિવર, જોહથી પરમ આનંદોજી;
 મોહ ટલે ધનધાતી પરિગણે, પ્રગટે જ્ઞાન અમંદોજી. શું ૧
 કિરિયા શુભ અશુભ ભવ-ખીજ છે, તિણે તજી તનુ-વ્યાપારોજી
 ચંચલ ભાવ તે આશ્રવ-મૂલ છે, જીવ અચલ અવિકારોજી. શું ૨
 ઇન્દ્રિય વિષય સકલનો દ્વાર એ, બધ હેતુ હૃદ એહોજી,
 અભિનવકર્મ ગ્રહે તનુ યોગથી, તિણે સ્થિર કરિયે હૃદોજી. શું ૩
 આત્મ વીર્ય સ્ફુરે પર સંગમે, તે કહીયે તનુ યોગોજી;
 ચેનન સત્તારે પરમ અયોગી છે, નિર્મલ સ્થિર ઉપયોગોજી. શું ૪
 ભવત્ કંપન તાવત્ બધ છે, ભાખ્યુ ભગવર્ધ અજેજી,
 તે માટે ધ્રુવ તત્ત્વ રસે રમે, માહણુ ધ્યાન પ્રસંગેજી. શું ૫
 વીર્ય સહાયીરે આનમ ધર્મના, અચલ સદ્ગજ અપ્રયામોજી.
 તે પરભાવ સદાય કેમ કરે, ૧ મુનિવર ગુણુ આવામોજી. શું ૬

૧ અપાદમ. ૨ પારાનર-ખિરિય. ૩ ક્યો.

૧ મુક્તિ મુત અકિંચની, શૌચ પ્રણવર ધીરોભ;
 ૨મ પરિવહ-સેના વિહારવા, વીર પરમ શૌંડીરોભ. ગું ૭
 ૫૮૬ હલ-ક્ષય કરવા રમી, આતમ-ઝલ્દિ સમૃદ્ધોભ;
 ૫૮૭ જિન આણી પાલતા, વદો ગુરુગુણ વૃદ્ધોભ. ગું ૮

દાસ ૯ મી. (દેશી રસિયાની.)

૧ કુરંધર મુનિવર રેશ્વર્દહીયે, નાણ ચરણ સંપન્ન; મુગુણનર
 દ્રિય-લોગ તથા નિજ મુખ ભણ, ભવ-નારક ઉદવિજ. મુંબ. ૧
 ૨ વ્ય ભાવ સાચી શ્રદ્ધા ધરી, પરિહરી શંકા-દોષ; મું
 ૩ રણ કારજ સાધન આદરી, ધરે સાધ્ય સંતોષ. મુંબ. ૨
 ૪ ગુણ પર્યાય વસ્તુ પરિક્ષતા, શિક્ષા ઉભય ભંડાર; મું
 ૫ રિણિનિ શક્તિ સ્વરૂપે પરિણમે, કરતાં તત્ત્વ વ્યવહાર. મુંબ. ૩
 ૬ દોષ રાજા વિનિગ્રિમ્હા ટાલતા, કરતા સંયમ-વૃદ્ધિ; મું
 ૭ મૂલ ઉત્તર ગુણ મૂલ સંભાલતા, ધરતા આતમ-શુદ્ધિ. મુંબ. ૪
 ૮ મૂળધારી મૂળધર નિધારમી, વરણ કર્યા ત્રિક યોગ; મું
 ૯ અભ્યાસી અભિનવ મૂળ સારનાં, અવિનાશી ઉપયોગ. મુંબ. ૫
 ૧૦ દાન્ય ભાવ આશ્રવમય-ટાલતા, પાલતા સંયમ સાર; મું
 ૧૧ સાચી જ્ઞેન ક્રિયા સંભારતા, ગાલતા કર્મ વિકાર. મુંબ. ૬
 ૧૨ ભાગ્યધિક આદિ ગુણ એણિમાં, રમતા ચહતેરે ભાવ; મું
 ૧૩ તીન દોહડી બિજ ત્રિલોકમાં, પૂજનિક જસ પાવ. મુંબ. ૭
 ૧૪ અધિક મુતી નિજ મુદય મુખી મરી, મિલતા એ મુનિરાજ; મું
 ૧૫ પરમ મનાધિ નિધિ ભવજલિના, નરણનારણ જહાજ. મુંબ. ૮

સમક્રિતવંત સંયમ ગુણ ઇહના, તે ધરવા સમરથઃ સુ૦
 સંવેગપક્ષી ભાવે શોધના, કહેના સાચોરે અર્થ. સુ. ૫૦ ૬
 આપ-પ્રશંસાએ નવી માયતા, રાચતા મુનિ ગુણ રંગ. સુ૦
 અપ્રમત્ત મુનિ શ્રુત-તત્ત્વ પૂછના, સેવે જામ અભંગ. સુ. ૫૦ ૧૦
 સદહણ આગમ-અનુમોદના, ગુણકર સંયમ ચાત્ર. સુ૦
 વ્યવહારે સાચી તે સાચવે, આયતિ લાભ સંભાલ. સુ. ૫૦ ૧૧
 હૃષ્કરકાર થકી અધિકા કહે, જૃહકકર વ્યવહાર. સુ૦
 ઉપદેશમાલા ભગવદ્ અંગમે, ગીતાર્ય-અધિકાર. સુ. ૫૦ ૧૨
 ભાવ ચરણ-સ્થાનક ફરશ્યા વિના, ન હુવે સયમ-ધર્મ. સુ૦
 તો રથાને જુઠો તે ઉચ્ચરે ?, જે જાણે પ્રવચન-મર્મ. સુ. ૫૦ ૧૩
 યશ-લોભે નિજ સુમતિ સ્થાપવા, પરમન રજન કાજ. સુ.
 જ્ઞાન ક્રિયા દ્રવ્યથી સાચવે, તેહ નહિ મુનિરાજ. સુ. ૫૦ ૧૪
 બાદ્ય દયા એકાંતે ઉપદેશે, શુન-આમ્નાય વિહીન. સુ.
 ભગપરે ઠગના મુરખ લોકને, બહુ ભમસે તે દીન. સુ. ૫૦ ૧૫
 અધ્યાતમ સાધન પરિણતિ ઝહી, ઉચિત વહે આચાર. સુ.
 જિનઆણા અવિરાધક પુરૂષ જે, ધન્ય તેહના અવતાર. સુ. ૫૦ ૧૬
 દ્રવ્ય ક્રિયા નૈમિત્તિક હેતુ છે, ભાવક્રિયા ક્ષયલીન. સુ.
 નિરૂપાધિકતા જે નિજ અશની, માને લાભ નવીન. સુ. ૫૦ ૧૭
 પરિણતિ ટોપ ભાળી જે નિહના, કહેના પરિણતિ ધર્મ. સુ.
 યોગ અથના શાસ્ત્ર અભ્યાસના, નેહ વિદાએ ક્રમ. સુ. ૫૦ ૧૮
 અદ્ય ક્રિયા પણ ઉપજાતી પાવે, જાની આધરે ગુહ. સુ.
 દેવચંદ્ર સુવિદિત મુનિવદને, પ્રજામે મયક સમૃદ્ધ. સુ. ૫૦ ૧૯

પ્રશસ્તિ.

રાગ ધ-યાત્રી.

તે તરિયારે બાઇ તે તરિયા, જે જિન શાસન અનુસરિયાછ; તે ૧
જે ઠરે મુવિહિત મુનિ કિરિયા, જ્ઞાનામૃત રસ દરિયાછ. તે ૧
વિષય કષાય સદુપરિહરિયા, ઉત્તમ સમતા વરિયાછ;
શીલ સત્તાહ થકી પાખરિયા, ભવસુદ જલ તરિયાછ. તે ૨
સમિતિ ગુપતિસુજે પરિવરિયા, આત્માનંદે ભરિયાછ;
આશ્રય દ્વાર સકલ આવરિયા, વર સંવર સંવરિયા. તે ૩
ખરતર મુનિ આવરણા ચરિયા, રાજસાગર ગુણગરિયાછ;
જ્ઞાન ધરમ નપ ધ્યાને વસિયા. શ્રુત રહસ્યના રસિયાછ. તે ૪
દ્વીપચંદ્ર પાઠક પદ ધરિયા, વિનય રથણ સાગરિયાછ;
દેવચંદ્ર મુનિ-ગુણ ઉચ્ચરિયા, કર્મ અરિ નિર્જરિયાછ. તે ૫
મુરગિરિ મુંદર જિનવર મંદિર, શોભિત નગર સવામછ;
નવા નગર ધોમાયું ઠરી ને, મુનિવર મુજસુતિ ગાઇછ. તે ૬

કલશ.

એમ દ્રવ્યબાયે ગુમતિ સમતા, ગુપ્તિ ગુપ્તા મુનિવરા;
નિર્માદી નિર્મલ શુદ્ધ ચિદ્રમન, તત્ત્વસાધન તે તથા. ૧
દેવચંદ્ર અરિદા-આજી વિચરે, વિસ્તરે મુખ અપદા;
નિર્મલ વંદન સતવન કરતાં. પરમમંગલ મુખ સદા. ૨

શ્રીમાન્ દેવચંદ્રજી મહારાજ રચિત—

શ્રી ગજસુકુમાલની ઢાલો.

ઢાલ ૧ લી. (રાગ બંગાલ-રાગ નદિ નમે, એ દેહી.)

દારિકાનગરી ઋદ્ધિ સમૃદ્ધ, કૃષ્ણ નરેશ્વર ભુવનપ્રસિદ્ધ ચેતનસાંભલો,
વસુદેવ દેવકી અંગ સુખાત, ગજસુકુમાલ કુંવર વિખ્યાત. ચે૦ ૧
નયરી-પરિસરે શ્રી જિનરાય, સમવસર્યા નિર્મમ નિર્માય, ચે૦
યાદવકુલ અવતંસ મુનીંદ, નેમનાથ કેવલગુણ વૃંદ. ચે૦ ૨
ત્રિભુવનપતિ શ્રી નેમજિણુદ, આળ્યા સુણી હૃદ્યા ગોવિંદ, ચે૦
સજયું સામર્થ્યું વંદન કાજ, હરખે વાંઘા શ્રી જિનરાજ. ચે૦ ૩
લઘુવય પણુ શ્રી ગજસુકુમાલ, રૂપ મનોહર લીલાએ ચાલ; ચે૦
વીતરાગ-વંદન અતિ રંગ, સુવિવેકે આવે ઉચ્છરંગ. ચે૦ ૪
સમવસરણુ દેખી નિકસંત, ત્રિકરણુ યોગે અતિ હરખંત; ચે૦
ધન્ય ! ધન્ય ! માને મન માંહિ, ગયો પાપ હું થયો સનાહ. ચે૦ ૫
કુંવરે વંઘા શ્રીજિન-પાય, આનંદ લહેર અંગ ન માય. ચે૦
નિષ્કામી પ્રભુ-દીકા જામ, વીસરી વામા ને ધન ધામ ચે૦ ૬
જિન-સુખ અમૃત વયણુ સુણંત, લાગ્યો મિથા મોહ અનન. ચે૦
જ્ઞાન દર્શન ચરણુ સુખ-ખાણુ, શુદ્ધાત્મ નિજતત્ત્વ-પિચ્છાણુ. ચે૦ ૭
પરપરિણુતિ સંયોગીલાવ, સર્વ વિજ્ઞાવ ન શુદ્ધ સ્વભાવ. ચે૦
દ્રવ્ય કર્મ નોકર્મ ઉપાધિ, બંધ હેતુ પમુદ્ધા સવિવ્યાધિ ચે૦ ૮
તેથી ભિન્ન અમૃત રૂપ, ચિન્મય ચેતન નિજગુણ જૂપ.
શ્રદ્ધા ભાસન સ્થિરતાભાવ, કરતાં પ્રગટે શુદ્ધ સ્વભાવ ચે૦ ૯
નેમવચન મુખી વડીર, ધીર વચન લાંખે ગબીર. ચે૦
દેહાદિક એ મુઝ ગુણ નાંદિ, તો કેમ રહેવુ મુઝ એ માદિ ? ચ ૧૦

જેહુથી બંધાય નિજ તત્ત્વ, તેહથી સંજ કરે કોણ સત્ત્વ ? એ
પ્રબુજ ! રહેવું કરી સુપત્રાય, હું આવું માતા-સમબાય. એ ૧૧

દાસ ૨ જી. (માઈં મન મોઘું રે એણે કુંગરે રે, એ દેશી.)

માતાજી ! નેમિ-દેશના મુણી રે, મુઝ થયો આજ આનંદ;
મનુજ ભવ આજ સફળ થયો રે, આજ શુભ ઉદય દિલુંદ. મા. ૧

દેવદી ચિત્ત અતિ ગહગહી રે, એમ કહે મધુર મુખ વાણી;
ધન્યાં તું ધન્યાં મતિ તાહરીરે, જિણે મુણી નેમિ-મુખવાણી. મા. ૨

માતાજી ! ઈણ સંસારમાં રે મુખ તણે નહિ લવલેશ;
વસ્તુગત ભાવ અવલોકનાં રે, સર્વ 'સંયોગ કલેશ. મા. ૩

કર્મથી જન્મ તતુ કર્મથી રે, કર્મ એ મુખ દુઃખ-મૂલ;
આતમ-ધર્મ નવી એ કદા, આજ દલી મુજ બૂલ. મા. ૪

નેમિ-ચરણે રહી આદરું રે, ચરણ શિવ મુખ-કંદ;
વિષય વિષ મુઝ હવે નવી ગમે રે, સાંખ્યનું આત્માનંદ. મા. ૫

માતાજી ! અનુમતિ આપિયે રે, હવે મુઝ એમ ન રહાય;
એક દાણ અવિરતિ દોષની, વાતટી વચને ન કહાય. મા. ૬

મોહાયેશે જોડતી દેવદી રે, વિલપતી એમ કહે વાન;
પુત્ર ! તેં એ દિશું બાળિયું રે, તુઝ વિરહ મુઝ ન મુહાન. મા. ૭

વધાઈ ! સંયમ બનિ દોહિયું રે, તોલવું મેરૂ એક હાથ;
પ્રાણજીવન ! મુઝ વાલડો રે, માદરે તુંહિંજ આથ. મા. ૮

માત ! તમે તાવિશ નેમની રે, તુમે એમ ન કહાય;
મોહ રાખ દેતુ સંચલ તણે, કેમ કરે ? માત ! અંતરાય મા. ૯

વાસ ! મુનિ-બાવ દુગર હોડો રે, છપવો મોહ બૂપાલ.
વિષય-મેના સદ્ વારની રે, તમે છો બાહ્ય મુકુમાલ. મા. ૧૦

માતૃ ! નિજ ઘર આંગણે રે, બાલક રમે નિરખીહ;
 તેમ મુઝ આતમ-ધર્મમાં રે, રમણ કરતાં કિચી ખીહ ? મા. ૧૧
 મોહવિષ સહિત જે વચનડાં રે, તે હવે મુઝ ન છિમંત;
 પરમ ગુરુ વચન અમૃત થકી રે, હું થયો ઉપશમવંત. મા. ૧૨
 ભવ તણો કંઈ હવે ભાંજવો, સાધવો મોહ અરિ-વૃંદ;
 આતમાનંદ આરાધવો રે, સાધવો મોક્ષ મુળ કંદ. મા. ૧૩
 નેમ થકી અધિકો જો હવે રે, તો માનિયે તાત્ર વચન;
 માતૃ ! કાંઈ નવી ભાંખિયે રે, માહરૂ સંયમે મન. મા. ૧૪

કાલ ૩ ૭ (ધન ધન સાધુ શિરોમણિ દુહણો રે, એ દેસો)
 ધન્ય ! ધન્યાં જે મુનિવર ધ્યાને રમ્યારે, સમતાસાગર ઉપશમવંતરે;
 વિષય કષાયે જે નડિયા નહિરે, સાધક પરમાર્થ મુમહુ તરે. ધન્ય ૧
 યાદવપતિ પરિવારે પરવર્યા રે, નેમ-ચરણે પોતા ગજ મુકુમાલ રે,
 માતપિતા પ્રીતે વહોરાવનારે; નંદન બાલ મનોહર ચાલરે. ધન્ય ૨
 પ્રભુ-મુખે સર્વ વિરનિ અગીકરીરે મૂકી સર્વ અનાદિ ઉપાધિરે,
 પૂછે સ્વામિ! કંઠો કેમ નીપજીરે, મુઝને વહેલી મિદ્ધ સમાધિરે. ધન્ય ૩
 પ્રભુ ભાષે નિજ સર્વે એકનારે, ઉદય અબ્યાપકતા પરિણામરે,
 સંવર વૃંદાવાપે નિર્જરારે, લઘુ કાલે લલિયે શિવ-ધામરે. ધન્ય ૪
 એક રાત્રિ-પડિમા તમે આદરેરે, ધરજો આતમ ભાવ મુખીરે
 સમતા સિધુ મુનિવર તેમ કહે રે, શિવ-પદ સાધવા વડવીરે. ધન્ય ૫
 શિર ઉપર ત્રિગૂણી મોખિલે ઠરીરે, સમતા શીતલ ગજ મુકુમાલ
 સમા નીરે નવરાયો આતમારે, શુ દાઝે તેનો નહિ બ્યાસા રે. ધન્ય ૬
 દહન ધર્મ તે દાઝે અગ્નિધીરે, હું નો પરમ અદાદા અમાદા
 જે દાઝે છે તે માહરૂ નહિરે, અસ્ય સિન્ધવ નન્ધ પ્રવાહરે. ધન્ય ૭

ક્ષપક શ્રેષ્ઠિ-ધ્યાને આરોહનેરે, પુદ્ગલ-આત્મનો લિજ્જ લાવરે;
નિજ શુભ-અનુભવ વલી એકાગ્રતારે, લજ્જતાં કીધો કર્મ-અભાવરે
ધન્ય. ૮

નિર્મલ ધ્યાને તત્ત્વ-અભેદતારે, નિર્વિકલ્પ ધ્યાને તદ્દપરે.
ધ્યાનિ-વિલયે નિજ શુભ ઉલ્લસારે, નિર્મલ કેવલ આદિ અનુપરે.
ધન્ય. ૯

થઈ અયોગી શૈલેશી ઠરીરે, ટાડ્યો સર્વ સંયોગી ભાવરે;
આત્મ આત્મરૂપે પરિણમ્યો રે, પ્રગલ્ભો પૂર્ણ વસ્તુ સ્વભાવરે
ધન્ય. ૧૦

સહજ અદૃતિમ વલી અસંગતારે, નિરૂપમ ચરિત વલિ નિર્દ્વંદ્વરે;
નિરૂપમ અવ્યાભાધ મુખી થયારે, શ્રીગજ સુકુમાલ મુખિંદરે. ।
ધન્ય. ૧૧

નિત્ય પ્રત્યે એવા મુનિ-સંભારિયેરે, ધરિયે મનમાં એહજ ધ્યાનરે;
મધ્યાદીને એ મુનિ-ભાવનીરે, જેમ લલિયે અનુભવ પરમનિધાનરે.
ધન્ય. ૧૨

ખાસતર ગચ્છ પાઠક દીપચંદ્રનોરે, દેવચંદ્ર વદે મુનિરાયરે;
સકલ સંધ મુખાદારણ સાધુચંદ્રે, ભવ ભવ હોજો મુમુક્ષ-સહાયરે.
ધન્ય. ૧૩

શ્રીમાન્ દેવચંદ્રજી મહારાજ વિરચિત—

પ્રભંજનાની ઢાલો.

ઢાળ ૧ કી (પહેલેરે સુપનમે ગયવર દોડો રે લો એ દેસી.)

ગિરિ વૈતાલ્યની ઉપરે, ચકાકા નયરી રે લોલ. અહો, ચં
ચકાચુધ રાખ તિહા, છત્યા સવા વયરી રે લોલ અં છ.
મદનલતા તસ સુંદરી, ગુણશીલ અચલા રે લોલ અં ગુ
પુત્રી તાસ પ્રભંજના, રૂપે રતિ રંભારે લોલ અં રં
વિધાધર ભૂચર-સુતા ખહુ મહી એક પથે રે લો; અં ખ
રાધા વેધ મંડાવિયો, વર-વરવા ખતે રે લોલ અં વ
કન્યા એક હજારથી, પ્રભંજના ચાલીરે લો અં પ્ર
આર્ય ખંડમાં આવતાં, વન ખંડ વિચાલે રે લોલ અં વ
નિર્જંથી સુપ્રતિષ્ઠિતા, ખહુ મુઠ્ઠાળી સુગે રે લો. અં ખ
સાધુ વિહારે વિચરતાં, વંદે મન રંગે રે લોલ અં વ
આર્યા પૂછે એવડો, ઉમાહો ક્યો છં ? રે લો. અં ઉ
વિનયે કન્યા વીનવે, વર-વરવા ઇચ્છે રે લોલ વ
એ ક્યો હિત ? જાણો નમે, અંદુથી નવી નિહિ રે લો. અં
વિવધ હજાહલ વિધ તિહા, શી અમૃત બુદ્ધિ ? રે લોલ અં શી
લોગ સગ કારમા કહ્યા, જિનગંગ સદાય રે લો અં જ
રાગ દેવ-સુગે વધે, ભવ પ્રમાણ નદાય રે લોલ અં ન
રામસુતા કહે સાચ એ, જે ખાખો વાળી રે લો, અં રં
પણ એ બૂલ અનાદિની કેન જાવ ? છ ગાળી રે લોલ અં
જેહ તજે તે ધન્ય ' છં, નેવડ જિનજીના રે લો. અં જ
અમે જહ પુકાવ એ જ્યા, મોડે સવલીના રે લોલ અં મ

અધ્યાતમ-રસ પાનથી, પીના મુનિરાયા રે લો; અં પીં
 તે પર પરિણતિ રતિ તણ, નિજ તત્ત્વે સમાયા રે લોં અં નિં ૧૧
 અમને પણ ઠરવો ઘટે, કારણ સંભોગે રે લો; અં કાં
 પણ ચેતનતા પરિણમે, જડ પુણ્ડલ લોગે રે લોં અં જં ૧૨
 અવર ઠન્યા એમ ઓચરે, ચિંતિત હવે કીજે રે લો; અં ચિં
 પછે પરમ પદ-સાધવા, ઉદ્ધમ સાધીજે રે લોં અં ઉં ૧૩
 પ્રભંજના કહે છે સણિ !, એ કાયર પ્રાણી રે લો; અં એં
 ધર્મ પ્રથમ કરવો ઘટે, દેવચંદ્રની વાણી રે લોં અં હેં ૧૪

દાસ ર છ (જીવવધને વૈરાગીઓ રે ખના, એ દેશી.)

કહે સાદુણી મુલ્ય ઠન્યકા ! રે, ધન્યા એ સંસાર કલેશ;
 એહને જે દિત કરી ગણે રે, ધં તે મિથ્યાત્વ આવેશ રે. ૧
 મુક્તાની ઠન્યા ! સાંભલો દિત-ઉપદેશ;
 જગ-દિતકારી જિનેશ છે રે, ધં દીજે તસ આદેશ રે. મું ૨
 ગરૂડીને જે ધોયણું રે, ધં તે નહિ શિષ્ટાચાર;
 રત્નત્રયી સાધન ઠરી રે, ધં મોહાધીનતા વાર રે. મું ૩
 જે પુરૂષ-વરવા તળી રે, ધં છએ છે તે જીવ;
 રયો સખંધ પળે બળો ! રે, ધં ધારી કાલ સદૈવ રે. મું ૪
 તવ પ્રભંજના ચિંતવે રે, અપ્પા ! તું છે અનાદિ અનંત;
 તે પણ મુગ સત્તા સનો રે, અં સદૃજ અદૃત મુમહંત રે. મું ૫
 બવ બમનાં સચી જીવશીરે, અં પામ્યા સર્વ સખંધ;
 માન પિતા ખાના મુના રે, અં પુત્રવધૂ-પ્રતિબંધરે. મુ. ૬
 રયો સખંધ કહું ! હહારે અં શત્રુ મિત્ર પણ માય.
 નિત્ર શત્રુતા વચી લહેરે, અં એમ સંસરણ-સ્વભાવરે. મુ. ૭

સત્તા સમ સર્વી શુભ છેરે, અં ભેતાં વસ્તુ-સ્વભાવ;
 એ મહારો એ પારકોરે, અં સર્વી આરોપિત ભાવરે. સુ. ૮
 ગુણી આગત એહવું રે, અં જૂઠું કેમ કહેવાય ?
 સ્વ-પર વિવેચન કીજતાંરે અં માહરો કોઈ ન થાયરે. સુ. ૯
 ભોખપણું પણ ભૂલથીરે, અં માને પુદ્ગલ-ખંધ;
 હું ભોગી નિજ ભાવનોરે, અં પરથી નહિ પ્રતિબંધરે. સુ. ૧૦
 સમ્યક્ જ્ઞાને બહેંચતાં રે, અં હું અમૂર્ત ચિદ્રૂપ;
 કર્તા ભોક્તા તત્ત્વનોરે અં અક્ષય અક્રિય સ્વરૂપરે. સુ. ૧૧
 સર્વ વિભાવ થદ્રી જૂદોરે, અં નિશ્ચય નિજ અનુભૂતિ;
 પૂર્ણાનંદી^૧ પરમાત્મારે, અં નહિ પર પરિણુતિ રીતિરે. સુ. ૧૨
 સિદ્ધસભો એ સંપ્રદે રે, અં પર-રંગે પલટાય;
 સંગાંગી ભાવે રૂઢો રે, અં અશુદ્ધ વિભાવ અપાયરે. સુ. ૧૩
 શુદ્ધ નિશ્ચય નયે કરીરે, અં આતમ ભાવ અનત;
 તેહ અશુદ્ધ નયે કરીરે, અં દ્રષ્ટ વિભાવ મહંતરે. સુ. ૧૪
 દ્રવ્ય કર્મ-કર્તા થયોરે, અં નય અશુદ્ધ વ્યવહારે,
 તેહ નિવારો સ્વપદેરે, અં રમતાં શુદ્ધ વ્યવહારે. સુ. ૧૫
 વ્યવહારે સમરે થકેરે, અં સમરે નિશ્ચય આચાર,
 પ્રવૃત્તિ સમારે વિદ્યપનેરે અં તે સ્થિર પરિણુનિ સારરે. સુ. ૧૬
 પુદ્ગલને પર શુભથીરે, અં ક્રીધા ભેદ વિજ્ઞાન,
 બાધકતા દરે ટલેરે, અં હવે કોણ રોકે ? ધ્યાનરે. સુ. ૧૭
 આત્મજન ભાવન વગેરે, અં ધર્મ ધ્યાન પ્રગટાય,
 દેવચંદ્ર પદ સાધવારે, અં એહજ શુદ્ધ ઉપાયરે. સુ. ૧૮

લાલ ૨૭ (તુઠો તુઠોરે મુઝ સાહેન જગતો તુઠોરે એ દેશી.)

યો આયોરે અનુભવ આતમચો આયો, શુદ્ધ નિમિત્ત
આલંબન લજતાં;

આત્માલંબન પાયોરે, આયો આયોરે અનુભવ આતમચો આયો. ૧

આતમ શેત્રી શુભ પર્યાય વિધિ, તિહાં ઉપયોગ રમાયો;

પર પરિણતિ પર રીતે નાણી, તામ્ર વિકલ્પ ગમાયોરે. આ. ૨

પૃથક્ત્વ વિતર્ક શુદ્ધ આરોહી, શુભ શુભી એક સમાયો;

પર્યાય દ્રવ્ય વિતર્ક એકના, દુર્ધર મોહ ખપાયોરે. આ. ૩

અનંતાનુબંધી સુભટને કાઢી, દર્શન મોહ ગમાયો;

ત્રિગતિ-દેતુ પ્રકૃતિ ક્ષય દીધી, યયો આત્મરસ રાયોરે. આ. ૪

દ્વિતીય તૃતીય ચોકડી ખપાવી, વેદ સુગલ ક્ષય થાયો;

હાન્યાદિક સત્તાથી દેવંત્રી, ઉદય વેદ મિટાયો રે. આ. ૫

થઈ અવેદી ને અવીકારી, હુણ્યો મંત્રવલનો કપાયો;

માયો મોહચરણ ક્ષયકારી, પૂરણ સમતા સમાયો રે. આ. ૬

ધનધાનિક ત્રિક યોધા લડિયા, ધ્યાન એકત્વને ધ્યાયો;

જ્ઞાનાવરણાદિક સુભટ પડિયા, છૂત નીશાણ પુરાયો રે. આ. ૭

ઠેવલજ્ઞાન દર્શન શુભ પ્રગટયો, મહારાજ પદ પાયો;

યોષ અધાતિકર્મ ક્ષીણદલ, ઉદય અખાધ દેખાયો રે. આ. ૮

સયોગી ઠેવલી થયા પ્રભંજના, લોકાલોક જણાયો;

ત્રીનકાલની ત્રિવિધ વર્તના, એક સમયે આલખાયો રે. આ. ૯

સર્વ સાધવીએ વંદના દીધી, શુભી વિનય ઉપજાયો;

તેવોળી તથ દરે શુભ સ્તુતિ, જગ જય પડહ વળાયો રે. આ. ૨૦

- સહસ્ર કન્યકાએ દીક્ષા લીધી, આશ્રવ સર્વ તનયો; આ. ૧૧
 જગ ઉપકારી દેશ વિહારી, ગ્રુધ્ધ ધર્મ દીપાયો રે,
 કારણ યોગે કારજ સાધે, તેહ ચતુર ગાઇ જો; આ. ૧૨
 આત્મસાધન નિર્મલ સાધે, પરમાનંદ પાર્શ્વે રે.
 એ અધિકાર દહ્યો ગુણરાગે, વેરાગે મન લાવી; આ. ૧૩
 વસુદેવહિંડ તણે અનુસારે, મુનિગુણ લાવના લાવી રે.
 મુનિગુણ ગુણતાં લાવ વિશુદ્ધે, ભવવિચ્છેદન થાવે, આ. ૧૪
 પૂર્ણાનંદ ઇહાંથી પ્રગટે, સાધન શક્તિ જમાવે રે.
 મુનિગુણ ગાવો લાવના લાવો, ધ્યાવો સહજ સમાધિ; આ. ૧૫
 રત્નેત્રથી એકત્વે ખેલો, મિટે અનાદિ ઉપાધિ રે.
 રાજસાગર પાઠક ઉપગારી, જ્ઞાન ધરમ દાતારી; આ. ૧૬
 દીપચંદ પાઠક ખરતરવર, દેવચંદ સુખકારી રે.
 નયર લીંબડી માંચ રહીને, વાચંચમ સ્તુતિ ગાઇ; આ. ૧૭
 આત્મ-રસિક શ્રોતાજન મનને, સાધન રૂચિ ઉપજાઇ રે.
 એમ ઉત્તમ ગુણમાલા ગાવો, પાવો હર્ષ વધાઇ; આ. ૧૮
 જૈન ધર્મ માર્ગ રૂચિ કરતાં, મંગલ લીલા સદાઇ રે.

શ્રીમાન દેવચંદ્રજી મહારાજ કૃત

પાંચ ભાવનાની ઢાલો.

દોહરા.

સ્વસ્તિશ્રી-મંદિર પરમ, ધર્મ-ધામ મુખ-દામ;	
સ્વાધ્યાય પરિણામ ધર, પ્રણમું ચેતન રામ.	૧
મહાવીર જિનવર નમું, ભદ્રબાહુ સૂરીશ;	
વંદી શ્રી જિનમદ્રગણી, શ્રી ક્ષેત્રેન્દ્ર મુનીશ.	૨
સદગુરુ શાશ્વત-દેવ નમી, બૃહદ્દેવ અનુસાર;	
શુદ્ધ ભાવના સાધુની, ભાવિય પંચ પ્રકાર.	૩
ઇદ્રિય યોગ કથાય ને, છપે મુનિ નિઃશંક;	
મળ છતે કુધ્યાન-જય, જાગે ચિત્ત-તરંગ.	૪
પ્રથમ ભાવના શ્રુત તાળી, બીજી તપ તીવ્ર સત્વ;	
તુરીય જ્યોત્સ્વ ભાવના, પંચમ ભાવ મુનસ્વ.	૫
શ્રુત ભાવના મન-રિગર દરે, ટાલે ભવનો ખેદ;	
તપ ભાવન કાયા-દમે, વમે પેદ-ઉમેદ [ધ્વેગ].	૬
સત્ત્વભાવ નિર્ભય દશા, નિજ લયુતા જ્યોત્સ્વભાવ;	
તત્ત્વ ભાવના આત્મ-ગુણ, સિદ્ધિ-સાધના દાવ.	૭

ઢાલ ૧ લી (બેઠા સ્વરૂપ વિચારો આત્મા રે, એ દેહો)

લૂચ-અવચાસ દરે મુનિવર સદા રે, અનિચાર કહું ટાલ;	
લીલુ અધિક અણા મન ઉચ્ચરે રે, રાખે-અર્ધ-સંજાલ. સુ	૧
લુપ્ત અર્ધ અજોચર દરિદ્રી રે, રૂપી રૂપ વિહીન;	
મેલ અનીત અનામત વર્તતા રે, જાહે સારી લીન. સુ.	૨

નિત્ય અનિત્ય એક અનેકતારે. સદસદ્ભાવ સ્વરૂપ;
 છએ ભાવ એક દ્રવ્યે પરિણમ્યારે, એક સમયમાં અનુપ. સ. ૩
 ઉત્સર્ગ અપવાદ પદે કરી રે, જાણે સદુ શ્રુત-આલ,
 વચન-વિરોધ નિવારે શુકિનથી રે, થાપે દ્રવ્ય-ટાલ. સ. ૪
 દ્રવ્યાર્થિક પર્યાયાર્થિક ધરે રે, નય ગમ ભંગ અનેક,
 નય સામાન્ય વિશેષે તે રે અહેરે, લોકાલોક-વિવેક. સ. ૫
 નાંદી સૂત્રે ઉપકારી કહ્યોરે, વલી અસુચ્યા ઠામ;
 દ્રવ્ય શ્રુતને વાંધો ગણધરેરે, ભગવદ્ અંગે નામ. સ. ૬
 શ્રુત-અભ્યાસે જિનપદ પામિયેરે, છદ્દે અંગે સાંખ,
 શ્રુતનાણી કેવલ નાણી સ્ત્રોતરે, પદ્મવણીજં લાખ. મ. ૭
 સૂત્રધારી આરાધક સર્વનોરે, જાણે અર્થ સ્વભાવ.
 નિજ આત્મ પરમાત્મ સમ ગણેરે, ધ્યાને તે નય-દાવ. મ. ૮
 સંયમ દર્શન તે જ્ઞાને વર્ધરે, ધ્યા [જ્ઞા ?] ને શિવસાધન,
 ભવ સ્વરૂપ અઉગતિના ને લખેરે, તેણે સત્તાર-નજન. મ. ૯
 ઈન્દ્રિય-સુખ ચચલ જાણી નરંગે, નવ નવ અર્થ તરંગ.
 જિમ જિમ પામે નિમ મન ઉત્તમંદે, વર્તે નચિત અતન. ન. ૧
 કાલ અસખ્યાતાના ભવ લખેરે, ઉપદેશક પાત્ર નેદ
 પરભવ-સાધી અવલબન ખરેદે. ચગનુ વિના શિવનેદ. ન. ૨
 પચમકાલે શ્રુત-જલ પાત્ર ઘટ્યોદે, નો પાત્ર એદ આધાર
 દેવચ દાઝનમનુ નવ એદ, નૃત્ર સુ ધર્મત પાર. ન. ૩

લાલ ૨ અ. (અનુમતિ દીધી માથે ચેવતી, એ દેશી.)

ચણાવણી કનકાવણી, મુકતાવણી ગુણચણ;
 વજ્રમધ્ય ને જવમધ્ય એ, તપ કરીને હો અપો રિપુ મયણ. ૧
 ભવિષ્ય ! તપગુણ આદરો, તપ તેજેરે છીજે સદુ કર્મ;
 વિષય વિકાર ફરે ટલે, મન ગંજે હો લાંજે ભવ ભર્મ. ભ૦ ૨
 ભેગ-જય ઈદ્રિય-જય તદા, તપ જાણો હો કર્મ સૂઝણ સાર;
 ઉવદાણુ ભેગ હુદા કરી, શિવ આધેરે મુખા અણુમાર. ભ૦ ૩
 જિમ જિમ પ્રતિજ્ઞા દદ થકો, વૈરાગી તપગ્રી મુનિરાય;
 નિમ નિમ અગ્રુમ દલ છીજે, રવિ તેજે રે જિમ શીત વિદ્યાય. ભ૦ ૪
 જે ભિક્ષુ-પટિમા આદરે, આસન અકપ મુખીર;
 અનિહીન સમતા ભાવમાં, નૃણની પરંહો જાણુ તરીર, ભ૦ ૫
 જિણુ સાધુ તપ તરવારથી, મૃત્યો મોહ મથંદ,
 નિણુ સાધુનો હું દાસ ૧૩, નિન્ય વંદું હો તમપય અરવિંદ. ભ૦ ૬
 આધાર ગુણગણંગમા, નિમ કલો ભગવાં અંગ;
 ઉતર જાયજે એ ગુણીશ મેં, તપ મંગે હો મહુ કર્મનો ભંગ. ભ૦ ૭
 જે હુવિધ હુદર તપ તપે, ભવ પાસ આમ વિરત;
 ધન્ય ! સાધુ મુનિ હુંદણ સમા, જગિ અંદરેય નિમગ કુરુદા ભ૦ ૮
 નિજ આતમ જીવન ભાગી, તપ અગ્નિ કરી શોધંત,
 નવ નવ લગ્નિ-મલ ભને, ઉપસર્ગ હો ને મહંત મહંત. ભ૦ ૯
 ધન્ય ! તેહ જે ધન સદાનંદ, તન-નેહનો કરી ભંદ.
 નિરસંગ વનવાસે વસે, તપધારી હો અભિમદ-વંદ. ભ૦ ૧૦
 ધન્ય ! તેહ અપાર ગુણ-તણ, વિન દરિય-જાણ અહંદ.
 પરિહાસ પિશુદિ તપ તપે, તે વરે હો વેવંદ કુણિદ. ભ૦ ૧૧

ઢાલ ૩ છ. (હવે રાણી પદ્માવતી, એ દેશી.)

- રે છવ ! સાહસ આદરો, મત થાઓ દીન;
 સુખ દુઃખ સંપદ આપદા, પૂર્વ કર્મ આધીન. રે છવ. ૧
- કોધાદિક વશે રણ સમે, સદ્યા દુઃખ અનેક;
 તે જો સમતામાં સહે, તો તુજ ખરો વિવેક. રે છવ. ૨
- સર્વ આનત્ય અશાશ્વતો, જેહ દીસે એહ;
 તન ધન સગણ સગા સહુ, તિણ સું ક્યો નેહ. ? રે છવ ૩
- જિમ બાલક વેલુતણા, ઘર કરીય રમંત;
 તેહ છતે અથવા ઢહે, નિજ નિજ ઘર જાંત. રે છવ. ૪
- પંથી જિમ સરાહમેં, નદી નાવની રીત,
 તિમ એ પરિજન તો મિડ્યો, તિણથી શી પ્રીતિ. ? રે છવ. ૫
- જ્યાં સ્વાથેં તિહાં સહુ સગા, વિણ સ્વાર્થ દૂર;
 પર-કાળે પાપે ભજે, તું કિમ હોવે શૂર. ? રે છવ. ૬
- તજ બાહિર મેલાવટો, મિલિયો બહુ વાર;
 જે પૂર્વે મલિયો નહિ, તિણ સું ધર ચ્યાર. રે છવ ૭
- અકી હરિ બલ પ્રતિહરિ, તસ વૈભવ અમાન;
 તે પણ કાલે અંહયાં, તુજ ધન ક્યે માન. ? રે છવ ૮
- હા હા ! હું તો તું ફિરે, પરિણામી ચિંત,
 નરક પડ્યાં કહે તાડરી, કોણ કરશે ? ચિંત. રે છવ ૯
- રોગાદિક દુઃખ ઉપમે, મન અરનિ મધેવ [હ ?],
 પૂરવ નિજ કૃત કર્મનો, એ અનુભવ હેવ [હેહ ?]. રે છવ ૧૦
- એહ શરીર અશાશ્વતું, ક્ષણમેં ધીજાંત,
 પ્રીતિ કિશી નસ ઉપરે, જેહ સ્વાર્થ વાંત. રે છવ ૧૧
- જ્યાં ભગેં તુજ ઈણ દેદથી, પૂરવ સંગ,
 ત્યાં ભગેં કોડી ઉપાવથી, નવિ યામે ભાગ. રે છવ ૧૨

આગલ પાછલ ચિંહું દિને, જે વિલુશી જાય;	
રોગાદિકથી નવિ રહે, કીધે કોડી ઉપાય.	રે છવ. ૧૩
અંતે પણ એહને તજ્યાં, થાય શિવ-સુખ;	
તે જે છૂટે આપથી, તો તુજ શ્યો દુઃખ. ?	રે છવ. ૧૪
એ તન વિલુચે તાહરે, નવિ કાંઈ હાણુ;	
એ જ્ઞાનાદિક ગુણ તણો, તુજ આવે જાણુ.	રે છવ. ૧૫
તું અજરામર આતમા અવિચલ ગુણ-ખાણુ;	
સાળુ ભંશુર આ દેહથી, તુજ કિહાં પીછાણુ. ?	રે છવ. ૧૬
છેદન ભેદન તાડના, વધ બંધન દાહ;	
પુફગલને પુફગલ કરે, તું તો અમર અગાધ.	રે છવ. ૧૭
પૂર્વ કર્મ-ઉદયે સદી, જે વેદના થાય;	
ધ્યાયે આતમ તિણુ સમે, તે ધ્યાનીરાય.	રે છવ. ૧૮
જ્ઞાન ધ્યાનની વાતી, કરણી આસાન;	
અંત સમે આપદ પડ્યાં, વિરલા ધરે ધ્યાન.	રે છવ. ૧૯
અશનિ હરી દુઃખ જોગયે, પરવશ જિમ દીર;	
તો તુજ જાણુપણુ તણો, ગુણ કિયો ? પીર ?	રે છવ. ૨૦
શુદ્ધ નિરંજન નિર્મલો, નિજ આતમ-ભાવ;	
તે તિણુચે હરે દુઃખ કિશું ? જે મલિયો આવ;	રે છવ. ૨૧
રેત, જેદ બાણ તણો, એ આપણો નાંદિ;	
તુજ ગદ આતમ-જ્ઞાન એ, તિણુ માહિ સમાહિ	રે છવ. ૨૨
મેતારજ મોહાસો, વહી જઈ સુકુમાર.	
સનતકુમાર આકી પર, તન-મમતા તાલ	રે છવ. ૨૩
કા પડ્યાં સમતા રમે, નિજ આતમ-ધ્યાર.	
રેવચંદ તિણુ જીન તણો, નિત્ય વંદું પાવ.	રે છવ. ૨૪

દાસ ૪ થી. (પ્રાણી ધરિયે સવેગ વિચાર, એ દેખી.)

જ્ઞાન ધ્યાન ચારિત્રને રે, જો દૃઢ કરવા ચાહ્ય;
 તો એકાદ્રી વિહરતો રે, જિન કંપાદિ સ્થાય રે.
 પ્રાણી ! એકલ ભાવના ભાવો, શિવ માર્ગે સાધન દાવરે. પ્રા ૧
 સાધુ ભણી ગૃહ-વાસનીરે, છૂટી મમતા જેહ;
 તો પણ ગમ્મ વાત્રી પછેરે, ગણ ગુરૂ પર છે નેહરે. પ્રા ૨
 વન-મૃગની પરે તેહથી રે, છોડી સકલ પ્રતિ બંધ;
 તું એકાદ્રી અનાદિનો રે, કિણથી તુજ સબંધ ? રે. પ્રા ૩
 શત્રુ મિત્રતા સર્વથીરે, પામી વાર અનંત;
 ઠોણ સન્નન ? દુશ્મન કિશ્યો ? રે, કાલે સહુનો અંતરે. પ્રા. ૪
 બાંધે કર્મ જીવ એકલોરે, ભોગવે પણ તે એક;
 કિણ ઉપર કિણ વાતનીરે, રાગ દ્વેષની ટેક રે. પ્રા. ૫
 જો નિજ એકપણું ઝહેરે, છોડી સકલ પરભાવ;
 શુદ્ધાતમ-જ્ઞાનાદિશું રે, એક સ્વરૂપે ભાવરે. પ્રા. ૬
 આળ્યો છે તું એકલોરે, જાણશ પણ તું એક,
 તો એ સયલ કુદુ બથીરે, પ્રીતિ કિ શી ? અવિવેકરે. પ્રા. ૭
 વનમાં ગજ સિંહાદિથીરે, વિહરતાં ન ટલે જેહ;
 જિણ આસને રવિ આયમેરે, તિણ આસન નિશિ છેહરે. પ્રા. ૮
 તપ પારણે આહાર ઝહેરે, કરમા લેપ વિહીન,
 એકવાર પાણી પીવને રે, વનચારી ચિત્ત અદીનરે. પ્રા. ૯
 એહ દોષ પર-ચહુધીરે, પર-સંગે ગુણ-દાણુ,
 પરધન-આદી ચાર તે રે, એકપણુ મુખ-ડાણુ રે. પ્રા. ૧૦
 પર સંયોગથી બંધ છે રે, પર-વિયોગથી મોક્ષ,
 તેણે તણ પર મેલાવડોરે, એકપણું નિજ પોખરે. પ્રા. ૧૧

૧ પાતાંર-ઓ પર તણો રે.

જન્મ ન પામ્યો સાથ કો દે, સાથ ન મરશે કોય;
 દુઃખ વેંચાઉ કોય નહિરે, કષ્ટ ભંચુર સહુ લોયરે. પ્રા. ૧૨
 પરિજન મરતો દેખીનેરે, શોય કરે જન મૂઠ;
 અવમરે વારો આપણોરે, સહુ જનની એ રૂઢરે. પ્રા. ૧૩
 મુરપતિ થકી હરિ હલીરે, એકલા પર ભવ ભય;
 તન ધન પરિજન સહુ મિલીરે, કોઈ સખાઈ ન થાયરે. પ્રા. ૧૪
 એક આતમા માહરોરે, જ્ઞાન દર્શન ગુણવંત
 બાહ્ય યોગ સહુ અવર છે રે, પામ્યો વાર અનંતરે. પ્રા. ૧૫
 કરકડુ નમિ નિગાઈરે, હુમુહપ્રમુખ ઋપિરાયા;
 મૃગાપુત્ર હરિકેશીનારે, હું વંદુ નિત્ય પાચારે. પ્રા. ૧૬
 સાધુ ચિહ્નાતી મુત ભલોરે, વલી અનાયી તેમ;
 એમ મુનિ-ગુણ અનુમોદતારે, કેવચંદ્ર મુખ જેમરે. પ્રા. ૧૭

(હાલ પ મી) એણી પર ચંચલ આલવી, એ દેશી.

અનન। એ તન દારમો, તમે ધ્યાવોરે શુદ્ધ નિરંજન દેવ;
 બલિકતમે ધ્યાવોરે, શુદ્ધ સ્વરૂપ અનુપ, બલિકતમે ધ્યાવોરે; ૧
 નરભવ દ્રાવક-કુલ લલો, ત. હાથો સમક્ષિત સાર; ભ.
 જિન-આગમ રચિયું ગુણો, ત. આલસનિંદ નિવાર. ભ. ૨
 તિનલોઠ તિહુ દાલની, ત. પરિણતિ નીન પ્રકાર. ભ.
 બંદક સમયે જાણે નિજો, ત. નાણ અનંત અપાર. ભ. ૩
 સમયાતર સહુબાવનો, ત. દર્શન ભાસ અનંત. ભ.
 જાતમ ભાવે રિયર સદા, ત. અમુલ્ય ચરણ અનંત. ભ. ૪

• અ. ૪ થી ગાથા કેટલીક પ્રમેયમાં ચીક છે. પરંતુ અર્થ-અનુષ્ઠાન
 વિચારતા એથી જ દોષી જોત્યે

દાસ ૪ થી. (પ્રાણી ધરિયે સવિત્ર વિચાર, એ દેશી.)

જ્ઞાન ધ્યાન ચારિત્રને રે, જો દૃઢ કરવા ચાહ્ય;
 તો એકાકી વિહરતો રે, જિન કલ્પાદિ સ્થાય રે.
 પ્રાણી ! એકલ ભાવના ભાવો, શિવ માર્ગે સાધન દાવરે. પ્રા ૧

સાધુ ભણી ગૃહ-વાસનીરે, છૂટી મમતા જોહ;
 તો પલુ ગચ્છ વાત્રી પછેરે, ગણુ ગુરુ પર નેહુરે. પ્રા ૨

વન-મૃગની પરે તેહથી રે, છોડી સકલ પ્રતિ બંધ;
 તું એકાકી અનાદિનો રે, કિલુથી તુજ સળંધ ? રે. પ્રા ૩

શત્રુ મિત્રતા સર્વથીરે, પામી વાર અનત;
 કોણુ સજ્જન ? દુસ્મન કિસ્યો ? રે, કાલે સહુનો અતરે. પ્રા. ૪

બાંધે કર્મ છવ એકલોરે, ભોગવે પલુ તે એક;
 કિલુ ઉપર કિલુ વાતનીરે, રાગ દ્રેવની ટેક રે. પ્રા. ૫

જો નિજ એકપલું અહેરે, છોડી સકલ પરભાવ;
 શુદ્ધાતમ-જ્ઞાનાદિશું રે, એક સ્વરૂપે ભાવરે. પ્રા. ૬

આળ્યો છે તું એકલોરે, ભાષય પલુ તું એક,
 તો એ સચલ કુટુંબથીરે, પ્રીતિ કિ રી ? અવિવેકરે. પ્રા. ૭

વનમાં ગજ સિંહાદિથીરે, વિહરતાં ન ટલે જોહ,
 જિલુ આસને રવિ આયમેરે, તિલુ આસન નિશિ છેહરે. પ્રા. ૮

તપ પારણે આહાર અહેરે, કરમાં લેપ વિહીન;
 એકવાર પાણી પીવને રે, વનચારી ચિત્ત અહીનરે. પ્રા. ૯

એહ દોષ પર-અહણથીરે, પર-સંગે શુભ-કાળ,
 પરધન-માહી ચાર તે રે, એકપલુ મુખ-કાણુ રે. પ્રા. ૧૦

પર સંયોગથી બંધ છે રે, પર-વિયોગથી મોક્ષ,
 તેણે તણ પર મેલાવટોરે, એકપલું નિજ ચોખરે. પ્રા. ૧૧

૧ પાતિર-ઓ પર તલો રે.

જન્મ ન પામ્યો સાથ કો રે, સાથ ન મરશે કોય;
 દુઃખ વેંચાઉ કોય નહિરે, કષ્ટ ભંગુર સહુ લોયરે. પ્રા. ૧૨
 પરિજન મરતો દેખીનેરે, ચોચ કરે જન મૂઠ;
 અવસરે વારો આપણોરે, સહુ જનની એ રૂઢરે. પ્રા. ૧૩
 મુરખતિ થકી હરિ હલીરે, એકલા પર ભવ ભય;
 તન ધન પરિજન સહુ મિલીરે, કોઈ સુખાર્થ ન થાયરે. પ્રા. ૧૪
 એક આતમા માહરોરે, જ્ઞાન દર્શન ગુણવત
 બાદ્ય યોગ સહુ અવર છે રે, પામ્યો વાર અનંતરે. પ્રા. ૧૫
 કરકંડુ નમિ નિગાઈરે, હુમુદપ્રમુખ ઋપિરાયા;
 મૃગાપુત્ર : હરિકેશીનારે, હું વંડુ નિત્ય પાચારે. પ્રા. ૧૬
 સાધુ ચિહ્નાતી ગુત ભલોરે, વલી અનાથી તેમ,
 એમ મુનિ-ગુણ અનુભોદતારે, દેવચંદ્ર મુખ જેમરે. પ્રા. ૧

(હાલ ૫ મી) એળી પર ચંચલ બાણી, એ રેહી.

મિત્રનાં એ તન કાર્યો, તમે પ્યાવોરે શુદ્ધ નિરંજન દેવ;
 ભવિકતમે પ્યાવોરે, શુદ્ધ સ્વરૂપ અનુપ, ભવિકતમે પ્યાવોરે; ૧
 નરભવ આવક-કુલ લહ્યો, ત. દાપી સમકિત સાર; બ.
 કિન-આગમ દ્વિચ્છાં ગુણો, ત. આલસનિંદ નિવાર. બ. ૨
 નિનતોઠ નિહું માલની, ત. પરિણતિ નીન પ્રકાર. બ.
 એક સમયે બાણે નિર્ણ, ત. નાણુ અનંત અપાર. બ. ૩
 સમયાંતર સહબાવનો, ત. દર્શન જાલ અનંત બ.
 આતમ જાણે વિદર સદા, ત. અસુખ ચારણુ અનંત. બ. ૪

• આ ૪ થી અર્થા રેહી પ્રોત્તમ. રીત છે પાંચ અર્થ-જેમણે
 વિચારતાં એથી ન રે. થી બેતાવે

સકલ દોષ હર શાશ્વતો, ત. વીરજ પરમ અદીન;	ભ.
સૂક્ષ્મતનું બંધ (ન) વિના, ત. અવગાહના સ્વાધીન.	ભ.૫
પુદ્ગલ સકલ વિવેકથી, ત. શુદ્ધ અમૂર્તિ રૂપ.	ભ.
ઇન્દ્રિય-મુખ નિરુપ્ત થયા, ત. અકથ્ય અબાહ [ધ્ય] સ્વરૂપ.ભ.૬	
દ્રવ્યતણા પરિણામથી, ત. અગુરુ લઘુત્વ અનિત્ય;	ભ.
સત્ય સ્વભાવમથી સદા, ત. છોડી ભાવ અસત્ય.	ભ.૭
નિજ શુભ રમતો રામએ, ત. સકલ અકલ શુભ-ખાણ;	ભ.
પરમાત્મ પરજ્યોતિઃ એ, ત. અલખ અલેપ વખાણ.	ભ.૮
પંચ પૂજ્યથી પૂજ્ય એ, ત. સર્વ ધ્યેયથી ધ્યેય.	ભ.
ધ્યાતા ધ્યાન રૂ ધ્યેય એ, ત. નિશ્ચય એક ^૧ અલેય.	ભ.૯
અનુભવ કરતાં એહનો, ત. યાય પરમ પ્રમોદ;	ભ.
એક સ્વરૂપ અભ્યાસમું, ત. શિવ-મુખ છે તસ ગોઠ.	ભ.૧૦
બંધ અબંધ એ આતમા, ત. કર્તા અકર્તા એહ;	ભ.
એહ લોકતા અલોકતા, ત. સ્વાધ્વાદ શુભ-ગેહ.	ભ.૧૧
એક અનેક સ્વરૂપ એ, ત. નિત્ય અનિત્ય અનાદિ.	ભ.
સદસદ ભાવે પરિણમ્યા, ત. મુક્ત સકલ ઉન્માદ.	ભ.૧૨
તપ જપ કિરિયા ખપ થડી, ત. અદ્ય કર્મ ન વિલાપ	ભ.
તે સદુ આતમ ધ્યાનથી, ત. સત્યમાં ખેડ યાય	ભ.૧૩
શુદ્ધાત્મ-અનુભવ વિના, ત. બંધ હેતુ શુભ ચાલ	ભ.
આતમ પરિણામે રમ્યા, ત. એકજ આયત-પાત	ભ.૧૪
એમ જાણી નિજ આતમા, ત. વરજ સકલ ઉપાધ.	ભ.
ઉપાદેય અવગંબને, ત. પરમ મહોદય સાધ,	ભ.૧૫

મરત એલામુત તેતલી, ત. ઈત્યાદિક મુનિ-વૃંદ; ભ.
આતમ-ધ્યાનથી એ તર્યા, ત. પ્રભુમે તે દેવચંદ્ર. ભ. ૧૬

દાલ ૬ હી (સેલંચ સેતુન્યે સિદ્ધ થયા, એ દેશી.)

ભાવના મુદ્ધિ નિશાણી બાણી, ભાવો આસત્તિ આણીછ; ભા. ૧
યોગ કષાય કપટની હાણી, યાય નિર્મલ બાણીછ.
પંચ ભાવના એ મુનિ ^૧ મનને, સંવર-ખાણી વખાણીછ;
બૃહત્કેદપ સૂત્રની વાણી, દીઠી તેમ કહાણીછ; ભા. ૨
કર્મ-કતરણી શિવની શરણી, ^૨ બાણ-ઠાણ-અનુસરણીછ;
ચિતન રામ તણી એ ધરણી, ભવ સમુદ્ર દુઃખ-હરણીછ. ભા. ૩
જથવંતા પાઠક શુભધારી, રાજસાગર મુવિચારીછ;
નિર્મલ જ્ઞાન ધર્મ સંભાલી, પાઠક સદુ દ્વિતકારીછ. ભા. ૪
રાજ હંસ સદુ મુચુર પસાયે, દેવચંદ્ર શુભ ગાવોછ;
ભવિક શુભ જે ભાવના ભાવે, તે અમિત મુખ પાવેછ. ભા. ૫
જેસલ મેરે શાહ મુત્યાગી, વર્દમાન વરભાગીછ;
પુત્ર કલત્ર સદલ મોભાગી સાધુ શુભના રાગીછ. ભા. ૬
તસ આમતથી ભાવના ભાવી, દાલ બંધમાં ગાઈછ;
બખતે ગળમે જે બો જ્ઞાના, લેહેરે તે મુખ સાનાછ. ભા. ૭
મન મુદ્ધે પંચ ભાવના ભાવો, પાવન જિન-શુભ ગાવોછ;
મન મુનિવર-શુભ સંગ વસાવો, મુખ સંપત્તિ ગૃહ યાવોછ. ભા. ૮

મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજી મહારાજ કૃત ચતુર્વિંશતિ સ્તવનો.

(૧) શ્રી નૃસિંહજીન-સ્તવન.

(મહા વિદેહ હેત્ર સોહામયું. એ દેશી.)

જગ-જીવન જગ-વાલહો, મરૂદેવીનો નંદ લાલરે;
મુખ દીકે મુખ ઉપજે, દર્શન અતિ આનંદ લાલરે. ૪૦
આંખડી આંખુજ-પાંખડી, અદ્ભૂતી શશી સમ લાલ લાલરે;
વદન તે શારદ-ચંદ્રલો, વાણી અતિહિ રસાળ લાલરે. ૪૦
લક્ષણ અંગે વિરાજતા, અડહિ સહસ્ત ઉદાર લાલરે,
રેખા કર ચરણાદિકે, અભય તર નહિ પાર લાલરે. ૪૦
ઇંદ્ર અંદ્ર રવિ ગિરિ નણા, ગુણ લઈ ધડીયુ અંગ લાલરે,
ભાગ્ય કિહાં થકી આવિયો, અચરજ એહ ઉત્તમ લાલરે. ૪૦
ગુણ સમલાં અંગે કર્યા, ફર કર્યા સર્વી કોપ લાલ રે,
વાચક જશ વિજયે સુર્યો, હેજો મુખનો પોષ લાલરે. ૪૦

(૨) શ્રી અજિતનાથ જીન-સ્તવન.

(નિંદ્રડી વેગળ દુર્ધરહી એ દેશી)

અજિત જિજ્ઞુષુ શુ પ્રીતી, મુઝ ન ગમે હો બીજાનો મંગલ.
માલતી-ફૂલે મોહીયો, કેમ એસે ? હો આવલનડ જંગ કે અ ?
ગંગાજલમાં જે રમ્યા, કિમ છિદર હો રનિ પામે ? મગલકે.
સરેગર જગપર જલધિના, નવિચાડલો જગ ચાતુક આવક અ ?
કોકિલ કલ ફજિન કરે, પામી મજરી હો પજર નદકાનડ
ઓછા નડવર નવી ગમે, મિડઆયુ દો હોય ગુજના પાકે ૫

મલિની દિનકર કર અહે, વલી કુમુદિની હો ધરે ચંદ્રસું પ્રીતકે;
 પરી ગિરીશ ગિરિધર વિના, નવી ચાહે હો કમલા નિજ ચિતકે.૪
 તેમ પ્રભુશું મુજ મન રમ્યું, બીજાશું હો નવિ આવે દાય કે;
 પ્રી નયવિજય મુગુરૂ તણો, વાચક યશ હો નિત નિત શુભ ગાયકે.૫

(૩) શ્રી સંભવનાથ જિન-સ્તવન.

(મન મધુકર મોહી રસો. એ દેશી.)

સંભવ જિનવર વીનવી, અપધારો શુભ જ્ઞાતા રે;
 ખામી નહિ મુજ ખિન્નમતે, કહિયે હોયો કલ-કાતા રે. સં ૦ ૧
 કર જોડી હસો રહું, રાત દિવસ તુમ ધ્યાને રે;
 જો મનમા આજી નહિ, તો શું કહિયે ! છાને રે. સં ૦ ૨
 પંખાટ ખજાને હો નહિ, દીજો વંચિત દાનો રે;
 કહેજા નજર પ્રભુજી તાજી, વાપે સેવક વાનો રે. સં ૦ ૩
 દાસ લખિધ મતિ મળો, ભાવ લખિધ તુજ નાથે રે;
 લગ્યજી પલ મજ-મજ્યુ, ગાજો મજવર સાથે રે. સં ૦ ૪
 રંગા તો તુમહિ બહુ, બીજા તો નવી યાચું રે,
 વાચક યશ હંડે સામંતુ, કાગ્યે એ મુજ સાચું રે. સં ૦ ૫

(૪) શ્રી અભિનંદન જિન-સ્તવન.

લીલી રો પ્રભુ ! લીલી જગમુર તુજ,
 મૂર્તિ રો પ્રભુ ! મૂર્તિ મોહન વેલગીજ,
 નીલી રો પ્રભુ ! નીલી તાહરી વાગી,
 લાલે રો પ્રભુ ! લાજે રોની નેલગીજ.
 બાણ રો પ્રભુ ! બાણ જન્મ કાન્ય.
 જો દુ રો પ્રભુ ! જો દુ તુમ સાથે મલ્યોજ.

સુરમણિ હો પ્રભુ ! સુરમણિ પામ્યો હત્ય,
 આંગણે હો પ્રભુ ! આંગણે સુજ સુર તરૂં કંપ્યોછ.
 ભાગ્યા હો પ્રભુ ! ભાગ્યા પુન્ય અંકુર,
 માગ્યા હો પ્રભુ ! મ્હોં માગ્યા પાશા ઢંપ્યાછ;
 વુઠા હો પ્રભુ ! વુઠા અમીરસ મેહ,
 નાઠા હો પ્રભુ ! નાઠા અશુભ શુભ દિન વડ્યાછ.
 ભૂખ્યાં હો પ્રભુ ! ભૂખ્યાં મિટ્યા ઘૂનપુર,
 તરસ્યાં હો પ્રભુ ! તરસ્યાં દિવ્ય ઉઠક મિટ્યાછ;
 થાક્યાં હો પ્રભુ ! થાક્યાં મડ્યા મુખપાલ,
 ચાહતા હો પ્રભુ ! ચાહતા સજ્જન હેજે હંપ્યાછ.
 દીવો હો પ્રભુ ! દીવો નિશા વન ગેહ,
 સાખી હો પ્રભુ ! સાખી થલે જલે નૌકા મલીછ,
 કલિયુગે હો પ્રભુ ! કલિયુગે ફુલહો તુજ,
 દર્શન હો પ્રભુ ! દર્શન લહી આશા ફલીછ.
 વાચક હો પ્રભુ ! વાચક જશ તુમ દાસ,
 વિનવે હો પ્રભુ ! વિનવે અભિનદન મુણોછ,
 કહીએ હો પ્રભુ ! કહીએ મ દેશે છેહ,
 દેજો હો પ્રભુ ! દેજો મુખ દરિશન તણોછ.

(૫) સુમતિનાથ જિન-સ્તવન.

(ઝાંઝગિયા મુનિવરની દેખી.)

સુમતિનાથ-ગુણ મું મિલીછ, વાપે સુજ મન પ્રીત,
 તેલ તિંડુ જેમ વિપ્રદેછ, જલમ્હાંહે ભલી રીત,
 મોભાગી જિનમું, લાગો અવિહત રગ.

સજ્જન શુ જે પ્રીતડીજી, છાની તે ન રખાય;

પરિમલ ઠસ્તુરી તણોજી, મહી માંહે મહકાય.

સો. ૨

આંગલીએ નવી મેરૂં ઢંકાયે, છાબડીએ રવિ-તેજ;

અંજલીમાં જેમ ગંગ ન માયે, મુજ મન તેમ પ્રભુ-હેજ. સો. ૩

હુસો હુપે નહિ અધર અરૂણ જેમ, ખાતાં પાન સુરંગ;

પીવત ભરભર પ્રભુ-ગુણ પ્યાલા, તેમ મુજ પ્રેમ અમંગ. સો. ૪

દાંડી ઇશુ પરાલ શું જી, ન રહે લહે વિસ્તાર;

ગાચક યજ્ઞ કહે પ્રભુ તણોજી, તેમ મુજ પ્રેમ પ્રકાર. સો. ૫

(૬) શ્રી પદમપ્રભ જિન સ્તવન.

(સજ્જ સપુળા દો સાધુજી એ રેણી.)

પદમપ્રભ જિન જઈ અલગા રહ્યા, જિહ્વાથી નાવે લેખોજી;

દાગલ ને મચ્છી નિદાં નવો સંપજે, ન ચલે વાટ વિશેષોજી.

મુગુણ સનેદા ! રે કલિય ન વીમરો. ૧

મિદાંથી નિદાં જઈ કાણ આવે નહિ, જેહ કહે સંદેષોજી;

જેહનું મલકું દોહિતું તેહનું, નેહ તે આવે કિલેષોજી. મુ. ૨

વીનશામનું શામ તે બેક પખો, કીજે કવચ પ્રકારોજી;

પોટો દોટો રે માંડેમ નિજમાં, મન નાણે અમરારોજી. મુ. ૩

આંની મઠિય રે બાવન રસ કલો, રમ દોય નિદાં દોય રીઝેજી.

દોહાદોટોરે બીહું રસ રીઝથી, મનનાં મનોરથ ચીઝેજી. મુ. ૪

પત્ર ગુપ્તનારે જોડે ગાજિયે, મરોટા ને વિપ્રામજી,

વાળક જરા કહે દ્યેહજ આસરે, મુખ લટું દાનોદામજી. મુ. ૫

ગ લહે [લ] જન મન રહો, પણ તિહું કાલ વૈરાગ;
 પ્રેત તુમારો સમુદ્રનો, કોઈ ન પામે તાગ શ્રી, ૩
 મેલવાયું ચિત્ત મેલવ્યું, કેલવ્યું પહેલાં ન કાંઈ;
 કેવલ નિપટ અણુજ છે, નિરવહેયો તુમ સાંઈ શ્રી ૪
 નીશાળી મુરે કેમ મિલે?, પણ મગવાનો ઈએકાંત;
 માથક યશ કહે મુજ મિલ્યો, ભક્તિયે કામચૂવંત. શ્રી. ૫

(૧૨) શ્રી વામુપૂજ્ય જિન-સ્તવન,

(મોનીમની દેખી.)

સ્વામિ! તમે કાંઈ કામજી કીધું?
 ચિત્તકું અમારું ચારી કીધું;
 ગ્રાહેબા વામુપૂજ્ય જિવંદા,
 મોહના વામુ પૂજ્ય જિવંદા.
 અમે પણ તુમનું કામજી કરશું,
 ભક્તિયે બહી મન ધરમાં ધરશું. સા. ૧

મન ધરમાં ધરિયા ધર-ચોબા,
 દંખના નિત રહેયો રિયર ધોબા;
 મન વૈકુઠ અકુરિત ભકતે,
 ચોગી ભાંખે અનુભવ મુકતે સા. ૨

કોઈ વાલિત મન સંસાર,
 કોઈ રહિત મન તે અવધાર;
 તે વિશુદ્ધ મન કરે તુમ આપ્યા,
 પ્રભુ! તો અમે નવનિધિ અદિ પામ્યા સા. ૩

(૭) શ્રી સુપાર્શ્વ જિન સ્તવન.

(લાન્હલ દે પ્રાત મધાર, એ ઢેલી.)

શ્રી સુપાર્શ્વ જિનરાજ; તું ત્રિભુવન-શિરતાજ;
 આજ હો છાને રે, ઠકુરાઈ પ્રભુ ! તુજ પદ તણી છ. ૧

દિવ્યધ્વનિ સુરકૂલ, ચામર છત્ર અમૂલ;
 આજ હો રાજે રે, લામંડલ ગાજે કુંડલિછ. ૨

અતિશય સહજના ચાર, કર્મ-ખાખ્યાથી ઇચ્છાર;
 આજ હો કીધારે, ઓગળીશે સુરગણુ લાસુરેછ. ૩

વાણી-ગુણ પાંત્રીશ, પ્રતિહારજ જગદીશ;
 આજ હો રાજે રે, દીવાજે છાજે આઠસું છ. ૪

*સિંહાસન અશોક, માહેં બેઠા લોક;
 આજ હો સ્વામી રે શિવગામી વાચક યશ શુભચેષ્ટ. ૫

* આ સ્તવનનો હેઠ્ઠી ત્રણ ગાથા આ પ્રમાણે હોવી જોઈએ.
 કાન્હલ કે પ્રતિહારનો ક્રમ બરોબર જળવાય છે.

*સિંહાસન અશોક, બેઠા ? માહે લોક;
 આજ હો રાજે રે, દીવાજે છાજે આઠસું છ. ૧

અતિશય સહજ ના ચાર, કર્મ ખાખ્યાથી ઇચ્છાર.
 આજ હો કીધારે, ઉગળીશે સુરગણુ લાસુરેછ. ૪

વાણી ગુણ પાંત્રીશ, પ્રતિહારજ જગદીશ,
 આજ હો સ્વામી રે, શિવગામી વાચક યશ શુભચેષ્ટ. ૫

૧ પાદાંતર-માટે બંધા.

(૮) શ્રી ચંદ્રપ્રભ જિન-સ્તવન.

(ધરણા દેવાની દેશી.)

ચંદ્રપ્રભ જિન સાહેબા રે, તુમે છો ચતુર સુખાણ મનનારે માન્યા;
સેવા બજો દાસની રે, દેશે 'ફલ નિર્વાણ. મ.

આવો આવો રે ચતુર સુખલોગી, કીજે વાત એકાંતે અલોગી;
શુણ ગોઠે પ્રગટે પ્રેમ, મનના રે માન્યા ૧

ઓણું અધિકું પણ કહે રે, આસંગાયત જેહ, મ.
આપે ફલ જે અણુ કહ્યું રે, ગિરુઓ સાહેબ તેહ. મ. ૨

દીન કહ્યા વિણ દાનથી રે, દાતાની વાધે મામ; મ.
જલ દીયે આનક ખીજવીરે, મેધ દુવો તેજો રયામ. મ. ૩

પિઉ પિઉ કરી તુમને જપું રે, હું આનક તમે મેહ; મ.
એક લહેરમાં દુઃખ હરો રે, વાધે જમણો નેહ મ. ૪

મોહું વહેણું આપવું રે, તો શી દીલ કરાય ?; મ.
વાચક યશ કહે જગ-ધાણી રે, તુમ તૂઠે સુખ થાય. મ. ૫

(૯) શ્રી સુવિધિનાથ જિન-સ્તવન.

(સુણો ગેરી મજની મજની ન જાશે એ રોગી)

લપુ પણ હું તુમ મન નથી માવું રે, જગ-શુર તમને વિભાં લાવું રે;
કિજુંને એ દીને સાબારી રે, દરો શી સુવિધિ જિજ્ઞાસી રે. ૧

સુખ મન અણુ માલિ બહિત હો આઝી રે, તેહ રવિને તુ હો આઝી રે,
ચોગી પણ જે વાત ન જાણું રે, તે અચર્ય ૨. શી દુવો તમે રે. ૨

અથવા સિધરમાં અવિધર ન માપે રે, મોહો ર. ૩. રવિને આપે રે,
તેહને તેજો સુદિ પ્રકાશી રે, તેહને દીધે ને દા. ૩. રવિ રે. ૩

ઉર્ધ્વ મૂલ તરૂવર અધ શાખા રે, છંદ પુરાણે એવી છે લાખાં
અચરિજવાલે અચરજ દીકું રે, લક્ષિતયે સેવક કારજ સીધું રે
લાડ કરી ને ગાલક જોલે રે, માતપિતા મન અમીય તોલે રે;
શ્રી નયવિજયનો શિષ્ય રે, જશ કહે એમ જાણો જગદીશ રે

(૧૦) શ્રી શીતલ જિન-સ્તવન.

(અલિ અલિ કદિ આવેગે એ દેશી.)

શ્રી શીતલ જિન ભેટિયે, કરી ચોખું લક્ષિતયે ચિત્તહો;
તેહસું કહો છાનું કિશું?, જેહને સોંખ્યા તન મન વિત્તહો. શ્રી ૧
હાયક નામે છે ઘણા, પણ તું સાચર તે કૂપહો;
તે બહુ ખજુવા તગ તગે, તું દિનકર તેજ સ્વરૂપહો. શ્રી ૨
મોટો જાણી આદર્યો, હારિદ્ર ભાંગ્યો જગતાત હો;
તું કરણાવંત શિરોમણિ, હું કરણા-પાત્ર વિખ્યાત હો. શ્રી ૩
અંતર્યામી સધી લહો, અમ મનની ને છે વાત હો;
મા આગલ મોચાલનાં, શ્યા વર્ણવવા? અવહાત હો. શ્રી ૪
જાણો તો તાણો કિશું?, સેવા-ફલ દીજે દેવ! હો;
વાચક યશ કહે દીલની, ન ગમે મુજને દેવ હો. શ્રી ૫

(૧૧) શ્રી શ્રેયાંસજિન-સ્તવન.

(કર્મ ન છૂટે પ્રાણિયા એ દેશી.)

તમે બહુ મિત્રીરે સાહેબા, માહરે તો મન એક;
તુમ વિલુ બીજોરે નવિ ગમે, એ મુજ મોટીરે ટેક.
શ્રી શ્રેયાંસ કૃપા કરે
મન રાખો તમે સધી તણા, પણ કિહાં એક મક્કી જાઓ;
લક્ષ્યાવે લખ લોકને, સાધી સદજ ન થાઓ. શ્રી

રાગ ભરે [લ] જન મન રહો, પણ તિહું કાલ વૈરાગ;
 પ્રત્ત તુમારારે સમુદ્રનો, કાંઈ ન પામે તાગ. શ્રી, ૩
 મેહવામું ચિત્ત મેલબું, કેલબું પહેલાં ન કાંઈ;
 મેવક નિપટ અબુલ છે, નિરવહેયો તુમ સાંઈ. શ્રી, ૪
 નીરાગી મુરે કેમ મિથે?, પણ મગવાનો રાગકાંત;
 રાચક યશ કહે મુજ મિથે, ભક્તિયે કામચૂવંત. શ્રી, ૫

(૧૨) શ્રી વાસુપૂજ્ય જિન-સ્તવન,
 (ગોનીપ્રતી રમી.)

સ્વામિ! તમે કાંઈ કામળ દીધું,
 ચિત્તકું અમારું ચોરી લીધું;
 સાહેબા વાસુપૂજ્ય જિવંદા,
 મોહના વાસુ પૂજ્ય જિવંદા.
 અમે પણ તુમમું કામળ કરમું,
 ભક્તિયે બહી મન પરમાં પરમું. સ્ત. ૧
 મન પરમાં પરિયા પર-ચોબા,
 રોખતા નિત રહેયો રિયર ધોબા;
 મન વૈકુંઠ અકુંડિત બદને,
 ચોગી બાંખે અનુભવ મુકને. સ્ત. ૨
 કંઈશ વાસિત મન સંસાર,
 કંઈશ રહિત મન તે ભવપાર;
 મે વિશુદ્ધ મન પર તુમ આબા,
 મમ! તો અમે નવનિધિ જલિ પાબા. સ્ત. ૩

સાત રાજ અલગા જઈ બેઠા,
 પણ ભક્તિયે અમ મનમાં પેઠા;
 અલગાને વલગ્યા જે રહેલું,
 તે બાણા ખડ ખડ દુઃખ સહેલું. સા. ૪

ધ્યાયક ધ્યેય ધ્યાન શુભ એકે,
 ભેદ છેદ કરશું હવે ટેકે;
 ખીર નીર પરે તુમસું મિલશું,
 વાચક યશ કહે હેજે હલસું. સા. ૫

(૧૩) શ્રી વિમલ જિન-સ્તવન.

(તુમ સાથે નહિ બોલુ એ દેસી.)

સેવો ભવિયાં વિમલ જિનેશ્વર, દુઃસ્વહા સજ્જન-સંગાથ;
 એહવા પ્રભુનું દર્શન લહેલું, તે આલસમા ગ ગાથ. સે. ૧

અવસર પામી આલસ કરશે, તે મુરખમાં પહેલોથ,
 ભુખ્યાને જેમ ઘેવર દેતાં, હાથ ન મારે ગહેલોથ, સે. ૨

ભવ અનંતમાં દર્શન દીઠું, પ્રભુ એહવા દેખાડેથ;
 વિકટ થંચિ જે પોતે પોલિયો, કર્મ વિવર લિખાડેથ. મે. ૩

તત્ત્વ પ્રીતિકર પાળી પાએ, વિમલાલોકે આગ્રથ,
 લોચણ શુરૂ પરમાત્મ દીએ તવ, જ્રમ નામે મવી ભાંગ્રથ ને. ૪

જ્રમ ભાંગ્યો તવ પ્રભુસું પ્રેમે, વાત કડ મન ખોલીથ
 સરલ તણે જે હૈયડે આપે, તેડ જળાવે ખોલીથ સે. ૫

શ્રી નયવિજય વિશુદ્ધ પય સેવક, વાચક યજ કદ નાનુથ.
 કોડ કપડ બે દોષ દેખાડે, તોય પ્રભુ વિજ નવી નાનુથ. ૬

(૧૪) શ્રી અનંતનાથ જિન-સ્તવન.

(સાહેલડીયાં એ દેશી.)

શ્રીઅનંતજિનશું કરો સાહેલડીયાં, ચોલ મજીઠનો રંગરે શુભવેલડીયાં
 સાથો રંગ તે ધર્મનો. સાં બીજો રંગ પતંગરે; શુ. ૧
 ધર્મ-રંગ છરણ નહિં સાં દેહ તે છરણ ચાય રે. શુ.
 સોનું તે વિલુચે નહિં સાં ઘાટ ઘડામણ જાયરે. શુ. ૨
 ત્રાંખું જે રસ વેધિયું, સાં તે હોય જામ્યું હેમરે. શુ.
 ફરી ત્રાંખું તે નવિ હુવે, સાં એવો જગ-ગુરૂ પ્રેમરે. શુ. ૩
 ઉત્તમ શુભ અનુરાગથી, સાં લલિયે ઉત્તમ હામરે, શુ.
 ઉત્તમ નિજ મહિમા વધે, સાં હીપે ઉત્તમ ધામ રે. શુ. ૪
 ઉદક-ખિંદુ સાયર બધો, સાં જેમ હોય અશય અભંગરે. શુ.
 વાચક યશ દહે પ્રભુ-શુભે, સાં તેમ મુગ પ્રેમ પ્રગંગરે. શુ. ૫

(૧૫) શ્રી ધર્મનાથ જિન-સ્તવન.

(ખેડે બાર ધણે છે માર એ દેશી)

થાશું પ્રેમ જાઓ કે રાજ, નિરવહરો તો રોખે;
 મોં રાગી પ્રભુ ! થોં તો નીરાગી બ્યાજુ બુદ્ધે રોજય દાખી;
 એક પાંખો જે નેહ નિરવહરો, તે માલિક (જિની) સાખારી ? શુ. ૧
 નીરાગી રોખે કાંઈ રોજય ? જોન મનને નવી બ્યાજુ;
 ફોં અધન પથ્ય જોન સરમણિ. તેન તુન જાનિ પ્રનાજી. શુ. ૨
 યાદન રીતલના હપબપે, અખિ તે રીત ગીટરે;
 રોવકનાં તેન દુખ ગમાયે, પ્રભુ શુભ પ્રેમ વચકાં. શુ. ૩

વ્યસન ઉદય જલધિ અણુહરે શશિને તેજ સખધે;
 અણુ સખધે કુમુદ અણુહરે, શુદ્ધ સ્વભાવ પ્રખધે.
 દેવ અનેરા તુમથી છોટા, થેં જગમાં અધિકેરા;
 જરા કહે ધર્મ જિનેશ્વર ગામું, દિલ માન્યા હે મેરા.

થા૦

થા.

(૧૬) શ્રી શાંતિનાથ જિન-સ્તવન.

(શ્રી જ્ઞાનદેવ કુમાર એ દેશી.)

ધન્ય ! દિન વેલા ધન્ય ! 'વલી તેહ,
 અચિરાનો નંદન જિન યદિ લેટસુંજ;
 લહીશું રે મુખ દેખી મુખ ચંદ,
 વિરહ વ્યથાના દુઃખ સવી મેટસુંજ.

૧

જાણ્યોરે જંભે તુજ શુભ-લેશ,
 ખીજોરે રસ તેહને મન નવી ગમેજ,
 ચાખ્યોરે જંભે અમી લવલેશ,
 બાકસ પુકસ તસ ન રૂએ કિમેજ.

૨

તુજ સમકિતરસ-સ્વાદનો જાણ,
 પાપ કુમતને^૧ બહુ દિન સેવિયોજ,
 સેવે જો કર્મને યોગે તોદિ,
 વાંછે તે સમકિત અમૃત ધુરે લિખ્યુજ

૩

તાડું ધ્યાન તે સમકિત રૂપ,
 તેહ જ્ઞાન ને આશિવ તેહ છે જ
 તેહથીરે બાય સઘળા પાપ,
 ધ્યાના ધ્યેય સ્વરૂપ તેહાય પડેજ

૪

દેખી રે અદ્ભુત તાહરું રૂપ,
અચરિત ભવિક અરૂપી પદ વરેછું;
તાહરી ગત છું ભાળું દેવ,
રમરણ ભજન તે વાચક યશ કરેછું.

૫

(૧૭) શ્રી કુંથુનાથ જિન-સ્તવન.

(સાહેલા દે એ દેખી.)

સાહેલા દે કુંથુ જિનેશ્વર દેવ, રત્ન દીપક અતિ દીપતો હો લાલ;
સાહેલા દે મુજ મનમાંદિર માંહે, આવે જો અરિ-દલ છપ તો હો. ૧
સાહેલા દે મિટે તો મોહ અંધાર, અનુભવ તેજે જલદલે દો;
સાહેલા દે ધૂમ કપાયળી રેખ, ચરણ ચિત્રામણુ નવી થલે દો. ૨
સાહેલા દે પાત્ર ઠરે નદિ દેઠ, મુરજ તેજે નવી છુપે દો;
સાહેલા દે સર્વ તેજનું તેજ, પડેલાંથી વાપે પડે દો. ૩
સાહેલા દે જોડ ન મરતને મર્ય, અંશગના જે નવી લહે દો
સાહેલા દે જોડ મદા છે રમ્ય, પુલ ગુણે નવી દૃઢ રહે દો. ૪
સાહેલા દે પ્રાગલ તેજ ન ખેપ, જોડ ન શુદ્ધ દશા દહે દો
સાહેલા દે શ્રીનયવિજય-સુશય્ય, વાચકયશ ખેલિપડે રહે દો. ૫

(૧૮) શ્રી અરનાથ જિન સ્તવન.

(આસખનાં ચોખી એ દેખી)

શ્રીઆરિજન ભવજલનો તાર, મુજમન લાગે વારું મનનોહન સ્વામી
ખારે નહીં જાવિજનને તારે, આખું શિવપુર આરે રે ૨૦ ૧
તપ જપ-ગોઠ મદા નોશને જાવ ન ચાહે માંડે, ૨૦ ૨
પણ નવી ભવ શુભ દાઢોદાઢે, તારે તે હે કાઢે ૨૦ ૩

નિશદિન સૂતાં જગતાં, હૈયડાથી ન રહે દૂરરે; .
 જળ ઉપગાર સંભારિયેં, તળ ઉપજે આનંદ પૂરરે. ૪૦ ૨
 પ્રભુ ઉપગાર શુભે ભર્યો, મન અવગુણ એક ન સમાયરે;
 શુભ શુભ-અનુભંધી હુવા, તે તો અક્ષય^૧ ભાવ કહાયરે. ૪૦ ૩
 અક્ષયપદ દીયે પ્રેમ જે, પ્રભુનો તે અનુભવ રૂપરે;
 અક્ષર સ્વર ગોચર નહિ, એ તો અકલ અભાય અરૂપરે. ૪૦ ૪
 અક્ષર ઘોડા શુભ ધણા, સજ્જનના તે ન લખાયરે;
 વાચક યશ કહે પ્રેમથી, પણ મનમાંડે પરખાયરે. ૪૦ ૫

(૨૧) શ્રી નમિનાથ જિન સ્તવન.

(૬૦ ગુપ્ત સાથે નહિ બોલુ' જાવજી. એ દેશા.)

શ્રી નમિ જિનની સેવા કરનાં અલિપિ વિધન સર્વી દૂર નાથેજી,
 આદ્ય મહાસિદ્ધિ નવનિધિ લીલા, આવે બહુ^૧ મદમુર પાનેજી. શ્રી. ૧
 મયમના આંગળે મજ ગાળે, રાજે ગુપ્તાર અંગાજી;
 બેટા બેટી બંધવ એટી, લહિયેં બહુ અધિકાર રંગાજી. શ્રી. ૨
 વદાસંગમ રંગ લહીજે, અણવાહતા રોય દૂર સદનેજી,
 વાંછા તણો વિલંબ ન દલે, કારજ ગીતે ભૂરિ સદનેજી. શ્રી. ૩
 અંદ-કિત્તુ યશ ઉજવણ હરસે, મૂર્ખ ગુરૂય પ્રનાપે લીપેજી,
 જે પ્રભુ બક્ષિ દરે નિનવિનયે, તે અરિયજી પ્રનાપીજી પેજી શ્રી. ૪
 મંગલ માતા લક્ષ્મી વિરાજા, બાલા બહુકે પ્રેમ રહેજી,
 શ્રી નયપિજ્ય વિભુધ પયગેજી, કહે લહિયેં પ્રેમમુખ અરેજી. શ્રી. ૫

(૨૨) શ્રી નેમિનાથ જિન-સ્તવન.

(કાચી કસિ અનારકી રે હાં. એ દેશી.)

તોરણથી રથ ફેરી ગયા રે હાં, પશુડાં-શિર દઇ દોષ, મેરે વાલમા.
 નવલવ નેહ નિવારિયો રે હાં, રથો ભેધ આઘ્યા ભેષ ? મે. ૧
 ચંદ્ર કલંકી જેહથી રે હાં, રામને સીતા વિયોગ; મે.
 તેહ કુરંગને વયણલે રે હાં, 'પતિઆવે કોણ લોગ ? મે. ૨
 ઉતારી હું ચિત્તથી રે હાં, મુક્તિ ધૂતારી હેત. મે.
 સિદ્ધ અન તે લોગવી રે હાં, તેહથી કવણુ સ કેત મે. ૩
 પ્રીતિ કરતાં સોહેલી રે હાં, નિરવહંતાં જ ભાલ, મે
 જેહવો બ્યાલ ખેલાવવો રે હાં, જેહવી અગનની ભાલ મે ૪
 જો વિવાહ અવસરે દિયો રે હાં, હાથ ઉપર નવિ હાથ, મે.
 દીક્ષા અવસર દીજિયે રે હાં, શિર ઉપર જગનાથ !. મે ૫
 એમ વિલપતી રાજુલ ગઇ રે હાં, નેમ કને મત લીધ. મે
 વાચક યશ કહે પ્રણુમિયે રે હાં, એ દ પતી હોય સિદ્ધ મે ૬

(૨૩) શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન-સ્તવન

(ગાન મન્દાર)

વામાન દન જિનવર. મુનિવરમા વટો. ૩ કે મુનિવરન ૧ટો.
 જિમ મુર માહે મોહે, મુનપતિ પગવટો રે કે. મુ૦
 જિમ ગિરિ માહે મુરાચલ મુન માહે કેગી રે કે. મુ૦
 જિમ ચદન નર માહે. મુખટ માહે રમુન-અનિ ૩ કે ૧૦ ૧

નહી માંહે જેમ ગંગ, અનંગ સ્વરૂપમાં રે કે;	અં ૦
દૂલ માંહે અરવિંદ, ભરતપતિ ભૂપમાં રે કે;	૧૦
ઐરાવણ ગજ માંહે, ગરુડ ખગમાં યથા રે કે;	૧૦
તેજવંત માંહે બાણ, વખાણમાં જિન-કથા રે કે;	૧૦ ૨
મંત્ર માંહે નવકાર, રતન માંહે સુર મણિ રે કે;	૨૦
સાગર માંહે સ્વયંભૂ, -રમણ શિરોમણિ રે કે;	૨૦
શુકલ ધ્યાન જિમ ધ્યાનમાં, અતિ નિર્મલપણે રે કે;	અં ૦
શ્રી નયવિનય વિષ્ણુધપય, -સેવક ઇમ ભણે રે કે,	સે ૦

(૨૪) શ્રી મહાવીર જિન-સ્તવન.

(શ્રી જ્ઞાનાંજલિ સાંભળે એ—દેશી.)

ગિરવારે શુભ તુમતણા, શ્રી વર્હમાન જિનરાયા રે;	
સુષુપ્તનાં શ્રવણે અમી જરે, મારી નિર્મલ થાયે કાયા રે. ગિ. ૧	
તુમ શુભ ગણ ગંગાજલે, હું ઝીલી નિર્મલ થાઉં રે;	
અવર ન ધંધો આદર્શ, નિશદિન તોરા શુભ ગાઉં રે. ગિ. ૨	
ઝોયા ને ગંગાજલે, તે કિલર જલ કેમ પેસે ? રે;	
માલતી ફૂલે મોહિયા, તે બાવળેં જઈ નવી બેસે રે. ગિ. ૩	
જેમ જમે તુજ શુભ ગોદમું, રજે રામ્યા ને વહી મામ્યા રે,	
ને કેમ પર સુર આદરે ? ને પદનારી વરા રામ્યા રે. ગિ. ૪	
તું ગતિ તું મતિ આશરે, તું આલંબન મુજ આદરે રે.	
વાચક જરા કરે, માહરે, તું જીવ-જીવન આધારે રે. ગિ. ૫	

શ્રીમાન્ મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજી કૃત સમક્તિ સહસ્રી.

(પ્રસ્તાવના-દોહરા.)

સુકૃત વહ્નિ કાદંબિની, સમરી સરસ્વતી માન,
સમક્તિ સહસ્રક યોલની, કહિશુ મધુરી વાન ૧
સમક્તિ-દાયક શુર તણો, ૧૫૨૫વચાર ન થાય.
ભવકોડા કોડે કરી, કરના સર્વ ઉપાય ૨
દાનાદિકે કિરિયા ન દે, સમક્તિ વિષુ શિવ-શર્મ
તે માટે સમક્તિ વડુ, જાણો પ્રવચન-મર્મ. ૩
દર્શનમોહ-વિનાશથી, જે નિર્મલ શુષ્ક ઠાણ.
તે નિશ્ચય સમક્તિ કહ્યું. તેહના એ અલિઠાણ ૪

સમક્તિના ૬૭ યોલ.

દાસ ૧ લી. (દેષ દેષ સ્મિય આપડ એ રેખા)

૧ થી સહસ્રણા નિર્લિંગ છે, ૧૦૦ વિધ વિનય વિચારે. ૨
૩ તણુ શુદ્ધિ ૫૦૦ રૂપણ, આઠ પ્રભાવિક ધારે ૩
(તુલક)

૫ પ્રભાવક અડ પંચ બૂપણ, પંચ લક્ષ્મી અંગિ. ૧
૫૨ જયણા ૫૨ આગાર ભાવના, છવિવદા નન આગિયે
૫૨ ઠાણ સમક્તિ તણા, મુદ્રાડ લેદ એ ઉદાર એ
એડનો તત્વ વિચાર કરનાં, લક્ષ્મીને ભવ-પાડ ૧

૧ પ્રત્યુપાર-ઉપારનો નામો.

(ચાર સદહણા)

ચઉવિહ સદહણા 'તિહાં, જીવાદિક પરમતથો રે;
પ્રવચન માંહિ જે સાંખિયા, લીજે તેનો અત્યોરે.

(ટુટક)

તેહનો અર્થ વિચાર કરીએ, એ પ્રથમ સદહણા ખરી,
ખીજ સદહણા તેહના જે, લણ મુનિ ગુણ જવહરી.
સાંવેગ રંગ તરંગ બીલે, માર્ગ શુદ્ધ કહે જુધા;
તેહની સેવા દીજિયે જિમ, પીજીએ અમતા મુધા. ૨
સમકિત જેણે બ્રહ્મ વચુ', નિન્દવને અહ [હા ?] છંદારે;
પાશતથા ને કુશીલિયા, વેપ-વિદગ્ધ મંદા રે.

(ટુટક)

મંદા અજાણી દૂર છોડા, ત્રીજી સદહણા બરી;
પર દર્શનીનો સંગ નજિયે, ચાથી સદહણા કદી.
દીજાનણો જે અંગ ન તજે, તેહનો ગુણ નવિ રહે.
જમુજલધિ જાળમાં અચુ' ગયા, નીર લજપાન' દરે. ૩

(ત્રાગુ લિંગ.)

દાસ ૨ જી. (૧૫૨ હોયે અતિ ઉજાડા રે—૧૫૨ દેખા.)

ત્રાગુ લિંગ સમકિત નજારે, સંપદોત શુર-અખિલિય,
જેહનો મોના રસ લોરે, જેહનો સમર દામ રે.
પ્રાણી પરીગે સમકિત રંગ, જેમ દહિયે ગુણ જાળવે. ૧
તરુણ મળી સ્ત્રીપાવર્યોરે, નુરુ સરે પુર-ગી :
તેહનો રાગ અતિ હોરે, જર્મ ના સાગ. ૧૫૨ રે. ૨

ભૂખ્યો અટવી ઉતર્યો રે, જિમ દિવજ ઘેવર ચ મ;
 ઇચ્છે તિમ જે ધર્મને રે, એહિજ બીજું લિંગ રે પ્રાં ૩
 વૈયાવચ્ચ ગુરૂદેવતું રે, ત્રીજું લિંગ ઉદાર;
 વિદ્યાસાધક તણી પરે રે, આલસ નવિય લગાર રે પ્રાં ૪

(હશ પ્રકારનો વિનય.)

ઠાસ ૩ છ. (પ્રથમ ગોવાસણ તણે ભવેછ—એ દેશી.)

અરિહંત તે જિન વિચરનાછ, કર્મ ખપી હુઆ સિદ્ધ,
 એધય જિન પડિમા કહીછ, સૂત્ર સિદ્ધાન પ્રસિદ્ધ.
 ચતુરનર ! સમજો વિનય—પ્રકાર, જેમ લહિયે સમકિત—સાર ચ૦ ૧
 ધર્મ ક્ષમાદિક ભાંખિયોછ, આધુ તેહના રે ગેહ,
 આચાર્ય આચારનાછ, દાયક નાયક જેહ ચ૦ ૨
 ઉપાધ્યાય તે શિષ્યનેછ, સૂત્ર ભણાવણદાર,
 પ્રવચન સઘ વખાણિયેછ, હર્શન સમકિત સાર ચ૦ ૩
 ભક્તિ બાદ્ય પ્રતિપત્તિયાછ, હૃદય પ્રેમ બહુમાન,
 ગુણ—સ્તુતિ અવગુણ—દાકવાછ, આશાનનની દાણ ચ૦ ૪
 પાંચ લેહે એ હશનજોછ, વિનય કરે અનુકૂલ.
 સંચિ તેહ સુધારમેછ, ધર્મ વૃક્ષનુ મૂલ ચ ૫

(ત્રાગ્ન શુદ્ધિ.)

ઠાસ ૪ થી. (પોતાના ત્ર ધ. જે મનન પાતાકે ર—ન ગી)

ત્રાગ્ન શુદ્ધિ સમકિત તાપીર, નિદા પહેલી મનશુદ્ધિ રે.
 શ્રી જિનને જિન—નન વિનાડે, જૂઠ સકલ એ શુદ્ધિ રે
 ચતુર ! વિચારો વિનય રે ૧

જિન-સક્રિએ જે નવી ચથું દે, તે જીભથી નવિ ચાય દે;
 એવું જે મુખે ભાંખિયેદે, તે વચન શુદ્ધિ કહેવાય દે. ચં ૨
 છેલ્લો લેલો વેદના દે, જે સદ્ગતો અનેક પ્રકાર દે;
 જિનવિષ્ણુ પરશુર નવિનમે દે, તેહની કાયા શુદ્ધિ ઉદાર દે. ચં ૩

(પાંચ દ્રવ્ય.)

શ્લોક ૫ મી. (મુનિ જનમારગની—એ દેશી.)

સમક્રિત દ્રવ્ય પરિહરે, જેહમાં પહેલી છે શંકા દે;
 તે જિન-વચનમાં મત કરે, જેહને સમ નૃપ રંકારે દે. ચં ૧
 કંખા કુમળની વાંછના, જીભું દ્રવ્ય તજિયે દે;
 પામી સુરતરૂ પરગટો, કેમ બાવલ બજિયે ? દે. ચં ૨
 સંશય ધર્મના દલ તણે, વિનિગિચ્છા નામે દે;
 ત્રીભું દ્રવ્ય પરિહરે, નિજ શુભ પળિયામે દે. ચં ૩
 મિથ્યામતિ-શુભ વર્ણના, દાસો દામો દોષ દે;
 ઉન્માર્ગ-શુભનાં હુયે, ઉન્માર્ગનો પોષ દે. ચં ૪
 પાંચમો દોષ મિથ્યામતિ-પરિચય નવિ દીજે દે,
 જેમ શુભમતિ અવગિદની, બસી વામના દીજે દે. ચં ૫

(આઠ પ્રભાવક.)

શ્લોક ૬ મી. (જોશિયા ક્રમો ૬ વિષયન શરિયે—એ દેશી.)

આઠ પ્રભાવક પ્રવચનના દ્રવ્ય, પાચવી પુરિ બાજુ.

વર્તમાન સુખના જે અર્થનો, પાર હોઈ શુક્ર બાજુ

ધન્ય ! ધન્ય ! શીતલ બદન હોઈ નવમી ૧

ધર્મકથી તે બીજો જાણિયે, નંદિવેણુ પરે જોહ;
 નિજ ઉપદેશે રે રંજે લોકને, ભંજે હૃદય-સદેહ. ધન્ય૦ ૨
 વાદી ત્રીજો રે તર્ક નિપુણ ભણ્યો, મહુવાદી પરે જોહ;
 રાજદારે રે જય કમલા પરે, ગાજતો જેમ મેહ. ધન્ય૦ ૩
 ભદ્રબાહુ પરે જોહ નિમિત્ત કહે, પરમત-જીવણ કાજ,
 તેહ નિમિત્તી રે ચોથો જાણિયે, શ્રી જિનશાસનરાજ. ધન્ય૦ ૪
 તપશુણુ 'ઉપર રોપે ધર્મને, ગોપે નવિ જિન-આણ;
 આશ્રવ લોપે રે નવિ કોપે કહા, પંચમ તપસી રેજાણ. ધન્ય૦ ૫
 છઠો વિદ્યા રે મંત્રતણો બક્ષી, જિમ શ્રી વયર મુણિંદ,
 સિદ્ધ સાતમે રે અંજનયોગથી, જિમ કાલિક મુનિ અંદ, ધન્ય૦ ૬
 કાવ્ય સુધારસ મધુર અર્થ ભર્યા, ધર્મ-હેતુ કરે જોહ,
 સિદ્ધસેન પરે નરપતિ-પ્રીતવે, અકુમ વર કવિ તેહ ધન્ય૦ ૭
 જળ નવિ હોવે પ્રભાવક એહવા, તળ વિધિ પૂર્વ અનેક,
 જાત્રા પૂજાદિક કરણી કરે, તેહ પ્રભાવક છેક. ધન્ય૦ ૮

(પાંચ બૂપણ.)

દાસ ॥ મી, (સગી મુનિદાની—એ દેશી)

સોહો સુમકિત જંહથી, સગિ ! જિમ આબરણે દેહ રે.

બૂપણ પાંચ તે મન વસ્યા, સગિ ! તેમા નહિ ન દેહ રે.

સુજ સુમકિત-૦૩ અન્યતરોત્તર ૧

પહેલુ કુશલપણુ નિહા, સગિ ! વદન ને વચ્ચે ૧૧૧ રે.

કિયાનો વિધિ અનિધણો, સગિ ! આચરે તેહ મુજાણુ રે મુજ

બીજી તીર્થ-સેવના, સગિ ! નીચે તારે જોહ રે

તે ગીનાય મુનિવગા, સગિ ! તેહમુ દ્વિતે નેહ રે મુજ

ભક્તિ કરે ગુરુ દેવની, સખિ ! ત્રીજું ભૂષણ હોય રે;
 કિલુહિં ચલાવ્યો નવિ ચલે, સખિ ! ચોથું ભૂષણ જોય રે. મું ૪
 જિનશાસન-અનુમોદના, સખિ ! જેથી જલુ જન હુંત રે;
 ઈતે તેહ પ્રભાવના, સખિ ! પાંચ ભૂષણની ખંત રે. મું ૫

(પાંચ લક્ષણ.)

લાસ ૮ મી, (દેશી રસિયાની.)

લક્ષણ પાંચ દયા સમકિતતણા, પુર ઉપશમ અનુદ્રુગ મુગુણ નર;
 અપરાધી શું (પણ) નવિ ચિત્ત થદી, ચિંતવિયે પ્રતિદૂલ. મું
 શ્રી જિનભાષિન વચન વિચારિયે. ૧
 મુરનર-ગુણ જે દુઃખ કરી લેખવે, વાંછે શિવ-મુખ એક; મું
 ખીજું લક્ષણ તે અંગી કરે, સાર અવેગરમું દેદ. મું ૨
 નારક ચારક સમ ભવ ઉભગ્યો, નારક જાણીને ધર્મ; મું
 ચાહે નિકલણું નિર્વેદ ને, ત્રીજું લક્ષણ મર્મ; મું ૩
 દબ્ય થદી દુઃખિયાની જે દયા, ધર્મદીજાની બાવ; મું
 ચાથું લક્ષણ અનુકંપા 'દયા', નિજશામિએ મન દાવ. મું ૪
 જે જિન ભાષણું તે નદિ બ્યન્નથા, એહયો જે રદ રંગ. મું
 તે આરિતકતા લક્ષણ પાણમું, રે કુમતિને એ જગ. મું ૫

૧૭ ચાંલી.

લાસ ૮મી (જિન જિન પ્રાવરણ મિતે-એ રેડી)

પર તીર્થી પડના મર તેણું, અન્ય મરના કરી દેદ.

વરન પ્રમુખ નિદા નાંધે કરણું, તે કાળા : પડે રેડે

ભરિયા ! જનમિત-વરના રેડે. ૧

૧ પાના ૧૧-૧૨૬ ૧૨૬ ૫૮ ૧ ૧. ૧૨ ૨૫

વંદન તે કર રજોડન કહિયે, નમન તે શીશ નમાડે;
 દાન છંદ અન્નાદિક દેવું, ગૌરવ ભક્તિ દેખાડે રે. ભ૦ ૨
 અનુપ્રદાન તે તેહને કહિયે, વારંવાર જે દાન;
 દોષકુપાત્રે પાત્ર-મતિયે, નહિં અનુકંપા માન રે. ભ૦ ૩
 અણુ જોલાવે જેહ ભાંખવું, તે કહિયે આલાપ;
 વારંવાર આલાપ જે કરવો, તે કહિયે^૧ સલાપરે. ભ. ૪
 એ જયણથી સમકિત દીપે, વધી દીપે વ્યવહાર;
 એમાં પણ કારણથી જયણ, તેનાં અનેક પ્રકારરે. ભ. ૫

(છ આગાર.)

હાલ ૧૦ મી. (દેથી લલનાની.)

શુદ્ધ ધર્મથી નવિ ચલે, અતિદૃઢ ગુણ-આધાર, લલના;
 તો પણ જે નવી એહવા, તેહને એ આગાર લલના. ૧
 જોડ્યું તેહવું પાલિયે, હંતી-હંત સમ જોલ, લલના
 સમજનના દુર્જન તણા, કચ્છપ કોટીને તોલ. લલના. ૨
 રાજા નગરાદિક ધણી, તસ શાસન અભિયોગ, લલના.
 તેહથી કાર્તિકની પરે, નહિ મિથ્યાત્વ-સ યોગ લલના. ૩
 મેલો જનનો ગણ કહો, બલ ચૈરાદિક જાણ, લલના.
 દેવપાલાદિક દેવના, નાનાદિક ગુરુ-હાણ. લલના. ૪
 વૃત્તિ દુલ્લભ આજીવિકા, જે શીયણ કાંતાર, લલના.
 તે હેતુએ દ્રવણ નહિ, કરવા અન્ય આચાર. લલના. ૫

છ ભાવના.

દાસ ૧૧ મી. (રાગ મલ્હાર.)

ભાવિને રે સમક્ષિત જેહથી રૂપડું,
તે ભાવનારે લાવેા મન કરી પરવડું;
જો સમક્ષિરે તાણુ સાણું મૂલરે,
તો મતતરૂરે રિયે શિવદૂલ અનુકૂલ રે.

(પુટક.)

અનુકૂલ મુલ રસાલ સમક્ષિત, તેહ વિષુ મતિ અંધ જો,
જે કરે કિરિયા ગર્વ ભરિયા, તેહ જુઠો ધંધ જો.
જો પ્રથમ ભાવના ગુણે રૂપી, ગુણે બીજી ભાવના;
બારણું સમક્ષિત ધર્મ-પુરનું, જોદવી તે પાવના. ૧
બીજી ભાવનારે સમક્ષિત પીઠજો દહ સદી,
તો જોટોરે ધર્મ પ્રાસાદ હજે નહિ;
પાયે જોટોરે જોટો મંડાણુ ન યોજિયે,
તેજો ઠારણુ રે સમક્ષિતમું ધિન યોજિયે. ૧

(પુટક)

યોજિયે ધિન નિત જોમ ભાગી, મારો ભાવના ભાવિયે;
સમક્ષિત નિધાન સમક્ષિત ગુણનું જોદવું મન ભાવિયે,
તે ગિણુ ૧૬/૧ દલ સરિખા, મું ૧ દત્તર ગુણુ સરે,
કિમ રહે તારે જોદ દરવા, માર જોર ભરે ભરે. ૨
ભાગે પંચમી રે ભાવના સમક્ષિત સાર રે
પૂજની પરે સમક્ષિત તલ આધાર રે
૧૬/૧ ભાવનારે સમક્ષિત ભાવન જો નિકે,
૧૬/૧ રીતનારે તો રસ તેહન રી ની દહે.

(મુદક)

નવિ ઢલે સમકિત લાવના રસ, અમિય સમ સંવર તણો;
 પદ લાવના એ કહી એહમાં, કરો આદર અતિ ઘણો;
 એમ લાવતાં પરમાર્થ જલનિધિ. હોય નિત્ય ઝકઝોલએ,
 ધન પવન પુણ્ય પ્રમાણુ પ્રગટે, અિદાન દ કદસોલ એ. ૩

છ સ્થાનક.

ઠરે જિહાં સમકિત તે સ્થાનક, તેહના પદ્ધિધ કહિયે રે;
 ત્યાં પહેલુ સ્થાનક છે ચેતન, લક્ષણુ આતમ લહિયે રે
 ક્ષીર નીરપરે પુદ્ગલ મિશ્રિત, પણ એહથી છે અલગો રે,
 અનુભવ હંસ-ચયુ જો લાગે, તો નવિ દીસે વલગો રે ૬૦ ૧

બીજું સ્થાનક નિત્ય આતમા, જે અનુભૂત-મ્મ ભારે રે,
 ખાલકને સ્તન્યપાન-વાસના, પૂરવ ભવ-અનુસારે રે
 દેવ મનુજ નરકાદિક તેહના, છે અનિત્ય પર્યાય રે,
 દ્રવ્ય થકી અવિચલિત અખડિત, નિજગુણુ આતમરાયરે ૬૦ ૨

ત્રીજું સ્થાનક ચેતન કર્તા, કર્મ તણે છે યોગે રે,
 કુભકાર જિમ કુભ તણો ૧જે, દ કાદિક-સ યોગે રે
 નિશ્ચયથી નિજગુણુનો કર્તા, અનુપચયિત વ્યવહારે રે
 દ્રવ્ય કર્મનો નગરાદિકનો, તે ઉપચાર પ્રકારે રે ૬૦ ૩

ચોથું સ્થાનક ચેતન ભોક્તા, પુન્ય પાપ-ફલ કે-
 વ્યવહારે નિશ્ચય નય દષ્ટે, ભુજે નિજ ગુણુ નંદા રે.
 પાંચમું સ્થાનક છે ૧રમ પદ, અચલ અનન્ય મુન-વાસો ૨
 આધિ વ્યાધિન મનથી લદિયે, તમ અમાયે મુન વાસો ૩

છટું રથાનકે મોક્ષતણુ છે, સંયમ જ્ઞાન ઉપાયો રે;
 ને સહજે લહિયે તો સધલે, કારણ નિષ્કલ થાયો રે.
 કહે જ્ઞાન નય જ્ઞાન જ સાચું, તે વિલુગ્ધી કિરિયા રે;
 ન લહે રૂપું રૂપું બાળી, છીપ બાળી ને ફરિયા રે. ૪૦ ૫
 કહે કિયાનય કિરિયા વિલુ જો, જ્ઞાન તેહ શું કરશે ? રે;
 જલ પેત્રી દર પદ ન હલાવે, તારૂં તે કિમ તરશે ? રે.
 દૂપણ બૂપણ છે ઇલાં રબહુલા, નય એકેકને વાદે રે;
 સિદ્ધાંતી તે બેડ મનય સાધે, જ્ઞાનવંત અપ્રમાદે રે. ૪૦ ૬
 એત્રીપરે સહશઠ બોલ વિચારી, ને સમકિન આરાહે રે;
 રાગ દેવ-ટાલી મન-વાલી, તે સમ મુખ અવગાહે રે.
 નેદનું મન સમકિનમાં નિશ્ચલ, દામ નહિં તમ તોલે રે;
 શ્રી નયવિજય વિશુધપય-મેગક, વાચક્યશ એમ બોલે રે. ૮૦૭

બહુ મુખે જોલ એમ સાંભલી, નવિ ધરે લોક વિશ્વાસરે;
હંદતાં ધર્મને તે થયા, જામર જેમ કમલની વાસરે.—સ્વા. ૧૦

કાલ ર જી (જોધીડા હંધારે વિષય ન રાચિયે.—એ દેહી.)

એમ હંદતાં રે ધર્મ ચોહામજો, મિલિયો સદગુરુ એક;
તેહને સાચારે માર્ગ દાખિયો, આળી દુદય વિવેક:—

શ્રી શ્રીમંધર સારંગ ! આંબલો ૧

પર ધર જોનાંરે ધર્મ તમે દેશ, નિજ ધરે ન લોકારે ધર્મ;
જેમ નવિ જાણેરે મૃગ કસ્તુરીઓ, મૃગમદ-પરિમલ મર્મ.—શ્રી ૨
જેમ તે જાણેરે મૃગ દિગ્ધિ દિગ્ધિ દેર, લેવા મૃગમદ-અંધ;
તેમ જગ દુદરે જાણિર ધર્મને, મિથ્યા દહિરે અંધ. શ્રી. ૩

જાતિ અંધનો રે દોષ ન આકરે, જો નવિ દેખે રે અર્થ;
મિથ્યા દહિરે તેથી આકરે, માને અર્થ—અનર્થ. શ્રી. ૪

આપ પ્રકાશેરે પરશુજી જોલવે, ન ધરે મુજનો રે લેગ;
તે જિન-વાળીરે નવિ મળે મુજે, દિગ્ધિ મિથ્યા ઉપદેશ. શ્રી ૫
જ્ઞાન પ્રકાશે રે મોહ તિગિર દોષ, જેહને મારગરે મુર.
તે નિજ દેખેરે સજા ધર્મની, ચિદાનંદ બરપૂર. શ્રી. ૬

જેમ નિર્મલતા રે રત્ન રહિત તાળી, તેમ જો હવે રવજાણ;
તે જિનવીરે રે ધર્મ પ્રકાશિયો, પ્રભાત કપાલ-અજાણ. શ્રી. ૭

જેમ તે રાતે રે દુલે રાતરુ, રયામ દુદાશી રે રદામ,
પાપ પુનઃકરી રે તમ જગ હવને, રાગ દોષ પરિમુખ. શ્રી. ૮

ધર્મ ન કહિયે નિજા નેહને, જો વિજાણ વર વ્યથિ.
પરે રે અંધેરે જાણીપરે જાણિયુ, કર્મે દોષ રે વ્યથિ. શ્રી. ૯

જે અંશેરે નિરૂપાધિકપણું, તે તે જાણોરે ધર્મ;
 મ્યગ્ દષ્ટિરે ગુણઠાણા થકી, જાવ લહે શિવ-શર્મ. શ્રી. ૧૦
 મ જાણીનેરે જ્ઞાન-દશા લાજી, રહીએ આપ સ્વરૂપ;
 ર પરિણુતિથી રે ધર્મ ન છાંડિયે. નવિ પડિયે ભવકૂપ. શ્રી. ૧૧

ઢાલ ૩ છ. (હવે રાણી પદમાવતી-એ દેશી.)

જિહાં લગે આતમ ધર્મનું, લક્ષણ નવિ જાણ્યું;
 તિહાં લગે ગુણઠાણું ભણું, કેમ આવે તાણ્યું ?
 આતમ-તત્ત્વ વિચારીયે. આ. ૧

આતમ-અજ્ઞાને કરી; જે ભવ દુઃખ લહીએ
 આતમ-જ્ઞાને તે ટલે, એમ મન સદહીએ. આ. ૨

જ્ઞાન દશા જે આકરી, તેહ ચરણ વિચારો;
 નિર્વિકલ્પ ઉપયોગમાં, નહીં કર્મનો ચારો. આ. ૩

ભગવદ્ અંગે ભાંખિયો, સામાયિક-અર્થ;
 સામાયિક પણ આતમા, ધરો સૂધો અર્થ. આ. ૪

લોક સાર અધ્યયનમાં, સમકિત મુનિ ભાવે,
 મુનિભાવજ સમકિત કહ્યું, નિજ શુદ્ધ સ્વભાવે. આ. ૫

કષ્ટ કરો સંઘમ ધરો, ગાળો નિજ દેહ;
 જ્ઞાનદશા વિણ જીવને, નહીં દુઃખનો છેહ. આ. ૬

બાહિર યતના બાપડા, કરતાં દુહવાય,
 અંતર યતના જ્ઞાનની, નવી તેણે યાય. આ. ૭

રાગ-દ્વેષમત્ર ગાલવા, ઉપશમ રસ ઝીલો;
 આતમ-પરિણુતિ આદરી, પર પરિણુતિ પીલો. આ. ૮

દુઃખેહનો એ માદરો, એ દુઃખેણી પુદિ,
 યંત્રન જડતા અનુભવે, ન વિભામો શુદ્ધિ. આ. ૯

બાહિર દષ્ટિ દેખતાં, બાહિર મન ધાવે;	
અંતર દષ્ટિ દેખતાં, અશ્વપદ-પાવે.	આા ૧૦
ચરણ હોય લગ્નલલિતે, નવી મનને લાગે;	
ત્રીજે અધ્યયને ઠહું, એમ પડેલે અંગે.	આા ૧૧
અધ્યાતમ વિષુ જે ક્રિયા, તે તનુ-મલ તોલે;	
મમકારાદિક યોગથી, એમ જાની બોલે.	આા ૧૨
હું કરતા પરભાવનો, એમ જેમ જેમ જાણે;	
તેમ તેમ અજ્ઞાની પડે, નિજ કર્મને ધાણે.	આા ૧૩
પુણ્ય કર્માદિક તણે, કરના વ્યવહારે;	
કર્તા ધનન કરમનો, નિશ્ચય મુવિચારે.	આા ૧૪
કર્તા શુદ્ધ રવભાવનો, નયશુદ્ધી કહીએ;	
કર્તા પર પરિણામનો, બેડે કિરિયા શ્રદ્ધાએ.	આા ૧૫

દાસ ૪ થી (વીરમતી પ્રીતિ કારણી-એ રંગી.)

શિષ્ય કહે જો પરભાવનો, અકર્તા કહ્યો પ્રાણી ર;	
દાન-દશગુણિક કેમ ધટે ૧, કહે મહાશુર વાણી ર.	
શુદ્ધનય-અર્થ મન મારીએ.	૧
ધર્મ નવિ લીએ ન વા શુભ લીએ, પર જાંતુને દેતો ર.	
આપ સત્તા રહે આપમાં, ખરમ દુષ્ટમાં દેતો ર.	શુ ૨
એમ વધે ને પુણ્યત શ્રદ્ધા, નવી દુષ્ટતા તોડે;	
તેહથી દુષ્ટ ને બુદ્ધિએ, વધી બુદ્ધિએ દેહ ર.	શુ ૩
બાળપાનાતિ પુણ્યત પ્રતે, ન લીએ કતી વિના રોતે ર.	
દાન-દશગુણિક પર જાંતુને, એમ નવિ કહે એતે ર.	શુ ૪
દાન-દશગુણિક અવરો, શુભ અશુભ તોડે ર.	
લીએ કહે તુ નિશ્ચયને, કેમે અન્યથા જાહે ર.	શુ ૫

અન્યથા વચન-અભિમાનથી, ફરી કર્મ તું જાંધે રે;
 રાયકભાવ જે એકલો, અહો તે સુખ સાધે રે. શુ ૬
 શુભ અશુભ વસ્તુ સંકલ્પથી, ધરે જે નટ-માયા રે;
 તે ટલે સહજ સુખ અનુભવે, પ્રભુ આત્મ રાયા રે. શુ ૭
 પરતણી આશા વિષવેલડી, ફલે કર્મ બહુ ભાંતિ રે,
 જ્ઞાન હહને કરી તે દહે, હોય એક જે જાતિ રે. શુ ૮
 રાગ દ્વેષ રહિત એક જે, હયા શુદ્ધ તે પાત્રેરે
 પ્રથમ અંગે એમ ભાંખિયું, નિજ શક્તિ અજુવાલેરે. શુ ૯
 એકતા જ્ઞાન નિશ્ચય હયા, સુશુદ્ધ તેહને ભાખેરે,
 જેહ નિર્વિકલ્પ ઉપયોગમાં. નિજ પ્રાણ ને રાખેરે શુ ૧૦
 જે રાખે પર પ્રાણને, હયા તાસ વ્યવહારે રે;
 નિજ હયા વિષુ કહો પર હયા, હોયે કવણ પ્રકારે ? રે શુ ૧૧
 હોક વિષુ જેમ નગર મેદિની, જેમ જીવ વિષુ કાચારે,
 ફોક તેમ જ્ઞાન વિષુ પર હયા, જિત્તી નટ તણી માચારે શુ ૧૨
 સર્વ આચારમય પ્રવચને, ભણ્યો અનુભવ યોગરે,
 તેહથી મુનિ વમે મોહને, વક્તી રતિ અરતિ શોગરે શુ ૧૩
 સૂત્ર અક્ષર પરાવર્તના, સરસ મેલડી દાખીરે,
 તાસ રસ અનુભવ આખિયે, જીહા એક છે સાખીરે શુ ૧૪
 આત્મ રામ અનુભવ-ભજે, તજે પંતણી માચારે
 એહ છે સાર જિન-વચનના, વક્તી એ શિવ-જાચારે શુ ૧૫

દાસ પ મી. / પ્રભુ વિષા પરીને અવધાન મુખવાન એ દયી ।
 એમ નિશ્ચય નય પ્રાણલી જી. જોલે એમ અજાજી
 આદરશુ અમે જ્ઞાનને જી. શુ દ્રીજ પંચ તાનુ ?
 મોખાગી જિન ! નીન ધન ! મન વન ।

- કિરિયા-ઉઠ્યાપી કરીજી, છાંડી તેણે લાજ;
નવી બાણે તે ઉપજે જી, કારણ વિણ નવી કાજ. સો ૨
- નિશ્ચય નય-અવલંબતાંજી, નવી બાણે તસ મર્મ;
છાટે જે વ્યવહારને જી, લોપે તે જિન-ધર્મ. સો ૩
- નિશ્ચય દૃષ્ટિ દુદયે ધરીજી, પાલે જે વ્યવહાર;
પુન્યવંત તે પામશેજી, સવ સમુદ્રનો પાર સો ૪
- તુરંગ ચઢી જેમ પામિયેંજી, વેગે પુરનો પંથ;
માર્ગ તેમ શિવનો લહેજી, વ્યવહારે નિર્મથ. સો ૫
- મહેલ થકતાં જેમ નહીંજી, તેહ તુરંગનું કાજ;
સફલ નહીં નિશ્ચય લહેજી, તેમ નનુ કિરિયા-આજ. સો ૬
- નિશ્ચય નવી પામી શકેજી, પાલે નવી વ્યવહાર;
પુન્ય રહિત જે બેહવાજી, તેહનો દોષ આધાર ? સો ૭
- ઉમ-પરીક્ષા જેમ દુપેજી, સદન દુનામન-નાપ;
જ્ઞાન દશા તેમ પરખીએજી, જિહાં જાતું ક્રિયા વ્યાપ સો ૮
- આલંબન વિણ જેમ પટેજી, પામી વિપની પાટ,
મુગ્ધ પટે બધ કપમાંજી, તેમ વિણ કિરિયા પાટ સો ૯
- ચરિત્ર જાણી જાતું દોહમાંજી, બરનાજિનાં બેહા
દોષે મળ વ્યવહારનેજી, શિધિ-દણે નિજ નેહ સો ૧૦
- ખત તલ તીસે જીવનાંજી, વ્યવહારે શિવયોગ,
ત્રીવી નાકે પાધરાંજી, ત્રીવી પંથ અયોગ. સો ૧૧
- આપસ્યત મારે આંખિયોજી, બેહજી અર્થ-વિચાર,
ફલ સંશય પાજી બાણનાંજી, બાણીએ સંરાર સો ૧૨

ઢાલ ૬ ઠી. (મુનિ મન સરોવર દ્વંચલો. એ દેશા)

અવર ઇચ્છો નય સાંભલી, એક ગ્રહે વ્યવહારો રે.
 મર્મ દ્વિવિધ તસ નવી લહે, શુદ્ધ અશુદ્ધ વિચારો રે.
 તુજ વિષુ ગતિ નહીં જંતુને તું જગ-જ તુનો હીવો રે;
 છવીએ તુજ અવત્ર બને, તુ સાહેજ ' ચિરંજીવો રે, તુ
 જેહ ન આગમે વારિયો, હીસે અસ્રક આચારો રે.
 તેહ જ બુધે બહુ માનીયો, શુદ્ધ કહ્યો વ્યવહારો રે તુ
 જેહમાં નિજ મનિ-કંપના, જેહથી નવી ભવ-પારો રે,
 અંધ પરપરા [એ] બાધિયો, તેહ અશુદ્ધ આચારો રે. તુ
 શિથિલ વિહારીએ આચર્યા, આલંબન જે કુડા રે;
 નિયત વાસાદિક સાધુને, તે નવી જાગ્રીએ રૂડા રે. તુ
 આજ ન ચરણ છે આકરૂં સહનનાદિક-દોષે રે,
 એમ નિજ અવશુબ આલવી, કુમનિ કદાચહ પોષે રે તુ
 ઉત્તર શુભ માહે હીવુલા, ગુર કાલાદિક પાખે રે,
 મૂલ શુભે નહીં હીવુલા, એમ પચાશક ભાખે રે તુ
 પરિશ્રદ્ધ શ્રદ્ધ વશ સિગિયા, લર્ષ કુમનિ રજ નાથે રે,
 નિજ શુભ પર અવશુભ લોક, ઈદ્રિય વૃથાજ ન નાથે રે તુ
 નાણ રહિત હિન-પરિહરી, નિજ દ મળુ શુભ-વમે રે
 મુનિજનના શુભ સાંભલી, તેહ અનારજ કેમે રે તુ
 અણુ સમ દોષ જે પર તલો, મેડ નમાન તે ખાતર રે,
 જેહમ પાપનો ગોડરી, તેહમુ દવદુ ખાતર રે. તુ
 મૂત્ર વિરૂદ્ધ જે આચરે, થાપે અર્ચિધન ચ વા રે
 તે અતિ નિવિદ મિથ્યા નિ મોતે દેવના મત રે તુ

- પામર જન પણ નવી કહે, સહસા જૂઠ સશૂકો રે,
જૂઠ કહે મુનિવેષ જે, તે પરમારથ ચૂકો રે. તુ. ૧૨
- નિર્દય હૃદય છકાયમાં, જે મુનિ વેષે પ્રવર્તે રે;
ગૃહ-યતિ-ધર્મથી બાહિરા, તે નિર્ધન ગતિ પ્રવર્તે રે. તુ. ૧૩
- સાધુ ભક્તિ જિનપૂજના, દાનાદિક શ્રુભ કર્મ રે;
શ્રાવક જિને ઠઘો અતિ ભલો, નહીં મુનિવેષ અધર્મ રે. તુ. ૧૪
- કેવલ લિંગધારી તણે, જે વ્યવહાર અશુદ્ધો રે;
આદરીએ નવી શૈર્વયા, બાળી ધર્મ વિરૂદ્ધો રે. તુ. ૧૫

દાસ ૭ મી. (આગે પુરવવાર નવાણું. એ દેશી.)

જે મુનિ વેષ શકે નવિ છાંટી, ચરણ કચણ ગુણ દીધાણ.
તે પણ મારગ માંહે દાખ્યા, મુનિ ગુણ-પદ્મ લીધાણ.
મૂળવાદ ભવ કારણ બાળી, મારગ ગુણ પ્રદેપણ.
વંદે નવી વંદાયે મુનિને, આપ મન નિજ દેપણ. ૧

મુનિ ગુણ-રામે પૂરા મૂળ, જે જે જગણ પાલેણ
તે તેદથી શ્રુભ ભાવ લાલીને; કર્મ આપણ તાલેણ.
આપ હીનતા જે મુનિ બાળે, માન લાંકડે લોલેણ.
એ દુર્ધર ભવ બેઠનું દાખણું, જે નવી કહે દોલેણ. ૨

પ્રથમ સાધુ બીજો વર શાવક, બીજો સંન્યાસ પાસેણ.
બે બોલે કાવ્ય મારગ દીલીને, છતાં જે અજ્ઞાન લાખીણ.
કાવ્ય પણ ભવ-મારગ દીલીને, કુચિત દાખણે બેસેણ.
મૂલી કર્માદગ દુલિને લાખિને, સાર લાખના દીલીણ. ૩

જે વ્યવહાર શુભિત-વારગમાં, જે જે તે તે દેખેણ
અશુદ્ધો જે જે મેલેણું અશુદ્ધ. તેદય વિનયર દેખેણ

જે પણ દ્રવ્ય ક્રિયા પ્રતિપાદ્યે, તે પણ સન્મુખ ભાવેછ; શુક્લ ઘીજની ચંદ્રકલા જેમ, પૂર્ણ ભાવમાં આવેછ.
તે કારણુ લક્ષ્મીદિકથી પણ, શીલ ધરે જે પ્રાણીછ;
ધન્ય તેહ કૃતપુન્ય કૃતારથ, મહા નિશીથે વાણીછ.
એ વ્યવહાર નયે મન ધારો, નિશ્ચય નય મત દાખ્યુંછ;
પ્રથમ અંગમાં વિતિગિચ્છાએ, ભાવચરણ નવિ ભાખ્યુંછ.

કાલ ૮ મી (આપાર્ષની રેખી.)

અવર એક ભાંખે આચાર, દયામાત્ર શુદ્ધજ વ્યવહાર,
જે બોલે તેહજ ઉત્તરે, શુદ્ધ કરૂં હું મુખ એમ જરૂરે ૧
જિન-પૂજાદિક શુભ વ્યાપાર, તે માને આરભ અપાર,
નવી જાણે ઉતરતાં નદી, મુનિને જીવદયા કયા નદી ? ૨
જે ઉતરતાં મુનિને નદી, વિધિ-જોગે નવી હિંસા વદી,
તો વિધિજોગે જિનપૂજના, શિવકારણ મન ભૂલો જના. ૩
વિષયારભ તણો ત્યાગ, તેહથી લહીયે ભવજલ-નાગ,
જિન પૂજામા શુભ ભાવથી, વિષયારભ તણો ભવ નથી ૪
સામાયિક પ્રમુખે શુભ ભાવ, સદ્યપિ લહીયે ભવજલ-નાવ,
તો પણ જિનપૂજાએ સાર, જિનનો વિનય કહો ઉપચાર ૫
આરંભાદિક-ચંકા ધરી, જે જિનગજ-જનિન પરિદરી
દાન માન વંદન આદેગ, તો તુજ સમજો પડ્યો કલેગ ૬
સ્વરૂપથી દીસે સાવધ, અનુગ્રહે પૂજા નિગ્રધ
જે કારણુ જિન-ગુણ અદુનાન, જે અવગર વળે શુભ પાન ૭

જિનવર પૂજા દેખી કરી, ભવિયલુ ભાવે ભવજલ તરી;
છકાયના રક્ષક હો વળી, એહ ભાવ બાણે કેવલી. ૮

જલ તરતાં જલ ઉપર યથા, મુનિને દયા ન હોય વૃથા;
પુખ્પાદિક ઉપર તિમ બાણ, પુખ્પાદિક પૂજને ઠાણ. ૯

તો મુનિને નહીં કેમ પુજના ? એમ તું શું ચિંતે ? શુભમના;
રાગીને આપધ સમ એહ, નીરાગી છે મુનિવર દેહ. ૧૦

દાસ દ મી. (પ્રથમ ગોવાલ તણે બવેજ એ દેખી.)

ભાવ સ્તવ મુનિને બડોજ, બેદુ બેદે ગૃહી ધાર;
ત્રીજે અધ્યયને કહોજ, મદા નિશીથ મુતાર.
મુજો જિન ! તુજ વિજ કવણ આધાર. મુ ૧

વળી નિદાં દલ દાખિયુંજ, દ્રવ્ય સ્તવનું રે સાર;
સ્વર્ગ ખારનું ગૃહીનેજ, એમ દાનાદિક ચાર. મુ ૨

છઠે બાંધે દોષદીજ, જિન-પ્રતિમા પૂરેય;
સૂરિયાબ પર બાવથીજ, ધેરેમ જિન ચીર કહેય. મુ ૩

નારદ બાંધે નરી ધણજ, ઉભી તેહ મુખણ;
તે દારણ ને આપિકાજ, બાંધે બાસ બબાજ. મુ ૪

જિન પ્રતિમા આગત કહોજ, સહ સ્તવન તેજે નાર;
બાળે ડોળ વિજ આપિકાજ, બેદ વિધિ દ્રવ્ય વિચાર. મુ ૫

પૂરે જિન પ્રતિમા પ્રત્યેજ, સૂરિયાબ સુરસાય,
માંની પુરાત કલ્પનાજ, હેંડે ધર્મ બધસાય. મુ ૬

સામપતેળી સૂત્રમાંજ, મોરો એહ પ્રબંધ.
બેદ વચન બાજ માનતાજ, રે રેનને બધ. મુ ૭

વિષયકેવ વચનમાંજ, હા તજિરે રે જિન,
એ વિચિત્રે એવ ન હેંડે તો વિન પુરુષુરુનિ કેવ ? મુ ૮

સિદ્ધાર્થરાયે કર્યાંજી. યાગ અનેક પ્રકાર;

કંઈપસૂત્રે એમ બાળિયુંજી, તે જિન-પૂજા સાર. સુ૦ ૯

શ્રમભોપાસક તે કહ્યાજી, પહેલા અંગ સુઝાર;

યાગ અનેરા નવી કરેજી, તે બાણો નિરધાર. સુ૦ ૧૦

એમ અનેક સૂત્રે લખ્યુંજી, જિનપૂજા ગૃહિ-કૃત્ય;

જે નવી માને તે સહીજી, કરશે બહુ ભવ નૃત્ય. સુ૦ ૧૧

ઠાણ ૧૦ મી. (એણે પુર કબજ કોઈ ન લેશી એ દેશી.)

અવર કહે પુનઃક્રિક ઠાણે, પુન્યબંધ છે શુભ પરિણામે,
ધર્મ નવી ઇહાં કોઈ દીસે, જેમ મત પરિણામે ન હીસે. ૧

નિશ્ચય ધર્મ ન તેણે બાણ્યો, જે શૈલેશી અંત વખાણ્યો;
ધર્મ અધર્મ તણો ક્ષયકારી, શિવસુખ દે જે ભવજલ તારી. ૨

તસ સાધન તું જે જે દેખે, નિજ નિજ શુભકાળને લેખે,
તેહુ ધર્મ વ્યવહારે બાણો, કારજ કારણ એક પ્રમાણો. ૩

એવંભૂત તણો મત ભાંખ્યો, શુદ્ધ દ્રવ્ય નય એમ વક્ત્રી દાખ્યો,
નિજ સ્વભાવ પરિણતિ તે ધર્મ, જે વિભાવ તે ભાવજ કર્મ. ૪

ધર્મ શુદ્ધ ઉપયોગ સ્વભાવે, પુન્ય પાપ શુભ અશુભ વિભાવે,
ધર્મહેતુ વ્યવહારજ ધર્મ, નિજ સ્વભાવ પરિણતિને મર્મ.

શુભ યોગે દ્રવ્યાશ્રય થાય, નિજ પરિણામ ન ધર્મ હજાય,
યાવત્ યોગ-ક્રિયા નહીં થણી, તાવત્ શુભ છે યોનાજી.

મલિનારંભ કરે જે ક્રિયા, અમદાર ભ તજીને તનિયા,
।વયય કપાયાદિકને ત્યાગે, ધર્મ મનિ ગદીયે શુભ માગે.

સ્વર્ગ-હેતુ જે પુન્ય દહીજે, તો સરાગ સયમ પણ લીજે
બહુરાગે જે જિનવર પૂજે, તમ મનિની પરે પાનક ધર્મ.

ભાવ સ્તવ એહથી પામિજે, દ્રવ્ય સ્તવ એ તેણે કહીજે;
દ્રવ્ય શબ્દ છે કારણ વાચી, ભમે ન ભૂલો કર્મ નિકાચી ૯

કાલ ૧૧ મી. (દાન ઉલટ ધરી દાજ એ—એ દેશી,)

મતિ એમ સકલ હૃદે કરી, ધારીએ ધર્મની રીતરે;
રીએ નવી પ્રભુ-બલ થકી, પામીએ જગતમાં છૂત રે.

સ્વામી સ્ત્રીમંધર ! તું જયો. ૧

૧૫ જાણો સકલ જંતુના, ભવ થકી દાસને રાખ રે;
દિધા બોલ ને તે ગણું, સકલ ભે છે તુજ સાખ રે. સ્વા. ૨

૧૬ છે રાગ તુજ ઉપર, તે મુજ શિવતરૂ-કંદરે;
રી ગણું તુજ પરં અવરને, ભે મલે મુર નર જુદ રે. સ્વા. ૩

૧૭ વિના મેં બાહુ દુઃખ લણાં, તુજ મિલે તે કેમ હોય ? રે;
હ વિજુ મોર નાં નહિં, મેદ દેખી માને સોયરે. સ્વા. ૪

૧૮ થકી મિતન મેં તુજ કિયો, ચરણ તુજ ભેટવા સાંપું ! રે
છએ જતન જિન ! એ વિના, અગર ન વાંચિએ દોષ રે. સ્વા. ૫

૧૯ વચનરામ-ગુણ બાગદો, નવી ગાયું સર-નરમન રે;
રી ભે કપટ કામ દાખવે, નવી તબું તોય તુજ ધર્મ રે. સ્વા. ૬

૨૦ મુજ દુદયગિરિમાં વસે, સિંહ ભે પરમ નિરીદ રે;
મન માન ગના જૂથથી, તો ન દરી મુજ ખીદ રે. સ્વા. ૭

૨૧ છે દાસ પ્રભુ ! તારરે, મારરે દેવ ! તુ મેરક રે,
છએ સાર સેવક તાણી, એ તુજ દલિત વિવેક રે. સ્વા. ૮

૨૨ મિત્ર બાપે હરમું બાપિયે, રાખિયે મેદ મન નોંદી રે.
સોના ભવદુઃખ-વારીએ, તારીએ રો જાડી ખાડી રે. સ્વા. ૯

ખાલ જેમ તાત આગલ કહે, પિનવું હું તેમ તુઝ રે;
 હથિત બાણે તોમ આયડું, નવી રહ્યો તુજ કિશું શુઝ રે. સ્વા.
 મુજ હોજો ચિત્ત શુભ ભાવથી, ભવ ભવ તાહરી સેવ રે,
 યાચિયે કોડી ચતને કરી, જોહ તુજ આગલે દેવ ! રે. સ્વા.

કલશ. (હરિગીત ૭૬)

ધ્રમ સકલ મુખકર દુરિત ભયહર વિમલ લગ્નણુ ગુણધરો,
 પ્રભુ અજર અમર નરિંદ વંદિત વીનગ્યો ગ્રીમંધરો;
 નિજ નાદ તર્જિત મેઘ ગર્જિત ધૈર્ય નિર્જિત મદરો,
 શ્રી નયવિજય બુધ ચરણ સેવક જસ વિજય બુધ જય કરો.

મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજી મહારાજ કૃત
 આઠ દષ્ટિની ઢાલો.

ઢાલ ૧ લી. (ચતુઃ સનેદી મોહના એ દેશી)

શિવ—મુખ કારણ કેવ દિશી, યોગ નાની આઠ ત્રિશી
 તે શુભ મુખી જિન વીરનો, કશુ ધમની પુદી
 વીર જિનેશ્વર—દેશના. ૧

સધન અધન દિન રચણિયા, ખાલ વિકલ ને અનેના ૨
 અર્થ ભુવે જેમ વૃષ્ટિઆ, નેમ આપ નજરના કેવ ૨ વી. ૨
 દર્શન જે યથા વૃષ્ટિઆ, ને આપ નજરને કેવે રે. ૩
 ભેદ કિયરાદિક દષ્ટિના, તમાકિન દષ્ટિને કેવે રે ૪
 દર્શન સકલના નય મહે, આપ રહે નિજ ભાવે ૫
 દિન કરી ચતને સજીવની, આપે નેરુ ચત ૫ ૬

- દિધિરાદિક ચારમાં, મુદ્ધિ-પ્રયાણ ન ભાંજે રે;
 ત્યહી શયન જેમ શ્રમ હરે, મુર-નર મુખ છાંજે રે. વી. ૫
- એક પ્રસંગથી મેં કહ્યું, પ્રથમ દષ્ટિ હવે કહીએ રે;
 જિહ્વાંભિત્રાતિહ્વાં ભોધજે, તેતૃણ-^૧અગ્નિસો લહીએ રે. વી. ૬
- મત પણ ઇહાં યમ સંપજે, એક નદીં શુભ દાજે રે;
 દ્વેષ નદીં વહી અવર શું, એ શુભ અંગ વિરાજે રે. વી. ૭
- યોગના બીજ ઇહાં મહે, જનવર-શુદ્ધ પ્રણામો રે;
 ભાવાચારજ-સેવના, ભવ-ઉદ્દેગ મુક્તિમો રે. વી. ૮
- દ્રવ્ય અભિમદ્ પાતવા, ઓગધ પ્રમુખને દાને રે;
 આદર આગમ આશરી, સિખનાદિક જાદુમાને રે. વી. ૯
- સેખન પૂજન આપવું, શ્રુત-ચાચના ઉદ્દાહરે;
 ભાવ વિસ્તાર અજગાયથી, ચિંતન ભાવન-ચારો રે. વી. ૧૦
- બીજ કયા ભલી માંભલી, શામાંચિન દુષ્ટે દેહ રે;
 એક અવશંક યોગથી, લહીએ ધર્મ મનેહ રે. વી. ૧૧
- અશુર ગોજે વંદન ક્રિયા, તેહથી ફલ રોય જોહ રે;
 ગોગ ક્રિયા ફલ જોહથી, ત્રિવિધ અવશંક મેહ રે. વી. ૧૨
- ચારે ઘંટાર ને ઘંદને, મમુકર માલતી-ગાગી રે,
 તેમ જાળ્ય શહજ શું રોયે, દત્તમ નિનિન-સંયોગી રે. વી. ૧૩
- એક અવશંક યોગ તે, પ્રગટે ચરનાર્થ રે;
 સામુને મિહદદા ભમું, ભીજનું ચિત્ત પ્રવર્તે રે. વી. ૧૪
- પ્રાણ અપવંના નિષ્કાશી, એ પરેશું શુભ દાજું રે;
 ગુણ્યપાનું ને પદો રોયે, મુપરા વિદ્યારુનું દાજું રે. વી. ૧૫

કાલ ર છ. (મન મોહન મેરે. એ દેશી.)

દર્શન તારા દૃષ્ટિમાં મન મોહન મેરે, જોમય-અગ્નિ સમાનરે, મં
 શૌચ સંતોષને તપ ભલું, મં સજ્જાય ઇશ્વર-ધ્યાન રે. મં ૧
 નિયમ યંચ ઇહાં સંપન્ને, મં નહિં કિરિયા-ઉધ્વેગ રે, મં
 નિશાસા શુભ તત્ત્વની, મં પણ નહિ નિજ હઠ ટેજ રે મં ૨
 એહ દૃષ્ટિમાં વર્તતા, મં યોગ-કથા બહુ ગ્રેમ રે; મં
 અતુચિત તેહ ન આદરે, મં વાળ્યો વળે જેમ હેમ રે. મં ૩
 વિનય અધિક શુષ્કિનો કરે, મં દેખે નિજ શુભ હાથુ રે, મં
 ત્રાસ ધરે ભવ ભય થકી, મં ભવ માને હુ ખ ખાણુ રે. મં ૪
 શાસ્ત્ર ઘણા મતિ થોડલી, મં શિષ્ટ કહે તે પ્રમાણુ રે, મં
 મુયશ લહે એ ભાવથી, મં ન કરે જૂઠ ડફાણુ રે મં ૫

કાલ ૩ છ. (પ્રથમ ગોવાળ તણે ભવછ. એ દેશી)

ત્રીછ દૃષ્ટિ બસા કહીછ, કાષ્ટ અગ્નિ સમ આધ.
 દેવ નહિ આસન-મથેછ, શ્રવણ સનીહા મોધ

નિનછ ! ધન્ય ધન્ય તુજ ઉપદેશ ૧

તરણ મુખો સ્ત્રી પશ્વિયેછ, જેમ સાંદ મુગીન,

સાભાસવા નેમ તત્ત્વનેછ, એ દૃષ્ટિ મુવિનીન ૨

સૂરી એ આધ પ્રવાહનીછ એ વિાનુ પ્રત થવ-૧૧.

શ્રવણ-સમીહા તે કિનિછ, ગાયન મુગી-૧૨ ના ૧૧

મન રીઝે તન કિંકરનેછ, રીઝે-પુઝે એજાન

તે ઇચ્છા વિજુ મુનુકથાછ મદન આગત નાન-૧૨

વિપન ઇન્દ્રા પ્રાય નહીંછ, ધન વિનુ-૧૩

અનાચાર-પરિહાર્યોછ, મુવન નહીંવ નાન-૧૪

યોગ દષ્ટિ ચોથી કહીજી, દીપ્તા તિહાં ન ઉત્થાન;
પ્રાણાયામ તે ભાવથીજી, દીપ-પ્રભા સમ જ્ઞાન.

મન મોહન જિનજી ! મીઠી તાહરી વાણ. ૧

બાહ્યભાવ-રેચક ઈહાંજી, પૂરક અંતરભાવ;
કુંભક સ્થિરતા ગુણે કરીજી, પ્રાણાયામ સ્વભાવ. મં ૨

ધર્મ-અર્થે ઇહાં પ્રાણનેજી, હોટે પળ નહિં ધર્મ;
પ્રાણ-અર્થે અંકટ પડેજી, જીવો એ દષ્ટિનો મર્મ. મં ૩

તત્ત્વ-ધ્રુવજી મધુરોદકેજી, ઈહાં હોય બીજ-પ્રદોહ;
ખાર ઉઠક સમ ભવ-તળેજી, ગુરુ-ભક્તિ અદ્વોદ. મં ૪

સૂક્ષ્મ બોધ તો પળ ઇહાંજી, સમકિત વિજી નવિ હોય;
વેદ સંવેદ પદે કહ્યોજી, તે ન અવેદે જોય. મં ૫

વેદ બાંધ શિવ હેતુ હેજી, સંવેદન તસ નાણ;
નય નિહોપે અનિ બહુજી, વેદ સંવેદ પ્રમાણ. મં ૬

તે પદ અંશી-બેદથીજી, હેદલી પાપ પ્રવૃત્તિ;
તમ દોહપદ ઇનિ સમીજી, તિહાં રોય અંતે નિવૃત્તિ. મં ૭

એહ મધી વિપરિત હેજી, પદ ને અંધેય સંવેદ.
ભવાબિનંતી જીવનેજી, તે રોય વધ અજોય. મં ૮

દોહાની કૃપણ દેશમાંજી, માગી મધુર-શીર.
ભવાબિનંતી ભય ભયોજી, અદ્વૈત અપાર ભ અપાણ. મં ૯

મેવયા અવગુણ વળુજી, પદ ને અંધેય દોહ.
સામુસંગ-આમમ તરોજી, તે જીવો પુર દોહ. મં ૧૦

તે જીવો સદાકે દોહજી, વિષમ પુનર્-પ્રજાન.
૨૬ નિર્મલ દાશી દોહજી, દેવ ને ભગવત વિજાન. મં ૧૧

દાસ ૫ મી. (ધન્ય ધન્ય સંપ્રતિ સાચો રાજા એ દેહી.)

દાદિ સ્થિરા માંહે દર્શન નિત્યે, રતન-પ્રભા સમ જાણો દે;
 પ્રાંતિ નહિં વધી જોધ તે સુશ્રમ, પ્રત્યાહાર વખાણો દે. ૧
 એ શુભ વીરતણું ન વીસારું, સંભારું દીન રાતો દે;
 પશુ ટાલી મુરડપ ઠરે જે, સમક્રિતને અવદાન દે. એ. ૨
 ખાલ ધુલિ-ધર લીલા સરખી, ભવ ચેષ્ટા ઇડાં ભાસે દે;
 ઋદ્ધિ સિદ્ધિ સર્વી ઘટમાં પેસે, આદ મહા સિદ્ધિ પાસે દે. એ. ૩
 !વગથ વિકારે ઇદ્રિય ન જોડે, ને મંદાં પ્રત્યાહારોદે;
 કેવલ જ્યોતિ તે તત્ત્વ પ્રકાશે, ગ્રેય ઉપાય અસારોદે. એ. ૪
 શીતલ અંદનથી પાત્ર ઉપન્યો, અગ્નિ દહે જેમ વનનેદે;
 ધર્મ જનિત પત્ર જોગ મંદાં તેમ, લાગે અનિદ તે મનનેદે. એ. ૫
 અંગે રોય મંદાં અભિનામી, પુદ્ગલ જાલ નમામીદે;
 વિદાનંદ ધન શુભગ વિદામી, કેમ રોય જગનો આશીદે. એ. ૬

દાસ ૬ મી. (જોતીમ દંભારે વિષય ન મરિયે.) એ દેહી

અવપત રાગ રહિત નિહુર નહિં, અરપ રોય રોય નીતિ;
 ગંધ તે શારદા કાંતિ પ્રસસતા, સુખર પ્રમુખ પ્રશુનિ. ૧
 ધન્ય ! ધન્ય ! દાસન શી જિનવદનણું. એ. ૨
 !શીર પ્રજાનીદે આગશે યોગથી, નિચારિ શુભ વિન. ૩
 લાખ હાંનેરે મંદ અપૂખ્યતા, જન પ્રિયતા રોય નિવ. એ. ૪
 નામ રાખનારે તુલિ પદન હારે, લગતા રૂપિય રૂપોડ. ૫
 નામ પેરનારે મુદિ રાતભા, એહ નિપત્ત રોડ. એ. ૬
 બિન્દુ યોગનારે રો પદ અશ્રુમાં, યોગનારે દીડ. ૭
 પદમ રાજી કરી તે એકીએ, એકપાનેદ અ. ૮

હાલ ૮ મી. (તુજ સાથે નાંદ બોલું મારા જ્ઞાતા એ દેશી.)

દાદિ આઠમી સાર સુમાધિ, નામ પરા તસ બાલુંજી;
આપ સ્વભાવે પ્રવૃત્તિ પૂરણ, સશીસમ બોધ વખાલુંજી;
નિરસિચારપદે^૧ એ યોગી, ઠહીએ નહિં અતિચારીજી,
આરોહિ આરૂઢે ગિરિને, તેમ એહની ગતિ ન્યારીજી. ૧

અંદન ગંધ સમાન ક્ષમા મહાં, વાસકનેન ગવેયેજી,
આસંગે વર્જિત વક્ત્રી એહમાં, દિશ્યા નિજ ગુણ લેખેજી;
શિક્ષાધી જેમ રતન-નિયોજન, દાદિ ભિન્ન તેમ એહોજી,
તાસ નિયોજે કરણ અપૂરવ, લહે મુનિ દેવસ ગેહોજી. ૨

ક્ષીણ દોષ સર્વજ મહામુનિ, સર્વ લગિધ-દૂત બોગીજી,
પર-ઉપકાર કરી શિવગુણ તે, પામે યોગી અયોગીજી,
સર્વ શત્રુ-હાય સર્વ વ્યાધિ-હાય, પૂજણ સર્વ સમીકાજી,
સર્વ અર્થયોગે ગુણ તેહથી, અનનગુણ નિરીહાજી. ૩

એ અઠ દિહી ઠહી સંગે, યોગ ગાત્ર-સદેનેજી,
કુલ યોગીને પ્રવૃત્ત બક ને, તેહ નજે દિન રેનેજી;
યોગિ કુલે જાયા તસ મર્ગે, અનુગમ તે કુલયોગીજી,
અદેશી શુર રંધ 'દિન પ્રિય, તયાવંન ઉપયોગીજી. ૪

શુભપાત્રિક અઠગુણ સંપૂર્ણ, પ્રવૃત્ત બક ને રહીએજી,
અમદય હાબી પર દુગ અશી, બાપ અવંબક રા'એજી.
આર અદિંગાદિ મમ ત'વાન, પ્રવૃત્તિ રિચર ભિદન્યેજી,
શુદ્ધ દ્વિગે પાડે અનિચાર, નામે રહ પન્થિનેજી. ૫

કુલયોગીને પ્રવૃત્ત બકને, તયાવં દુલિ-પર-પ નજી.
યોગ દિહિ અકે દિન રેને, યોગ રહી ને પાનજી.

દોષ પતિ-રંજન અતિ ઘણો તપ કરે દે, પતિરંજન તન-તાપ;
 એ પતિરંજન મેં નવી ચિત્ત ધર્યું દે, રંજન ધાતુ-મિલાપ. ક. ૪
 દોષ દોષ લીલા દે અલખ અલખ તણી દે, લખ પૂરે મન આશ;
 દોષ રહિતને લીલા નવી ઘટે દે, લીલા દોષ-વિલાસ. ક. ૫
 ચિત્ત-પ્રસન્ને દે પૂજન ફલ કહ્યું દે, પૂજા અખંડિત એહ;
 કપટ રાહત થઈ આતમ-અર્પણા દે, આનંદધન પદ-રેહ. ક. ૬

(૨) શ્રી અજિતનાથનું સ્તવન.

(રાગ આશાવરી.)

પંથડા નિદ્રાતું દે ણીળ જિન તણું દે, અજિત અજિત શુભ ધામ;
 જે તેં હવ્યારે તેજો હું હનિયો દે, પુરૂષ કિરણ શુભ નામ ? પં. ૧
 ઘરમ નયણે દરી માર્ગ જોવનાં દે, ભૂલ્યો સયલ સંસાર;
 જોજો નયણે દરી મારગ જોમયે દે, નયણ તે દિવ્ય વિચાર. પં. ૨
 પુરૂષ પરપર અનુભવ જોવનાં દે, અધિ અધ પડાય;
 વરતુ વિચારે દે જો આગમે દરી દે, (તો) ઘરણુ ધરણુ નહિ ટાય. પં. ૩
 તર્ક-વિચારે દે વાદ-પરંપરા, પાર ન પોરંપે દેાય,
 અભિમાન વરતુ દે વરતુગમે દરે દે, તે વિરહ જગ જોય. પં. ૪
 વરતુ-વિચારે દે જિવ્ય નયન તોડે દે, વિરહ પડે નિરધાર
 તરતમ જોજો દે તરતમ જાસના દે, ચાલિત મેધ આધાર. પં. ૫
 માસ દળિય દરી પંથ નિદ્રાદમ દે, દે આર. આ દેવ
 એ જાન દે દે વિનય ! જાણે દે, આનંદધન બેન બેન. પં. ૬

(૩) શ્રી સંલવનાથનું સ્તવન.

(રાગ રામગિરિ.)

સંલવદેવ તે ધુર સેવો સવે રે, લહી પ્રભુ-સેવન લેદ;
 સેવન કારણ પહેલી ભૂમિકા રે, અભય અદ્વેષ અખેદ. સં. ૧

ભય ચંચલતા હો જે પરિણામની રે, દ્વેષ અરોચક ભાવ;
 ખેદ પ્રવૃત્તિ હો કરતાં થાકિયે રે, દોષ અજોધ લખાવ. સં. ૨

ચરમાવર્ત (ન) હો અરમ કરણ તથા રે, ભવ પરિણતિ-પરિપાક;
 દોષ દલે વલી દષ્ટિ ખુલ્લે ભલી રે, પ્રાપ્તિ પ્રવચન-વાક. સં. ૩

પરિચય પાતિક-ધાતક સાધુશું રે, અકુશલ અપચય ચેત;
 અંથ અધ્યાતમ-શ્રવણ મનન કરી રે. પરિશીલન નય હેત. સં. ૪

કારણ ભેગે હો કારજ નિપજે રે, જોડુમાં કોઈ ન વાદ;
 પણ કારણ વિણ કારજ સાધિયે રે, એ નિજ 'મત-ઉન્માદ. સં. ૫

મુગ્ધ મુગમ કરી સેવન-આદરે રે, સેવન અગમ અનુપ,
 દેભે કદાચિત સેવક થાયના રે, આનંદધન રસ રૂપ !. સં. ૬

(૪) શ્રી અભિનંદન જિન સ્તવન.

(રાગ ધન્યાશ્રી-સિધુઓ.)

અભિનંદન જિન-દર્શન-નરસિયે, દર્શન દુર્લભ દેવ !.
 મત મત-લેદે રે ભે જઈ પૂછિયે, સદુ થાયે અદ્ભવ. અ. ૧

સામાન્યે ઠરી દરિયણુ કોહિલું, નિર્લય સકલ વિશેષ.
 મદમેં પેયોં રે અપો ઢેમ કરે ? રવિ ગ્રાશિ-રૂપ વિલેખ. અ. ૨

હેતુ વિવાદે હો ચિત્ત ધરી ભેદજે, અનિ દુર્ગમ નય-વાદ.
 આગમ-વાદે હો ગુરૂગમ કો નદિ, એ મુગલો વિખવાદ. અ. ૩

ઘાતી હુંગર આઠા અતિ ઘણા, તુજ દરિસણ જગનાથ !;
 ધીઠાઈ કરી મારગ મંચડું, એંશુ કોઈ ન સાથ. અ. ૪

દર્શન દર્શન રટતો ભો કૂડું, તો રણ-રોઝ સમાન;
 જેહને પિપાસા હો અમૃત-પાનની, કેમ ભાંજે ? વિષપાન. અ. ૫

તરસ ન આવે હો મરણ જીવન તણો, સીજે ભો દર્શન કાજ;
 દરિસણ દુર્લભ મુલલ કૃપા થકી, આનંદધન મહારાજ. અ. ૬

(૫) શ્રી મુમતિનાથ જિન સ્તવન.

રામ વસંત-ઝેદારો.

મુમતિ-ચરણકજ આનમ-અર્પણા, દર્પણ જેમ અવિચાર. મુનાની
 મતિ-તર્પણ બહુ સંભવ જાણિયે, પરિસર્પણ મુવિચાર. મુ. ૧

ત્રિવિધ સકલ તનુધર ગત આનમા, બહિરાનમ પુર ભેદ; મુ. ૨
 બીજે આંતર આનમ તીસરી, પરમાનમ અવિદેદ. મુ. ૨

આનમ-શુદ્ધિ કાયાદિક ચણો, બહિરાનમ અથ રૂપ; મુ. ૩
 કાયાદિકનો માખીધર રણો, આંતર આનમ રૂપ. મુ. ૩

જ્ઞાનાનંદે દો પૂરણ પાવનો, વર્જિત સકલ ઉપાધિ; મુ. ૪
 અર્વાક્રિય શુભગણ મણિ-આમર, એમ પરમાનમ સાધ. મુ. ૪

બહિરાનમ તજ અંતરાનમા, -રૂપ ચઇ નિર્ગર બાવ, મુ. ૫
 પરમાનમનું દો આનમ ભાવનું, આનમ અર્પણ દાવ. મુ. ૫

આનમ-અર્પણ વરણ વિચારનાં, ભરન રહે મતિ રોષ, મુ. ૬
 પરન પારથ સંપતિ સંપન્ને, આનંદ દન-દત્ત પોષ. મુ. ૬

(૬) શ્રી પદ્મપ્રભ જિન સ્તવન.

(રાગ માર-સિંધુ.)

પદ્મપ્રભુ જિન ! તુજ મુજ આંતરૂં રે, કેમ લાંચે ? લગવંત !
 કર્મ-વિપાકે કારણ જોઇને રે, કોઇ કહે મતિ મત. પદ્મ ૧
 પથઇ કિંઇ અણુભાગ પ્રદેશથી, મૂલ ઉત્તર બહુ લેઈ,
 ઘાતી અઘાતી હો બંધોદય ઉદીરણા રે, સત્તા કર્મ-વિરોધે પદ્મ ૨
 કનકોપલવત્ પથડી પુરૂષ તણી રે, જોડી અનાદિ સ્વભાવ,
 અન્ય સ જોગી જિહા લગે આનમારે, સંસારી કહેનાય. પદ્મ ૩
 કારણ જોગે હો બાધે બધને રે, કારણ મુક્તિ મૂકાય;
 આશ્રવ સંવર નામ અનુકંમે રે, હેય ઉપાદેય મુણાય. પદ્મ ૪
 યુજન કરણે હો અંતર તુજ પડ્યો રે, યુગ્ય કરણે કરી ભગ,
 અંધ-ઉકતે કરી પડિતજને કહ્યો રે, અંતર-મગ મુખ્ય મ પદ્મ ૫
 તુજ મુજ અંતર અંતર લાજસે રે, વાજસે મગલ તૂર,
 જીવ સરોવર અનિશય વાધશે રે, આનંદધન-રસપૂર. પદ્મ ૬

(૭) શ્રી મુપાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન.

(ટેલી લલનાની.)

શ્રી મુપાર્શ્વજિન-વદીએ, મુખ મ પાનિના હેતુ, લલના
 સાત મુધાગ્રસ જલનિધિ, લવસાગરના દેતુ લલના ૧
 સાત મહાભય-ટાલનો, પામન જિનવર દેવ, લલના
 સાવધાન મનસા કરી, ધર્મે જિનપદ-સેવ લલના ૨
 શિવ ચંકર જગદીશ્વર, ચિદાનંદ ભગવાન લલના
 જિન અરિદ્ધા નીર્ય કરે, જ્યોતિ નવ-પ અનુમાન લલના ૩

અલખ નિરંજન વચ્છલુ, સકલ જંતુ-વિચરામ; લલના	
અભયદાન-દાતા સદા, પૂરલુ આતમરામ. લલનાં	શ્રીં ૪
વીતરાગ મદ કલ્પના, રતિ અરતિ ભય સોગ; લલના	
નિંદા તંદા દુરંદશા, રહિત અખાધિત યોગ. લલનાં	શ્રીં ૫
પરમ પુરૂષ પરમાત્મા, પરમેશ્વર પરધાન; લલના	
પરમ પદારથ પરમેષી, પરમદેવ પરમાન. લલનાં	શ્રીં ૬
વિધિ વિરંચિ વિશ્વંભરૂ, દ્વાલીકેશ જગનાથ; લલના	
અપહર અધમોચન ધાળી, મુદ્ધિ પરમપદ સાથ. લલનાં	શ્રીં ૭
એમ અનેક અભિધા ધરે, અનુભવ ગમ્ય વિચાર; લલના	
જે જાણે તેહને દરે, આનંદ ધન અવનાર. લલનાં	શ્રીં ૮

(૮) શ્રી ચંદ્રમણુ જિન રતન.

(મામ દેવારે ગાદી.)

દેખાણુ દે દે સખી ! મુને દેખાણુ દે, ચંદ્રમણુ-મુખચંદ; સ૦	
ઉપરામ રસનો કંદ સ૦, ગત કલિમત દુઃખ દંદ. સ૦	
નેયે શુરનર-નંદ સખિ ! મુને દેખાણુ દે. એ દે;	
મુદ્ધમ નિગોદ ન દેખીએ, સ૦ ભારે અનિદિ વિરેપા; સ૦	
પ્રદલી આઈ ન લેખિએ, સ૦ નેડે પાડે ન દેશ. સ૦ ૨	
ચનરપનિ અનિ ધાણુ તિહા, સ૦ દોડે નહિં પદિવાર; સ૦	
જિ જિ વારિરિય જા દોડીદા, સ૦ ગવસાની પજુ દાર. સ૦ ૩	
શર મિરિ (૫) નિરક નિવાસના, સ૦ અનુચ અનુચ દે; સ૦	
અપનજાસા અનિજાર માં, રાવ અનુર ન અદિરે દા; સ૦ ૪	

(૧૦) શ્રી શીતલનાથજિન સ્તવન.

(રાગ ધન્યાશ્રી ગોડી.)

- શીતલ જિનપતિ-લલિત ત્રિભંગી, વિવિધ ભંગી મન-મોહે દે;
કરુણા કોમલતા તીક્ષણતા, ઉદાગ્રીનતા સોહે દે. શી૦ ૧
- સર્વજંતુ-હિન કરુણી કરુણા, કર્મ-વિદારણ તીક્ષણ દે;
હાનાદાન રહિત પરિભ્રામિ, ઉદાગ્રીનતા વીક્ષણ દે. શી૦ ૨
- પર-દુઃખ ઉદન-પ્રમુખા કરુણા, તીક્ષણ પરદુઃખ રીઝેદે;
ઉદાગ્રીનતા ઉશય વિલક્ષણ, એક કામે દેમ ગ્રીઝે ? દે. શી૦ ૩
- અભયદાન નિમ લક્ષણ કરુણા, તીક્ષણતા ગુણ ભાવે દે;
પ્રેરણા વિણ કૃતિ ઉદાગ્રીનતા, પ્રમ વિદોષ-મનિ નાવે દે. શી૦ ૪
- શક્તિ વ્યક્તિ ત્રિગુણ-પ્રભુતા, નિર્મળતા સંયોગે દે;
યોગી ભોગી વક્ત્રા મૌની, અનુપયોગી ઉપયોગે દે. શી૦ ૫
- પ્રત્યાદિક બાદભંગ ત્રિભંગી, અમનદાર ચિન દેવીદે,
અન્યદેવ કાદી ચિત્ર તિથિત્રા, આનંદપન પદ લેવી દે. ૬

(૧૧) શ્રી શ્રેયાંસજિન સ્તવન.

(રાગ મેલી-પ્રભા. તા.)

- શ્રી શ્રેયાંસ જિન અનંદ આગી, આનંદવામી નામી દે.
અપ્રમાદમ મત પ્રણય પામી, સદૃશ સુહૃદગતિ આગી દે. શી૦ ૧
- સમય સલામી સંહિતપામી, મનિ ગુણ અવનનનામી દે.
ગુણય પામી મે. આનંદવામી, પે દેવદ નિ. મામી દે. શી૦ ૨
- નિમ. સદૃશ દે. કિમ. લાગે, પે અનંદવામી, સદૃશ દે.
મે. કિમિયા કરી અનંદવામી, પે દેવદ નિ. મામી દે. શી૦ ૩

નામ અધ્યાતમ ઠવણુ અધ્યાતમ, દ્રવ્ય અધ્યાતમ છડો રે;
 ભાવ અધ્યાતમ નિજગુણુ સાધે, તો તેહમું રહ મડો રે. શ્રી ૪
 શબ્દ અધ્યાતમ—અર્થ સુણીને, નિર્વિકલ્પ આદરજો રે;
 શબ્દ અધ્યાતમ ભજના બાણી, હાન ચડણુ મતિ ધરજો રે. શ્રી ૫
 અધ્યાતમી જે વસ્તુ-વિચારો, બીજા બાણુ લખાગ્રી રે;
 વસ્તુગતે જે વસ્તુ પ્રકાશે, આનંદ ધન-મન વાગ્રી રે. શ્રી ૬

(૧૨) શ્રી વાસુપૂજ્ય જિન સ્તવન.

(રાગગાંડી-પ્રભાતી.)

વાસુપૂજ્ય જિન ત્રિભુવન-સ્વામી, ધન નામી પરનામી રે,
 નિરાકાર સાકાર સચેતન, કરમ કરમ ફલ કામી રે. વા ૧
 નિરાકાર અસેદ અંચાદુક, ભેદ આદુક સાકારો રે,
 દર્શન જ્ઞાન દ્વ ભેદ ચેતના, વસ્તુ-ચક્રણુ વ્યાપારો રે. વા ૨
 કર્તા પરિણામી પરિણામો, કર્મ જે જીવે કરિયે રે,
 એક અનેક રૂપ નય-રાદે, નિર્ભર નર અનુસરિયે રે. વા ૩
 સુખદુઃખ રૂપ કર્મ-ફલ લાગ્રી, નિશ્ચય એક આનંદો રે,
 ચેતનતા પરિણામ ન ચૂકે, ચેતન કહે જિનચ દો રે. વા ૪
 પરિણામી ચેતન-પરિણામો, જ્ઞાન કરમ-ફલ ભાવીરે.
 જ્ઞાન કર્મ ફલ ચેતન કહીએ, લેજો તેહ મનાવી રે. વા. ૫
 આતમ-જ્ઞાની ધમણુ કદાવે, બીજા તો દ્રવ્યલિંગી રે,
 વસ્તુગતે જે વસ્તુ પ્રકાશે, આનંદધન-મન સગી રે. વા. ૬

(૧૩) શ્રી વિમલનાથ જિન સ્તવન.

(રાગ માર.)

દુઃખ દોહગ્ગ દૂરે દટ્યારે, મુખ સંપદમુંરે ભેટ;	
ધીંગ ધાળી માથે કિયારે, કોણ ગંભે ? નર ખેટ.	
વિમલ જિન ! દોહ લોયણ આજ, મારા શ્રીધાં વાચ્છિત ઠાજ	
વિમલ જિન ! દોહ દરિયણ આજ.	૧
અરાણ કમલ કમલા વસેરે, નિર્મલ સ્થિર પદ દેખ;	
મમલ અસ્થિર પદ પશિદરે રે, પંકજ પામર પેખ.	વિ. ૨
મુજ મન તુજ પદ પંકજેરે, લીનો ગુજ મકરંદ;	
રંક ગળે મંદર-ધરાદે, મંદ અંદ નાજંદ.	વિ. ૩
સાહેબ ! મમરથ તું ધાળી રે, પામ્યો પરમ ઉદાર;	
મન વિસરાગી વાલરો રે, આનમનો આધાર.	વિ. ૪
દરિયાણી ટીકે જિન તોગો રે, અંગય ન રહે રેધ;	
દિનકર-કપલર પસારના રે, અધકાર-પ્રતિરેધ.	વિ. ૫
અમિય બરી મૂવનિ રચી રે, ઉપમા ન ધટે દોષ;	
ગાંન સુધારસ બીલતી રે, નિરમત તુમિ ન રોધ.	વિ. ૬
એક અરજ સેવક તાળી રે, અવધારા વિનંદ્ય !,	
કૃપા કરી શુજ રીકિયે રે, આનંદધન-પા સેવ.	વિ. ૭

(૧૪) શ્રી અનંતનાથ જિન સ્તવન.

(રાગ રામવરી પ્રકાર.)

પાર તરવારની સોદિલી દોદિલી,

અંદરના કિય તાળી રેડકુ-સેવા,

- ધાર પર નાચતા દેખ બાજીગરા,
સેવના ધાર પર રહે ન દેવા. ધાર. ૧
- એક કહે સેવિયે વિવિધ કરિયા કરી,
ફલ અનેકાંત લોચન ન દેખે;
ફલ અનેકાંત કિરિયા કરી બાપડા,
રહવડે ચાર ગતિ માંહે લેખે, ધાર. ૨
- ગચ્છના ભેદ બહુ નયણે નિહાલતાં,
તત્વની વાત કરતા ન લાભે;
ઉદર ભરણાદિ નજ કાજ કરતા ચકા,
મોહ નડિયા કલિકાલ રાજે. ધાર. ૩
- વચન નિરપેક્ષ વ્યવહાર જૂઠો કહ્યો,
વચન સાપેક્ષ વ્યવહાર સાચો;
વચન નિરપેક્ષ વ્યવહાર સંસાર ફલ,
સાંભલી આદરી કાંધ રાચો ? ધાર. ૪
- દેવશુદ્ધ ધર્મની શુદ્ધિ કહો કેમ રહે ?
કેમ રહે ? શુદ્ધ શ્રદ્ધાન આણ્યો;
શુદ્ધ શ્રદ્ધાન વિણ સર્વ કિરિયા કરી,
છાર પર લીંપણું તેહ જાણ્યો. ધાર. ૫
- પાપ નહિ કોઈ ઉત્સૂત્ર ભાવણુ જિર્યો,
ધર્મ નહિ કોઈ જગ મૂત્ર સરિખો,
સૂત્ર અનુસાર જે ભવિક ક્રિયા કરે,
તેદનું શુદ્ધ ચારિત્ર પરખો. ધાર. ૬
- એક ઉપદેશનો સાર સદેપથી
જે નરા ચિત્તમાં નિન્ય ધ્યાવે,
તે નરા દિન્ય બહુકાલ મુખ અનુમતી,
નિયન આનદ ધન ગજ પાવે. ધાર. ૭

- ધન્ય ! તું આતમ જોહને, જોહવો પ્રશ્ન-અવકાશ રે;
ધીરજ મન ધરી સાંભલો, કહું શાંતિ ^૧ પ્રતિલાસ રે. શાં. ૨
- ભાવ અવિશુદ્ધ સુવિશુદ્ધ જે, કહ્યા જિનવર દેવ રે;
તે તેમ ^૨ અવિતર્ય સદેહે, પ્રયત્ન એ શાંતિપદ-સેવ રે. શાં ૩
- આગમધર ગુરુ સમકિતી, કિરિયા સંવર સાર રે;
સંપ્રદાયી અવંચક સદા, શુચિ અનુભવાધાર રે. શાં. ૪
- શુદ્ધ આલંબન આદરી, તથા અવર જંબલ રે;
તામમ્મી વૃત્તિ સધિ પરિહરી, ભજે સાન્નિધે સાહરે. શાં. ૫
- ફલ વિસંવાદ જોહમાં નહીં, શબ્દ તે અર્થ સળધી રે,
સંકલ્પ નયવાદ વ્યાપી રહ્યો, તે શિવ સાધન સંધી રે. શાં. ૬
- વિધિ પ્રતિબેધ કરી આતમા, પદારથ અવિરોધ રે;
અહલુ વિધિ મદાજને પરિમહુયો, ઇચ્છો આગમે બોધ રે. શાં. ૭
- દુહજન-સંગતિ પરિહરી, ભજે મુગુરુ-સંતાન રે;
ભોગ સામર્થ્ય ચિત્ત ભાવથી, ધરે મુક્તિ નિદાન રે. શાં. ૮
- માન અપમાન ચિત્ત સમગલે, સમગલે કનક પાપાણુ રે;
વંદક નિંદક-સમગલે, ઇચ્છો હોય તું બાણુ રે. શા. ૯
- સર્વ જગ જંતુને સમગલે, (અમ)ગલે તૃણમણિ ભાવ રે;
મુક્તિ સંસાર બેદુ સમગલે, મુલે ભવ જલ નિધિ નાવ રે. શાં ૧
- આપણો આતમ ભાવજ, એક ચેતનાધારરે;
અવર સર્વી સાથ સ યોગથી, એ નિજ પરિકર સારરે. શાં. ૧૧
- પ્રભુ મુખથી એમ સાંભલી, કહે આતમરાગ રે,
તાહરે દરિયલે નિસ્તર્યો, મુજ સ્ત્રીધા સર્વી કામ રે. શાં. ૧૨
- અહો ! અહો ! હું મુજને દહું, નમો મુજ નમો મુજ રે;
અમિન ફલ દાન-દાનારની, જોડની બેઠ થાજ તુજ રે. શાં. ૧૩

શાંતિ-સ્વરૂપ સંશોધથી, કહ્યો નિજ પર રૂપ રે;
 આગમ માંહે વિસ્તર ઘણો, કહ્યો શાંતિ જિન ભૂપ રે. શાં. ૧૪
 શાંતિ-સ્વરૂપ એમ ભાવશે, ધરી શુદ્ધ પ્રલિધાન રે;
 આનંદધન-પદ પામશે, તે લહેશે બહુમાન રે. શાં. ૧૫

(૧૭) શ્રી કુંથુનાથ જિન સ્તવત.

(ગાય રામદશી.)

હો કુંથુજિન ! મનકું કિમદિં ન જાએ, હો કુંથુજિન ! મન;
 જિમજિમ જતન કરીને કાણું, તિમતિમ જલશું જાએ હો, કું. ૧
 રજની વાસર વસની ઉજડ, ગયળ પાયાએ જાય;
 સાપ આયે ને મુખકું યાથું, એક ઉખાળો ન્યાય રો. કું. ૨
 મુદિન તણા અભિલાષી તપિયા, જ્ઞાનને પ્યાન અભ્યામે;
 વયરીકું કંઈ એકનું જિને, નાએ અવશે પામે હો. કું. ૩
 આગમ આગમધરને દામે, નાએ કિમ વિષ વાંકું;
 ચિંદા કાં જોડાઈ કરી અમરકું, નો બાલ ના પડે વાંકું હો. કું. ૪
 જો દમ કહું નો દમનો ન દેખું, આદુમાર પાપ નાંદિ;
 સર્વ માંદે ને સદુષ્ટી અલગું, એ અચરજ મન માંદિ હો. કું. ૫
 જે જે કહું ને જાને ન પડે, આપ મને રોડે માંદો;
 શર નર પાંડિતજન સમજાવે, સમજે ન ગાંડો કાંદો હો. કું. ૬
 જો જામું એ લિમ નપુંસક, નાદ નાદને રેકે
 બીજા પાને સમજાય ને નર, એકને રોડ ને રોડે હો. કું. ૭
 મન રામું મોં રામું રામું, એક જાન નદિ મોં;
 એકા મોં નામું ને નાદો અલં, ને રૂપી વાન રોડો હો. કું. ૮

(૧૯) શ્રી મહિતનાથ જિનસ્તવન.

(રાગ ઝાંઝી.)

સેવક કેમ અવગણિયે ? હો મહિતજિન ! એ અગ્ર શોભા સારી;
 અવર જોડને આદર અતિ દિયે, તેહને મૂલ નિવારી. હોમ. ૧
 જ્ઞાન સ્વરૂપ અનાદિ તમારું, તેહ લીધું તમે તાળી.
 જીવે! અજ્ઞાન દશા રીસાળી, જાનાં કાળુ ન આળી. હોમ. ૨
 નિદ્રા ગુપન જાગર ઉજાગરના; તુરિય અવસ્થા આવી;
 નિદ્રા ગુપન દશા રીસાળી, જાળી ન નાથ ! મનાવી. હોમ. ૩
 સમક્ષિન સાથે સમાઈ દીધી, સપરિવાર મું ગાદી;
 મિશ્યામતિ અપરાધજી જાળી, ધરથી બાહિર દારી. હોમ. ૪
 દ્વારય રતિ અરતિ શોક દુઃખજા, બય પામર 'દરસાલી;
 મો કપાય શ્રેણિ ગજ બદનાં, જ્ઞાન તાળી ગતિ આલી. હોમ. ૫
 રાગ દ્વેષ અવિરતિની પરિજ્ઞિત, એ અરજી મોહના ચોધા;
 ચીતરાગ પરિજ્ઞિત પરિજુભનાં, હરી નાદા 'અજોધા. હોમ. ૬
 પંદારય દામા પરિજુમા, દાખ્યદમ દન નહુ ત્યાગી;
 નિઃકાગી કર્ણારણ-સાગર, અનંત અનુષ્ઠ પદ ચપાળી. હોમ. ૭
 જ્ઞાન વિધન-વાસી શત્રુ જનનં, અજાપદાન પદ જાતા;
 લાભ વિધન જગ વિધન-નિવારક, પરમદાખરન માતા. હોમ. ૮
 ગીર્ધ વિધન પરિત ગીર્ધે દ્વાળી, પૂજા પત્ની મોહી.
 ગોખંતપગોગ રાધ વિધન નિવાનો, પૂજા જોગજુગોહી. હોમ. ૯
 દેવ અદાર દુષ્ટુ ચાલત તનુ, મુનિજન-નુ દે ગર્યા
 અવિરતિ કષ્ટ રાધ નિરૂપા, નિર્વિકલ્પ મન જાગ્યા. હોમ. ૧૦
 રાજ વિધ પદમી જન વિલસાળી, જિનપદ-પૂજુ દે ગર્યા.
 રાગજી મુખી અદર જગ નાં, અનરૂપ પદ પદ. હોમ. ૧૧
 ૧ ૧ ૧ ૧ ૧-૫૬ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧, ૨ ૨ ૨. ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૨

(૨૦) શ્રી મુનિમુવ્રત જિન સ્તવન.

(ગગ કાફી.)

આતમ તત્ત્વ કથું જાણ્યું ? જગતગુરૂ !, એ વિચાર મુજ કહિયો;
 આતમ તત્ત્વ જાણ્યા વિણુ નિર્મલ ચિત્ત-સમાધિ નવિ લહિયો.
 મુનિ મુવ્રત જિનરાજ ! એક મુજ વીનતી નિસુણો. મુ. ૧
 કોઈ અઘંધ આતમતત ? માને, કિરિયા કરતો દીસે;
 કિયા તણું ફલ કહો કોણુ ભોગવે ?, એમ પૂછ્યું ચિત્ત રીસે. મુ. ૨
 જડ ચેતન એ આતમ એકજ, સ્થાવર જંગમ સરિખો;
 સુખ દુઃખ શંકર ફપણુ આવે, ચિત્ત વિચારીએ પરિખો. મુ. ૩
 એક કહે નિત્યજ આતમ તત, આતમ દરસણુ લીનો;
 કૃત વિનાશ અકૃતાગમ ફપણુ, નવિ દેખે મતિ હીણો. મુ. ૪
 સૌગત મતરાગી કહે વાદી, ક્ષણિક એ આતમ જાણો;
 બંધ મોક્ષ સુખ દુઃખ નવિ ઘટે, એહ વિચાર મન આણો. મુ. ૫
 ભૂત ચતુષ્ક વર્જિત આતમ તત, સત્તા અલગી ન ઘટે;
 અંધ શકટ ભે નજરે ન દેખે, તો શું કીજે શકટે ? મુ. ૬
 એમ અનેક વાદી મત-વિબ્રમ, સંકટ પડિયો ન લહે,
 ચિત્ત-સમાધિ તે માટે પૂજું, તુમ વિણુ તત કોઈ ન કહે. મુ. ૭
 વલતું જગગુરૂ ઇણિપરે જાંખે, પક્ષપાત સર્વી છ ડી;
 શાગ દેવ મોહ પખ વર્જિત, આનમમું રહ મંડી. મુ. ૮
 આનમ-ધ્યાન કરે ભે કોડ, સો ફિર ઇણમે નાવે,
 વાગ્મતલ ખીજું સદુ જાણે, એ તત્ત્વ ચિત્ત આવે મુ. ૯
 જોણે વિવેક ધરી એ પખ ગ્રહિયો, તે તન જાની કહિયે,
 શ્રી મુનિ મુવ્રત ! કૃપા કરો તો, આનંદધન પદ લહિયે મુ. ૧૦

(૨૧) શ્રી નેમિનાથ જિન સ્તવન.

(રાગ આસાવરી.)

ખડ્ દર્શન જિન-અંગ લાગી જે, ન્યાસ પડંગ જે આધે રે;
 નમિ જિનવરના ચરણ ઉપાસક, ખડ્ દર્શન આરાધે રે. ખ. ૧
 જિન ગુર પાદપ પાપ 'વખાળો, સાંખ્ય લેગ દોય ભેદે રે;
 આનમ સત્તા વિવરણ કરના, લેહો દુગ અંગ અખેદે રે. ખ. ૨
 ભેદ અભેદ ગુગન મિમાંસક, જિનવર દોય કર ભારી રે;
 લોકાલોક અવલંબન બળિયે, ગુરુગમથી અવધારી રે. ખ. ૩
 લોકાપતિક ક્રંપ જિનવરની, અંગ-વિચાર લે પ્રીતે રે;
 નત્ય વિચાર મુધારણ ધારા, ગુરુગમ વિત્ર કેમ પીરે? રે. ખ. ૪
 તોન જિનેશ્વર વર ઉત્તમંગ, અંતર મ બહિરંગે રે;
 અદ્ય ન્યાસ ધરા આરાધક, આરાધિ ધરી ગંગે રે. ખ. ૫
 જિનવરનાં ગયણ દર્શન રે, દર્શને જિનવર-ભજના રે.
 સાગરમાં ગયણી નટિની શહી, નટિનીમાં સાગર ભજના રે. ખ. ૬
 જિન વ્યક્ષ્ય શર્મ જિન-આરાધિ, તે ભરી જિનવર દોયે રે;
 ભુંગી મલિતાને બાળાયે, તે ભુંગી જગ ભેયે રે. ખ. ૭
 આરણિ લાખ્ય લુપ્ત નિર્મુક્તિ, વૃત્તિ પાપ-અનુભવ રે.
 શમય પ્રાપ્તના અંગ કરા ભે, જે રેને તે દુઃખય રે. ખ. ૮
 જુદા મીઠા ધારણા અદ્ય, ન્યાસ અર્થ વિનિર્દોષે રે;
 જે આંગે તે નાની વચિરે, ક્રિયા અધ્યક્ષ રે. ખ. ૯
 મન અનુસાર વિચારી મોહને, મુખ્ય સુધારણ ન રિ રે રે.
 મિલ્યા શરી નાની નાધી રીતે, જે વિવર જિન રૂપે રે. ખ. ૧૦

(૨૦) શ્રી મુનિમુવ્રત જિન સ્તવન.

(નામ કાફી.)

આતમ તત્ત્વ કયું બાણુ ? જગતગુરૂ !, એ વિચાર મુજ કહિયો;
 આતમ તત્ત્વ બાણુ વિષુ નિર્મલ ચિત્ત-સમાધિ નવિ લહિયો.
 મુનિ મુવ્રત જિનરાજ ! એક મુજ વીનવી નિમુણે. ૧
 કોઈ અગંધ આતમતત્ત્વ માને, કિરિયા કરતો દીસે;
 કિયા તણું ફલ કહો કોણુ લોગવે ? એમ પૂછયું ચિત્ત રીસે. મુ. ૨
 જડ ચેતન એ આતમ એકજ, સ્થાવર જંગમ સરિખો;
 મુખ દુઃખ શંકર દૂપણુ આવે, ચિત્ત વિચારીએ પરિખો. મુ. ૩
 એક કહે નિત્યજ આતમ તત્ત્વ. આતમ દરસણુ લીને;
 કૃત વિનાશ અકૃતાગમ દૂપણુ, નવિ દેખે મતિ હીણુ. મુ. ૪
 સૌગત મતરાગી કહે વાદી, ક્ષણિક એ આતમ બાણુ;
 બંધ મોક્ષ મુખ દુઃખ નવિ ઘટે, એહ વિચાર મન આણુ. મુ. ૫
 ભૂત અતુલ વર્જિત આતમ તત્ત્વ, સત્તા અલગી ન ઘટે;
 અધ શકટ જે નજરે ન દેખે, તો શું કીજે શકટે ? મુ. ૬
 એમ અનેક વાદી મત-વિજ્રમ, સંકટ પડિયો ન લહે;
 ચિત્ત-સમાધિ તે માટે પૂછું, તુમ વિષુ તત્ત્વ કોઈ ન કહે. મુ. ૭
 વણતું જગતગુરૂ ધણિપરે ભાંખે, પક્ષપાત સવી છંડી;
 રાગ દ્વેષ મોહ પખ વર્જિત, આતમમું રહ મંડી. મુ. ૮
 આતમ-ધ્યાન કરે જે કોડે, સો ફિર ધણુમે નાવે;
 વાગતત્ત્વ ખીજુ મહુ બાણુ, એ તત્ત્વ ચિત્ત આવે. મુ. ૯
 જંતે વિવેક ધરી એ પખ અહિયો, તે તત્ત્વ જ્ઞાની કહિયે;
 શ્રી મુનિ મુવ્રત ! કૃપા કરો તો, આનંદધન પદ લહિયે. મુ. ૧૦

(૨૧) શ્રી નેમિનાથ જિન સ્તવન.

(રાગ આશાવરી.)

ખટ્ દર્શન જિન-અંગ લાળી જે, ન્યાસ પડંગ જે સાધે દે;
 નમિ જિનવરના ચરણ ઉપાગ્રહ, ખટ્ દર્શન આરાધે દે ખ. ૧
 જિન ગુર પાદપ પાપ 'વળાળે, સાંખ્ય ભેગ દોય ભેદે દે;
 આનમ સસા વિવરણ કરતા, લહે દુગ અંગ અખેદે દે. ખ. ૨
 ભેદ અભેદ ગુગન મિમાંસક, જિનવર દોય દર ભારી દે;
 દોષાલોક અવલંબન બજિયે, ગુરુગમથી અવધારી દે. ખ. ૩
 દોષાપતિક કૃષ્ણ જિનવરની, અંગ-વિચાર ભે દીશે દે;
 તત્ત્વ વિચાર ગુધારમ ધારા, ગુરુગમ વિષ્ણુ કેમ પીશે? દે. ખ. ૪
 નેત્ર જિનેશ્વર વર ઉત્તમાંગ, અંતર મ બદિર જે દે;
 અક્ષર ન્યામ ધરા આરાધક, આરાધિ ધરી સંગે દે. ખ. ૫
 જિનવરમાં ભયતા દર્શન કે, દર્શને જિનવર-ભજના દે.
 સાગરમા ભયલી નટિની સહી, નટિનીમાં સાગર-ભજના? દે. ખ. ૬
 જિન જગદ્ગ મર્મ જિન-આરાધ, ને સારી જિનવર દોવે દે;
 ભૂંડી કલિકાને ભટકાવે, ને ભૂંડી જગ ભેવે દે. ખ. ૭
 શુદ્ધિ ભાખ્ય ગૃપ નિગુંજિ, તૃપ્તિ પર પર-અનુભવ દે,
 ભગવ પ્રાપ્તના અંગ દેખા એ, એ રહે ને દુશ્નવ દે. ખ. ૮
 ગુદા ગીજ ધારણા અક્ષર, ન્યાસ અર્થ વિનિયોગે દે;
 એ 'માર્ગે રો નવી વાંચિયે, ક્રિયા અવલક ભેજે દે. ખ. ૯
 શુદ્ધ અનુસાર વિચારી માણે, સુશુદ્ધ તથાવિધ ન નિહે દે,
 સિંધવા પરી નવી સાધે શકિયે, એ વિવરણ વિષ્ણુ સદે દે. ખ. ૧૦

તે માટે ઉભો કરજોડી, જનવર આગલ કહીએ રે;
સમય ચરણ-સેવા શુદ્ધ દેજો, જેમ આનંદધન લઈએ રે. ૫૦ ૧૧

(૨૨) શ્રી નેમીશ્વર જિન સ્તવન.

(રાગ મારૂળી. દરણાદોશા. એ દેશી.)

અપ્પ લવાંતર વાલહો રે, તું મુજ આતમ રામ; મનરા રે વાલહો
મુક્તિ સી શું આપણે રે, સગપણ કોઈ ન કામ. મનરા ૧
ઘર આવો હો વાલિમ ! ઘર આવો, મારી આશાના વિશ્રામ, મ૦
રથ ફેરો હો સાજન ! રથ ફેરો, સાજન ! મારા મનોરથ-સાથ. મ૦ ૨
નારી પજો રથો નેહલો ? રે, સાચ ફકલું જગ-નાથ !, મ૦
ધર્મરે અર્ધાંગે ધરી રે, તું મુજ ગાલે ન હાથ !. મ૦ ૩
પશુજનની કરૂણા કરી રે, આણી હૃદય વિચાર; મ૦
માણસની કરૂણા નહિ ! રે, એ કુણ ઘર-આચાર ? મ૦ ૪
પ્રેમ કંપતર છેદિયો રે, ધરિયો યોગ ધતૂર; મ૦
એ અતુરાઈરો કુણ કહો રે, શુર મલિયો જગ સૂર. મ૦ ૫
મારું તો એમાં કંઈ નહિં રે, આપ વિચારો રાજ !; મ૦
રાજ સભામાં જેમતા રે, કિસરી વધતી લાજ ? મ૦ ૬
પ્રેમ કરે જગ જન સહુ રે, નિરવાહે તે આર; મ૦
પ્રીતિ કરીને છોડી દે રે, તે શું ન આવે ભોર. મ૦ ૭
જો મનમાં એણું હણું રે, નિમ્મપતિ કરત ન જાણ; મ૦
નિમ્મપતિ કરીને છોડતાં રે, માણમ હુવે ગુકસાન. મ૦ ૮
દેતા દાન સંવત્સરી રે, સહુ લહે વંચિત પોષ; મ૦
મેવક વંચિત નવી લહે રે, તે સેવકનો દોષ. મ૦ ૯

સખી દહે એ શામલો રે, હું કહું લક્ષણ સેત;	મ૦
ધણ લક્ષણે સાચી સખી રે, આપ વિચારો હેત.	મ૦ ૧૮
રાગી શું રાગી સહુ રે, વૈરાગી (થી) રથો રાગ ?	મ૦
રાગ વિના કેમ દાખવો ? રે, મુગતિ મુંદરી-ભાગ.	મ૦ ૧૧
મએહ ગુદા ઘટતું નથી રે, સઘળો બાળે લોગ;	મ૦
અનેકાંનિક ભોગવો રે, શ્રદ્ધાચારી ગતરોગ,	મ૦ ૧૨
જિજ્ઞાસુ તમને જોઉં રે, તિજુ જોળી જીવો રાજ !;	મ૦
એકવાર મુજને જીવો રે, તો ત્રીજો મુજ દાજ.	મ૦ ૧૩
મોહ-દશા ધરી બાવના રે, ચિત્ત લહે તત્ત્વ વિચાર;	મ૦
વીતરાગતા આદરી રે, પ્રાણનાથ ! નિરધાર.	મ૦ ૧૪
સેવક પણ તે આદરે રે, તો રહે સેવક-મામર;	મ૦
આશય સાધે ચાલિયે રે, એટલી જ રહું દામ.	મ૦ ૧૫
ત્રિવિધ યોગ મરી આદર્યોરે, નેમનાથ બરનાર.	મ૦
ધારણ પાંચળ તારણોરે, નવરત્ન મુખ્યાદાર.	મ૦ ૧૬
કાશ્યપી પ્રભુ બળ્યોરે, ગણ્યો ન દાજ બદાજ;	મ૦
કૃપા કરી મુજ દીગ્ગંભોરે, આનંદધનપદ-દાજ.	મ૦ ૧૭

(૨૭) શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન.

(રામ ચાંદ્ર મંદી નિખાતી)

મુખપદ રાગી રો સ્વામી ! માલયા, નિઃશ્વરી મુખપદા સુખામી.
 નિઃશ્વરી મંદી રો પામી નુ ધારી, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧
 રામ જ્ઞાતી મંદી રામ જ્ઞાતી મંદી, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૩, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૪
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૫, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૬
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૭, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૮
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૯, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧૦
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧૧, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧૨
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧૩, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧૪
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧૫, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧૬
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧૭, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧૮
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૧૯, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨૦
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨૧, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨૨
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨૩, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨૪
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨૫, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨૬
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨૭, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨૮
 મુખપદામી રો દાવ મુ. ૨૯, મુખપદામી રો દાવ મુ. ૩૦

અધ્યાત્મયોગી શ્રીમાન્ આનંદધનજી મહારાજ કૃત.

*પાંચ સમિતિની ઢાલો.

દાહરેલ.

પંચ મહાવ્રત આદરી, જ્ઞાનમ ઠરો વિચાર;
અરો મુજ પ્રત્યક્ષ થયો, ધન્ય ! ધન્ય ! અવનાર.

દાલ ૧ લી. (ચિત્રોદય ગાળએ. એ રેશી.)

વિનંતી અવધારાદે, ઉશિયારેં ચાલો દે;
શક્તિ મંબાલો આત્મ સ્વભાવની દે.

પરિચા ને દરીએ, મુખનિમું બેટ લલિયે ;
પૂંઠ તથ વાલી કુમનિ-મંગળી ૬

દબ્યથી પણ ભાદર, દિલાભણા શિખાર ૬;
દખો નવી ઉપરે હવે પર પ્રાણને ૬.

મુનિ ! શાશ્વત ભાગ્યોદે, દબ્ય ભાગ્યમું મહાત્મા હૈ;
આત્મને અનુવાદો અવલભ ભાગ્યોદે

બોમ સમગ્ર ગુજ ખામીદ, પદભાવને વાતી દ,
મરે દુપે સવામી બાનાંતમન તે દરો દ.

[illegible]

ઢાસ ૨ છ. (અહો ગુણવંતાછ. એ દેશી.)

બીછ સમિતિ સાંલલો, જયવંતાછ સાપાકી ઈલુનામ રે; ગુણવંતાછ
 સાંખે સાપણુ સ્વરૂપનું, જ૦ રૂપિ પદારથ ત્યાગ રે. ગુ ૧
 નિજ સ્વરૂપ રમણે રહ્યા, જ૦ નવી પરનો પ્રચાર રે; ગુ ૦
 સાપા સમિતિથી ગુપ્ત થયું, જ૦ તે જાણે મુનિરાય રે. ગુ ૨
 જ્ઞાનવંત નિજ જ્ઞાનથી, જ૦ અનુભવ સાપક થાય રે, ગુ ૦
 હવે દ્રવ્યથી પણુ મહામુનિ, જ૦ સાવધ વચનનો ત્યાગ રે. ગુ. ૩
 સાવધે વિરમ્યા જે મુનિ, જ૦ તે કહીએ મહાલાગ્ય રે; ગુ ૦
 સાપા સમિતિ સ્વભાવથી, જ૦ સ્વપર વિવેચન થાય રે. ગુ ૪
 પર-સાપણુ-ફરે કરો; જ૦ નિજ સ્વરૂપને ભાસ રે; ગુ ૦
 આનંદધન-પદ તે લોકે, જ૦ આત્મ-શુદ્ધિ-ઉદ્ધાસ રે. ગુ ૫

ઢાસ ૩ છ. (રાગ બગાસો. રાત નદિ તમે.)

ત્રીછ સમિતિ એપણા નામ, તેણે દીઠો આનંદધન સ્વામ;
 એન ! સાલલો.
 જગ દીઠો આનંદધન વીર, સહજ સ્વભાવે થયો છે ધીર; શ્રે. ૧
 વીર થઈ અરિ-પૂઠ ધાય, અરિ હનો તે નાઠો જાય ગયો આમણે!
 વીરને મુન્મુખ દોડ ન થાય, રતનત્રય તું મળવા જાય. ગ ૨
 અરિ-જલદયે નથી કાંઈ રેસ, નિજ સ્વભાવમાં મહાદયોવિશેષ. શ્રે.
 નિરખણુ લાગે નિજ ઘરમાંય, નવ વિચારો લીધો ન્યાય. શ્રે. ૩
 હવે પરઘરમાં કટીય ન જાડે, પરને મુન્મુખ કટીય ન યાડે. ને
 એમ વિચારી થયો ઘર-ગાય, તવ પર પરિવૃત્તિ દેતી જાય. શ્રે. ૪
 મુનિવર કંટણી રસ-મંદાર, દોષ રહિત દરે લે છે આદાર ને
 દોષ થતી ચાલે છે એમ, પર પરિવૃત્તિનો તારો નેન. ગ ૫

દ્રવ્ય ભાવગું જે મુનિરાય સમિતિ સ્વભાવમાં ચાહ્યા બપ. ચે.
આનંદધન પ્રભુ કહીએ તેહ, હુદ વિભાવને દીધો છેહ. ચે. ૬

હાલ ૪ થી. (જગતગુરુ હીરણ્ય દે એ દેહી.)

ચોથી સમિતિ આદરો દે, આદાન નિષેવળા નામ;
આદાનને જે આદર કરે દે, નિજ સ્વરૂપને તેમ.—

સ્વરૂપ ગુણુ ધારજો દે, ધારજો અક્ષય અનંત

ભવિક ! દુઃખ વારજો દે. ૧

નિષેવળા તે નિયારવું દે, પર વસ્તુ વક્ષી જેહા;
તેહ થત્રી ચિત્ત વાલવું દે, કરવા ધર્મગું નેહ. સ્વ. ૨

ધર્મનેહ જળ બાગિયો દે, નવ આનંદ જળાય;
મગલ્યો સ્વરૂપ વિષે હયે દે, ધ્યાના તે યોગ યાય. સ્વ. ૩

અજ્ઞાન વ્યાધિ નસાડવા દે, જ્ઞાન સુધારસ જેહા;
આસ્વાદન હયે મુનિ કરે દે, તૃપ્તિ ન પાને તેહ. સ્વ. ૪

સ્વરૂપમાં જે મુનિવરા દે, સમિતિગું ધરે સનેહ;
સુમતિ-સ્વરૂપ મગલાળીને દે, દીધા કુર્મતિને તેહ. સ્વ. ૫

હાલ અનાદિ અનંતના દે, હનો સલંગાણુ જાય;
તે પર પ્રમલમો હયે દે, વિરમ્ય થયો સ્વભાવ. સ્વ. ૬

દ્રવ્ય ભાવ જાય જોયો દે, મુનિવર ! સમિતિ-ધાર,
આનંદધન પા-સાધતે દે, તે મુનિ ગુરુ-મંદાર. સ્વ. ૭

હાલ ૫ થી. (રામ નામના એ દેહી.)

સમિતિ પંચમી મુનિવર અસારો દે,

અનાદિને પવિત્રા દે, તેહ. સુ કુરુ

મુનિ માર્ગ રૂડી પરે સાધજો રે,	
પર છોડીને નિજ સંભાર રે.	સુ ૧
પારિઠાવણિયા નામ વક્ત્રી જે કહું રે,	
તે તો પરિહરવો પર ભાવ રે.	સુ.
આદર કરવો નિજ સ્વભાવનો રે,	
એ તો અકલ્પ સ્વભાવ કહેવાય રે.	સુ ૨
પર પુફગલ મુનિ પરઠવે રે,	
વિચાર કરી ઘટમાંથ રે,	મુ
લોક સજ્જાને જે મુનિ પરિહરે રે,	
ગતિ ચાર પછે વોસરાય રે.	સુ. ૩
અનાદિનો સંગ વક્ત્રી જે હુતો રે,	
તેનો હવે કરે મુનિ ત્યાગ રે,	સુ
વિકલ્પ ને સકલ્પ ટાલવા રે,	
વક્ત્રી જે થયા ઉજમાલ રે	મુ ૪
અનાચીર્ણ મુનિ પરઠવે રે,	
તે જાણીને અનાચાર રે	મુ
આચારને વક્ત્રી મુનિ આદરે રે,	
કર્તા કાર્ય સ્વરૂપી થાય રે.	મુ ૫
ખદ્ દ્રવ્યનો જાણુપણુ કહ્યુ રે,	
તે જે જાણે આપ સ્વભાવ રે,	મુ
સ્વભાવનો કર્તા વક્ત્રી જે થયો રે,	
તે તો અનવગાદી કહેવાય રે	મુ ૬
મુમતિમું હવે મુનિ ગદાવ્રતા રે,	
ચાલતા સમિતિ સ્વભાવ રે,	મ

- કુમતિથી દષ્ટિ નહિ જોડતા રે,
વક્તી તોડતા જે વિલાપ રે. મુ० ૭
- પર પરિણતિ કહે મુલુ સાહેબા રે,
તમે મુજને મુઠી કેમ ? રે; મુ०
- કહો મુનિ ! કવલુ અપરાધથી રે,
તમે મુજને છોડી જોમ રે. મુ० ૮
- મેં મારો સ્વભાવ નથી છોડિયો રે,
નથી માદરો કામ વિભાવ રે; મુ०
- પંચરંગી માદરું સ્વરૂપ છે રે,
તેને આદરું છું સદા દાત રે. મુ० ૯
- વર્ણ ગંધ રસાદિ છોડું નહિ રે,
નો સ્થો અવગુણ કહેવાય ? રે; મુ०
- કહી અવશ સ્વભાવ ન આદરું રે,
મહાત્મ પડળ વિવંસન ન ઇંદાય રે. મુ० ૧૦
- સિદ્ધ છવથી અનંત ગુણ કહ્યા રે,
મારા ઘરમાં જે ધનનવાય રે, મુ०
- તે સમતા મારે વશ થઈ રહ્યા રે,
તમથી ઈંગીને કેમ કયાય ? રે. મુ० ૧૧
- નવ મુનિવર કહે કુમતિ ! મુઠી રે,
મારું સ્વરૂપ આપણું બને આજ રે. મુ०
- મારા સ્વરૂપમાં કિં ન હું અમલ તે રે,
મારા સ્વરૂપમાં સ્થો હું અજ રે. મુ० ૧૨
- મારું સ્વરૂપ અનંત રે. અસ્તિત્વ રે,
તે માં અવકાશ અદ્યતન રહેવા રે. મુ०

જડપણું પ્રગટ મેં બહિયું દે, તું તો પર પુણ્યભાં સમાય દે.	મુ૦ ૧૯
તેનો વિવદો પ્રગટ હવે સાંભલો દે, સંસાર સમુદ્ર અથાહ દે;	મુ૦
તૃપ્ત્યા ઉપ જલ તે મધ્યે ઘણું દે, પણ પીધે તૃપતિ ન થાય દે.	મુ૦ ૨૦
તે સમુદ્રનો અધિષ્ઠાયક વલી દે, તે તો નામે મોહ બૂપાલ દે;	મુ૦
તેના પ્રધાન વલી પંથ છે દે, તે તલેં ૧ ત્રેવીશ છડીદાર છે દે.	મુ૦ ૨૧
રાજ્યધાની ત્રેવીશ જળને બાલવી દે, તેની અબર રાખે ને પંથ દે;	મુ૦
રાજ્યધાની બેવી ને મેલવી દે, ધર્મરાયનું લટે ધન-સંચ દે.	મુ૦ ૨૨
બાદાધર્મી બે બેને બાર દે, તેને બોલવે ને કડીદાર દે,	મુ૦
યમ દરી કોષે મોહરાયને દે, મોહ દરાયે પ્રમાદ-પ્રચાર દે.	મુ૦ ૨૩
તેની નાથ નરક નિર્જાળમાં દે, તિહાં માલ બનાવિ ગનાય દે,	મુ૦
૧૮ ધર્મી બેઠાં નવી ચરે દે, બેઠાં કીધા કાચક કાચ દે.	મુ૦ ૨૪

પ્રમાદીને મોહ પીડે ઘણું રે,
 અપ્રમાદી ધરે નવી બાથ રે; મુ૦
 તેણે પંચ મહાનત આદર્યા રે,
 છોડ્યા સર્વ અનાચાર રે. મુ૦ ૨૫
 આચારથી હું હવે નવી ચણું રે,
 મુણ મુજ ચિત્તના અભિપ્રાય રે; મુ૦
 કુમતિછ ! ઠહું તમને એટલું રે,
 મારા સુધર્મી છે અનંત કાય રે. મુ૦ ૨૬
 તે સર્વને દાસપણું દીઝો રે,
 તે સાહે છે મુજ ચિત્તમાંય રે; મુ૦
 શું કીજે ? પૂંઠ તે નવી ફેરવે રે,
 તો પણ મુજને દયા થાય રે. મુ૦ ૨૭
 તેથી દેશના બહુ વિધ કડું રે,
 જિહાં સાહે મારો પ્રયાસ રે; મુ૦
 ચેતનછને બહુપરે પ્રીછવું રે,
 તેને બતાવું સ્થિર વાસ રે. મુ૦ ૨૮
 તે તો તારે વશ ફરી ન હોવે રે,
 તને વોસરાવી શિવ થાય રે; મુ૦
 ધર્મરાયની આણને અનુસરે રે,
 તે તો આનંદધન મહારાય રે. મુ૦

શ્રીમાન્ જ્ઞાનત્રિમત્તમુરિ કૃત પાંચ વ્યવહારની દા
 (એ છીડી ગિદાં ગખા. એ રંગા.)

શ્રી જીવરહેવે ભવિ હેને, મુગનિ નવો પથ દાખ્યો,
 જ્ઞાન દર્શન આદિત્ર નપ ચક્રવિધ, એથી શિવમુખ આપ્યો ૩

આત્મ ! અનુભવ ચિત્તમાં ધારો, જેમ ભવ જામણુ નિવારો રે. આ. ૧

જ્ઞાન યદ્રી સર્વી ભાવ જણાયે, દર્શને તાસ પ્રતીત.
ચારિત્ર આવતા આશ્રવ કૃષે, પૂર્વ થોયે તપ નિત રે. આ. ૨

જ્ઞાન દર્શન બેટું સહચારી, ચારિત્ર તસ કૃત કહિયે;
નિરાસંશ તપ કર્મ ખપાયે, તે આત્મ શુભ કહિયે રે. આ. ૩

તે ચારિત્ર નિશ્ચયથી નિજ શુભ, શુભનિ શુભિ વ્યવહાર;
જ્ઞાનક્રિયા સમમન કૃત કહિયે, ચારિત્રનો નિરધાર રે. આ. ૪

તે વ્યવહાર દલો પાળુ બેદે, પંચમ અંગ મુલતર;
પ્રથમ આગમ શ્રુત ને આજ્ઞા, ધોરણુ શ્રુત વિચાર રે. આ. ૫

કૃષ્ણી માણુપજ્જવ ને આત્મી, અહર પૂર્વ દમ પૂર્વ;
નવ પૂર્વ લગે ખટ વિષ આગમ,—વ્યવહારી રોય અર્થ રે. આ. ૬

શોષ પૂર્વ આચાર પ્રકટપદ (ક), ઐતહાસિક મળી બજા;
શ્રુત વ્યવહાર કદી જે ભીજે, અનિમાય વિષુ જે નાજુ રે. આ. ૭

દેશાંતર સ્થિત નેતુ ગીનારથ, જ્ઞાન અશુભ શુભ વલગા;
તેમ કાલજુથી મિલન ન રોય, તિનુ હેતુ કદી અજગા રે. આ. ૮

પ્રથમ શકત પૂર્વ તા મારો, ગુણિ મુનિ પાને મુકે,
તેણે | શ્રી ? | શ્રીનંદનર આગમ, પાળુ આગમ નરી કૃષે રે. આ. ૯

તેની આગમ તદાન કરીને, જે નિશંક પ્રમાણુ.
જેમ ગુણિ ત સક ની ન પાળે, પાળુ તલક જે તુષા હાડુ રે. આ. ૧૦

તે આજ્ઞા અપજ્જવ કદી જે, જે નેત્રો પાળુ બેદે કહિયે.
પૂર આગમના પા જે અજગા, તે આગમને જે રે. આ. ૧૧

દા ૧ અપજ્જવ રોય, હેતુ પાળુ, દમ રે ૨ ક. ૬ ૭ ૮
પૂર્વ શાહરો જે પાળે, રોય આગમ રે ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧

ઇલાદિક બહુ વલણે ગોતારથ, તેણે જે શુભ આચરિયો;
 આગમમાં પણ જે ન નિષેધ્યું, અવિધિ અશુદ્ધ ન વિધરિયો રે. આ. ૧૩
 પૂરવ આર વ્યવહાર ન બાધે, સાથે ચારિત્ર યોગ;
 પાપભીરૂ પંચાંગી સમ્મત, સંપ્રદાયી શુરૂ લોગરે. આ. ૧૪
 ગમ્ભીરત અનુયોગી શુરૂ સેવી, અનિયતવાગી આઉત્ત;
 એ પણ શુચ સંયમનો ધારી, તેહજ છૂત પવિત્રરે. આ. ૧૫
 પાસત્યો ઉસનો કુશીલો, સંસતો અહાછંદો;
 એ પંચ દોપને દૂર ન કરે, અને મુનિપણું ભાંખે મંદરે. આ. ૧૬
 શુણ્ઠીણેને શુચાધિક સરિખો, સાચ જે અજાણી;
 દર્શન અસારતો ચરણ કિઠાંથી, એ ધર્મદાસ ગણી વાણીરે. આ. ૧૭
 શુણ્ઠી-પક્ષી ને શુણ્ઠીના રાગી, શક્તિ વિધિ ઉજમાસ;
 શ્રદ્ધા જ્ઞાન કથે ને કરણી, તે મુનિ-વંદું ત્રિકાસરે. આ. ૧૮
 વિષમકાલ માંહે પણ એ શુચ, પરખી જે મુનિ વંદે;
 પ્રવચનને અનુસારણી ક્રિયા, કરતા ભવ ભય છેદે રે. આ. ૧૯
 એહ મુક્ત વ્યવહાર તણે ભલ, શાસન જિનનું દીપે,
 સંપ્રતિ હુપમ્મદ સૂરિ લગેંએ, કુમનિ કલાચક્રને છોડે આ. ૨૦
 ઇણ વ્યવહાર જે વ્યવહારસે. સંયમનો ગપ કરશે,
 જ્ઞાન વિમલ શુરૂને અનુસરસે, તે ભવ સિધુને નગ્દરે. આ. ૨૧

ઉપાધ્યાય શ્રી વિનયવિજયજી રચિત—
આરાધના (પુણ્ય પ્રકાશ)નું સ્તવન.

३५३।

સદ્ગત સિદ્ધિ-દાયક સદા, ધ્યાનીએ જિનરાય;	
સદ્ગ શુદ્ધ સ્વામિની સરસ્વતી, પ્રેમે પ્રજામું પાપ.	૧
ત્રિભુવનપતિ ત્રિશક્તિ તણે, નંદન શુભ ગંબીર;	
શાશ્વત નાયક જગ જયો, વર્દમાન વડીર.	૨
એક દિન વીર જિજ્ઞંસે, ઘણે દરી પ્રજામ;	
ભવિક છવના દિન ભાગી, પૂછે જોનમ સ્વામ.	૩
મુક્તિ-માર્ગ આશાધિએ, (કેદો) દેલિ પદે અરિદંત;	
શુધા સરસ નવ વચન રસ, ભાંગે શ્રી ભગવંત.	૪
અનિવાર આલોભિએ, મન ધરિએ શુદ્ધ-શામ;	
છવ અગાંધા ભયલ રંગે, ચોનિ ધારાગી લામ.	૫
વિધિ શું વટી ચોમરાવિએ, પાપાયાનક અટાર;	
બાર કાણુ નિત્ય અનુસરી, નિરો દુરિત આધાર.	૬
શુભ કલગી અનુભાવિએ, ભાવ ભણે મન આલિ.	
આજુસાજુ અવસર આદરી, નવ પદ વંપા શુભાજી.	૭
શબ ગતિ-આશાધન તણા, એ રંગ દગ અધિમાર.	
વિન આપ્તિ આદરી, વિમ પ.મે ભવપાર.	૮

115 1 611. (21.5.1944, 2.10.1944)

21101 & 21102 *Quercus* 1944 4'10" L., 24 4" D., 24, 25, 26.

646 001 1604 490,000 21,000 21,000 21

[illegible]

ગુરૂ ઓતવિયે નહિ ગુરૂ વિનયે, કાલે ધરી બહુમાન;
 સૂત્ર અર્થ તદુલય કરી સૂધાં, લાલિયે વહી ઉપમાનરે. પ્રા. ૨
 જ્ઞાન ઉપકરણ પાટી પોથી, ઠવણી નોકરવાલી;
 તેહ તણી કીધી આશાતના, જ્ઞાન લક્ષિત ન સંભાલીરે. પ્રા. ૩
 ઈત્યાદિક વિપરીત પણાથી, જ્ઞાન વિરાધ્યું જેહ;
 આ ભવ પરભવ વહીરે ભવો ભવ, મિચ્છામિ દુકલં તેહરે.

પ્રાણી ! સમકિત દ્યો ગુહ જાણી. ૪

જિન વચને શંકા નવિ કીજે, નવિ પરમત અભિલાપ;
 સાધુ તણી નિહા પરિહરજે, ફલ-સદેહ મ રાખરે. પ્રા. સ. ૫
 મૂઢપણું છડો પરશંસા, ગુણવંતને આદરિયે,
 સાહુમિને? ધર્મે કરી સ્થિરતા, લક્ષિત પ્રસાવના કરિયેરે. પ્રા. સ.
 સંઘ ચેત્ય પ્રાસાદ તણો જે, અવર્ણવાદ મન લેખ્યો;
 દ્વંધ દેવકો જે વિલુસાળ્યો, વિલુસતાં ઉવેખ્યોરે. પ્રા. સ. ૭
 ઈત્યાદિક વિપરીતપણાથી, સમકિત ખંડ્યું જેહ,
 આ ભવ પર ભવ વહીરે ભવોભવ, મિચ્છામિ દુકલં તેહરે.

પ્રાણી ! ચારિત્ર દ્યો ચિત્ત આણી. ૮

પાંચ શ્રમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ વિરાધી, આઠે પ્રવચન માય;
 સાધુ તણે ધર્મે પ્રમાદે, અશુદ્ધ વચન મન કાયરે. પ્રા. આ ૯
 શ્રાવકને ધર્મે સામાયિક, પોસદમા મન વાલી;
 તે જયણા પૂર્વક જે આડે, પ્રવચન માય ન પાલીરે. પ્રા. આ ૧૧
 ઈત્યાદિક વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર ઠંદાણું જંદ,
 આ ભવ પરભવ વહીરે ભવો ભવ, મિચ્છામિ દુકલં તેહરે પ્રા. આ ૧૧

બાર ભેદે તપ નવિ કીધું, છતે ભેગે નિજ શકતે;
 ધર્મે મન વચ(ન) કાયા વીરજ. નવિ ફેરવિયું ભકતેરે પ્રા. ચા. ૧૨
 તપ વીરજ આચાર એણી પરે, વિવિધ વિરાધ્યા લેહ;
 આ ભવ પરભવ વલીરે ભવો ભવ, મિચ્છામિ દુક્કટં તેહરે. પ્રા. ચા. ૧૩
 વલીય વિશેષે ચારિત્ર કેરા. અનિચાર આવોખયે;
 વીર જિનેશ્વર વચળુ ગુણીને, પાપ મેલ સવી ધોખયેરે. પ્રા. ચા. ૧૪

કાલ ર છ. (પામી મુગ્ધ પસાય, એ દેહી.)

પૃથ્વી પામી તેહરે, વાયુ વનરપતિ; એ પાંચે થાવર દહ્યા એ,
 કરી કર્પણ આરંભરે, એત્ર જે એટિયા; કૃપા તલાવ ખળાવિયાએ. ૧
 ઘર આરંભ અનેક રે, ટાંટા ભોયગં; મેટી માલ અળાવિયાએ.
 તિ'પણ ગુ'પણ દાનરે, એગ્રીયરં પર પરં; પૃથ્વીકાય વિરાધિયાએ. ૨
 શિયળ નાયળ પામીરે, જીતળ અપકાય; પેગલી ધાની કરી દુદબાએ.
 બાહીગર કુંભાણે, દોહરે ભોગનગરા. ભાદ ભંભતિ દોહાગરાએ. ૩
 તાપણ દેહાણ માળરે, વાવનિખાણ; રંગણ શંધાણ રમતનીએ.
 એગ્રી પરં મોહાનરે, પદે પરં કેવલી, તેહ વાયુ વિરાધિયાએ. ૪
 પાતી વન આરામરે, પાતી વનરપતિ; પાન દહ દહ મુટિયાએ.
 પોંક પાપની આપી, રંગણ ભુખ્યાં. રંગણ ભુખ્યાં આધિયાએ. ૫
 અકલી જે એરંરે, પાતી પાતીને. પાતી નિદાવિદે પદિયાએ.
 પાતી મોગ આરંભરે, પીટી પેટની; કંઈ અંક દહ રેલિયાએ. ૬
 એમ એટું રંગણરે, દહ્યા દહાવિયા. દહ્યા દહાવે અનુને. દિવાએ.
 આભાવ પાપાવરે, વહીરે ભવો અંક. તેમજ નિભરે. નિ. દુક્કટંએ. ૭
 કરી રાજાવડા દિહરે, ગાદરે ગાદર. રંગણ રંગણ અંકિયાએ.
 પાતી અંકે. રંગણરે વિદ્યારે વરણ. રંગણ અંક. રંગણ અંક.
 રંગણ રંગણ રંગણરે, રંગણ રંગણ. રંગણ રંગણ. રંગણ રંગણ. ૮

ઉદેહી ભૂં લીખરે, માંકડ મંકોડા; ચાંચડ કીડી કુંથુઆએ.
 ગદહિયા ધીમેલરે. કાન ખત્તુરડા; ગંગોડા ધનેરિયાએ.
 એમ તેઈંદ્રિય જીવરે, જે મેં દુહ્યા; તે મુજ મિચ્છામિ દુહ્કડંએ.૯
 માંખી મચ્છર ડાંસરે, મસા પતંગિયા; કંસારી કોલિયાવડાએ.
 હીંઠણ વિધુ તીડરે, લમરા લમરિયો; કોતા ભગ ખડમાંકડીએ.
 એમ ચૌરિંદ્રિય જીવરે, જે મેં દુહ્યા; તે મુજમિ ચ્છામિ દુહ્કડંએ.૧૦
 જલમાં નાખી જલરે, જલચર દુહ્યા; વનમાં મૃગ સંતાપિયાએ.
 પીળા પંખી જીવરે, પાડી પાસમાં; પોપટ ઘાટ્યા પાંજરેએ.
 એમ પંચેંદ્રિય જીવરે, જે મેં દુહ્યા; તે મુજ મિચ્છામિ દુહ્કડંએ.૧૧

ઢાલ ૩ જી.(સમક્રિતનું મૂળ જાણિએજી. એ દેશી)

ક્રોધ લોભ લય હાસ્યથીજી, બોટ્યા વચન અસત્ય;
 કૂડ કરી ધન પારકાંજી, લીધા જેહ અદત્તરે;
 જિનજી ! મિચ્છામિ દુહ્કડં આજ, તુમ સાંખે મહારાજરે;
 જિનજી ! દેઈ સાદું કાજરે, જિનજી ! મિચ્છામિ દુહ્કડ આજ
 દેવ મનુજ નિર્ધયનાજી, મૈથુન સેવ્યારે જેહ;
 વિષય રસ લંપટપણેજી, ઘણું વિડખ્યો દેહરે. જિનજી
 પરિવ્રજની મમતા કરીજી, ભવ ભવ મેલીરે આજ;
 જે જિહાંની તે તિહા રહીજી, કોઈ ન આવી સાથરે. જિનજી
 રથભૂમિ-લોજન જે કર્યાંજી, ક્રોધાં ભક્ષ્ય અમ્ભક્ષ્ય;
 રસના-રમ્ભની લાલચેજી, પાપ કર્યા પ્રત્યક્ષરે. જિનજી
 મત લઈ વીસારિયાજી, વડી ભાંચ્યા પચ્ચખખાણ,
 કપટ હેનુ કિરિયા કરીજી, કીધા આપ વખાણરે. જિનજી
 ત્રણ ઢાલ આઠે દુહોજી, આવોયા અનિચાર;
 ચિવમનિ-આરાધન તબોજી, એ પહેલો અધિકારરે જિનજી

૬.૯ ૪ થી.(સાહેલગીની દેથી.)

પંચ મહાવ્રત આદરો, સાહેલગીરે અથવા લ્યો વ્રત બાર તો;
 યથાશક્તિ વ્રત આદરો, સાં પાલો નિરતિ ચારતો. ૧
 મન લીધાં સંભારિયે, સાં હૈયડે ધરી વિચારતો;
 શિવગતિ-આરાધન તણે, સાં એ બીજે અધિકારતો. ૨
 જીવ સર્વે ખમાવિયે, સાં ચેનિ ચાર્યાગ્રી લાખતો;
 મન શુદ્ધેં હરી ખામણા, સાં દોષશું દોષ ન રાખતો. ૩
 સર્વ મિત્ર હરી ચિંતવે, સાં દોષ ન લલે શત્રુતો;
 શાગ-દ્રેષ એમ પરિહારે, સાં દીને જન્મ પવિત્રતો. ૪
 સાદગિમ સંધ ખમાવિયેં સાં જે ઉપગી અપ્રીનતો;
 સતજન કુટુંબ હરી ખામણા, સાં જે જિન યાચન રીનતો ૫
 ખરીબેં ને ખમાવિયેં, સાં એવજ ધર્મનો મારતો;
 શિવગતિ-આરાધન તાંણા, સાં જે ત્રીજે અધિકાર તો. ૬
 મૃયાવાદ દિંસા મારી, સાં ધન-મૂર્છાં મૈથુન તો;
 ક્રોધ માન માયા તાણા, સાં પ્રેમ દ્રેષ પેગાંથ તો. ૭
 નિંદા દદા ન કીલે, સાં કૃષ્ણ ન રીજે જાણ તો;
 રતિ અરતિ મિથ્યા લલે, સાં માયા મોક્ષ અંબદતો. ૮
 વિવિધ વિવિધ વેશવાવિયેં, સાં પાપજાનક અટાર તો;
 શિવગતિ-આરાધન તાંણા, સાં જે દેવે અધિકાર તો. ૯

વાચ ૫ થી. (૧૫૦૦ નું ૧૧ અંકિત — ૧૦૦૦)

જન્મ જન્મ મરણ; હરી જે. એ જગત્તર અટાર તો.

મોં ૧૦૦૦ ૮૮ અનુકરે દે. જે ને ૧૦૦૦૦૦૦૦ ૧

શરણ એક અરિહંતનુંએ, શરણ સિદ્ધ ભગવંત તો,	૨
શરણ ધર્મ શ્રી ળેનનો એ, સાધુ શરણ ગુણવંત તો.	
અવર મોહ સર્વી પરિહરીએ, આર શરણ ચિત્ત ધાર તો;	૩
શિવગતિ-આરાધન તણો એ, એ પાંચમે અધિકાર તો.	
આ ભવ પર ભવ જે કર્યાં એ, પાપ કર્મ કંઈ લાખ તો;	૪
આતમ-સાખે નિંદિયે એ, પડિછમિયે ગુરુ-સાખતો.	
મિથ્યામતિ વર્તાવિયા એ, જે લાંબ્યા ઉત્સૂત્રતો;	૫
કુમતિ ઠઠાચહુને વશે એ, વલી ઉત્થાખ્યાં સૂત્ર તો.	
ઘડ્યા ઘડાબ્યા જે ઘણું એ, ઘંટી હલ હથિયાર તો;	૬
ભવ ભવ મેલી મૃત્તિયાં એ, કરતાં જીવ સંહાર તો.	
પાપ કરીને પોપિયા એ, જન્મ જન્મ પરિવાર તો,	૭
જન્માંતર પહોતા પછી એ, કોઇએ ન દ્રીધી સાર તો.	
આ ભવ પરભવજે કર્યાં એ, એમ અધિકરણ અનેક તો;	૮
ત્રિવિધ ત્રિવિધ વોસરાવિયે એ, આણી દૃઢય વિવેક તો.	
દુષ્ટત-નિંદા એમ ઠરી એ, પાપ કર્યાં પરિહાર તો;	૯
શિવગતિ-આરાધન તણો એ, એ છઠો અધિકાર તો.	

હાલ ૬ ઠી, (આદિતું જોય તે આપજી—એ રંગી.)

ધન્ય ! ધન્ય ! તે દિન માહરો, જીહાં કીધા ધર્મ,	
દાન રીયલ તપ આદરી, ટાળ્યાં દુટ કર્મ.	ધન્ય૦ ૧
ચતુર્જયાદિક તીર્થની, જે દ્રીધી યાત્ર,	
જુગતે જિનવર પૂજિયા, વલી પોખ્યા પાત્ર.	ધન્ય૦ ૨
પુસ્તક જ્ઞાન લખાવિયા, 'જિજ્ઞુસર જિનચેત્ય,	
મંથ ચતુર્વિધ સાચખ્યા, એ સાને જ્ઞેત્ર.	ધન્ય૦ ૩

પરિષ્ક્રમણુ મુપરે કર્યા, અનુકંપા દાન;
 સાધુ સ્મરિ ઉવલ્લખાયને, દીધાં બહુ માન. ધન્ય ૪
 ધર્મદાર જ અનુમોદિયેં, એમ વારંવાર;
 શિવગતિ-આરાધન નહો, એ સાતમે અધિકાર. ધન્ય ૫
 ભાવ ભદ્રો મન આણિયે, ચિત્ત આણી દામ;
 સમતા ભાવે ભાવિયેં, એ આતમરામ. ધન્ય ૬
 મુખ દુઃખ-દારણુ શુભને, દેાડ અવર ન હોય;
 દર્મ આપે જે આચર્યાં, ભોગવીએં મોય. ધન્ય ૭
 સમતા વિણુ જે અનુસરે, પ્રાણી પુન્યના દામ;
 છાર ઉપર તે લીપણુ, જંખર ચિત્રામ. ધન્ય ૮
 ભાવ ભદ્રી પરે ભાવિયેં, એ ધર્મનો સાર;
 શિવગતિ-આરાધન નહો, એ આદનો અધિકાર. ધન્ય ૯

દાસ હ મી, (ગેવન ગિઃ ઉપર — એ દેગા.)

હવે અવસર આણી, દીધેં મરોખાના સાર,
 આજુસાજુ-આદરીએં, પચ્ચઅખી ચારે આદાર.
 દાતાના શાની મૂકી, રાંડી મમતા પચ્ચ.
 એ આતમ એકે, વામના જ્ઞાન નરંજ. ૧
 ગતિ મારે દીધાં, આદાર અનન નિશા.
 પણુ તુલિત ન પામેલા, જીવ દાદરિયો રેક.
 દુહોત એ વડી વડી, અજુલકને પચ્ચ.
 દે, દી આગીએં, રિવપા દુવપા-... ૨

ધન્ય ! ધના શાલીલદ્ર, પાંધરૂં મેઘકુમાર,
અણસણુ-આરાધી, પામ્યા લવનો પાર;
શિવ મંદિર જાશે, કરી એક અવતાર,
આરાધન કેરો, એ નવમો અધિકાર.

દશમે અધિકારે, મહામંત્ર નવકાર,
મનથી નવી મૂકેા, શિવમુખ ફલ-દાતાર;
એ જપતાં જાયે, દુર્ગતિ દોષ વિકાર,
મુપરે એ સમરો, ચૌદ પૂરવનો સાર.

જન્માંતર જાતાં, જો પામે નવકાર,
તો પાતિક ગાળી, પામે મુર-અવતાર;
એ નવપદ સરખો, મંત્ર ન દોષ રસ-સાર,
ઈહુ ભવ ને પરભવ, મુખ સંપત્તિ-દાવાર.

ભુવો ભીલ ને ભીલડી, રાજા રાણી થાય,
નવપદ-મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાજ;
રાણી રતનવલીએ, પામ્યા છે મુરસોગ,
એક લવથી લહેશે, સિદ્ધિ વધુ-અલેગ.

શ્રીમલીને એ વડી, મંત્ર ફલ્યો તત્કાલ,
મલિધરૂં ફીટીને, પ્રગટ થઈ કુલ-માલ,
શિવકુમરે યોગી, સોવન પુરસા કીધ,
એમ એણે મંત્રે, કાજ ધણાંના સિદ્ધ.

એ દશ અધિકારે, વીર જિલોમરું ભાંખ્યો,
આરાધન કેરો, વિધિ જેણે ચિનમા ગાખ્યો,
તેણે પાપ-પખાટી, ભવ-મય દરે નાખ્યો;
જિન-વિનય કરતાં, મુમતિ અમૃતરસ આખ્યો.

હાલ ૮ મી (નમો ભરી ભાવમું એ-એ દેશી)

સિદ્ધાર્થરાય-કુલ-શિલ્પીએ, ત્રિશલા માત મદ્ધાર તો;
અવનિ-તલે તમે અવતર્યા એ, કરવા અમ ઉપકાર.

જયો જિન વીરજી એ.

૧

મેં અપરાધ કર્યા ધણીએ, કહેનાં ન લટું પારતો;
તુમ ચરણે આવીયા ભાગીએ, જો તારે તો તાર.

જાં ૨

આશ કરીને આવિયોએ, તુમ ચરણે મદ્ધારાજ તો;
આવીયા ને ઉવેળગ્રોએ, તો દેમ રહેશે લાજ.

જાં ૩

કર્મ અણુજળ આકરાએ, જન્મ મરણ જન્મલલતો;
દું ૧૩ એદશી ઉભયોએ, ઊરાયો દીન-દયાલ.

જાં ૪

આજ મનોરથ મુજ દરયાંએ, નાનાં દુઃખ દરોલનો;
તુઠો જિન ચાપીશમો એ પ્રગટયા પુન્ય દરહોલ.

જાં ૫

ભવ ભવ નિનય તુમારટોએ, ભાવ બલિ તુમ પાથ તો;
દેવ ! દયા કરી દીજિયેએ, બોધિ બીજ મુપમાય.

જાં ૬

મરણિય-કક્કરા.

જાંબા તરાય તારાય મુમતિ-નારણ, દુઃખ નિવારણ કરજી કર્યો.

શી વીર જિનવર-ભણુ મુજગા, અધિક મન દક્કર કર્યો.

૧

શી ચિકમગંગુદી ૪ પદધર, વીર કર્મ મન દક્કર કર્યો.

તપમગાપતિ શી ચિકમગંગુદી, મુદિતેલો કર્યો.

૨

શી હોરચિયલ તુરિ-રિપ્પ વાલક, રિપ્પિવિયલ મુર કુદર્યો;

તપ રિપ્પ વાલક પિનર પિયરે, શુર્યે. જિન નેર્યો.

૩

૧ ૩૪ ૫૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦

સય સત્તર સંવત ઉગલુત્રીયે, રહી રહેર ચૌમાસ એ;
 વિજયદશમી વિજય-કારણ, ક્રીયો ગુણ અશ્યાસ એ. ૪
 નરસવ-આરાધન સિદ્ધિ-પ્રાપ્ત, સુદૃઢ લીલવિલાસ એ;
 નિર્ગરો હેતે સ્તવન રચિયું, નામે પુણ્ય પ્રકાશ એ. ૫

વાચક થી સમયમુંદર વિરચિત બધુ આરાધના રૂપ

શ્રી ઋષભદેવ સ્તુતિ.

એ કર જોડી વિનવુંજી, સુણ સ્વામી ! સુવિદિત;
 દૂડ કપટ મૂઢી ઠરીજી, વાત કહું આપ વીત.
 કૃપાનાથ ! સુજ વિનવી અવધાર, તું સમરથ-
 ત્રિભુવન-ધણીજી, સુજને દુસ્તર તાર. ૧૦ ૧

ભવસાયર ભમતાં થકાંજી, દીકા દુઃખ અનનં;
 ભાગ્ય સંયોગે તું ભેટિયોજી, ભય-સંજન ભગવંત. ૧૦ ૨

જે દુઃખ ભાંજે આપણુંજી, તેહને ઠહીએ દુઃખ;
 પર દુઃખ-સંજન તું સુણ્યોજી, સેવકને દે મુખ. ૧૦ ૩

શ્વાલોધણુ લીધા પખેજી, જીવ રૂઝે રે સંસાર;
 રૂપી લખમણા મહાસગીજી, તેનો સુણ્યો અધિકાર. ૧૦ ૪

દુઃસમકાલે દોહિયોજી, મુખો ગુર-સંયોગ,
 પરમારથ પ્રીતે નહિજી, ગદર પ્રવાદી લોગ. ૧૦ ૫

નિહો તુજ આગલ આપણાજી, પાપ આલોક આજ,
 મા-આપ આને બોલનાંજી, બાલકને શી લાજ ? ૧૦ ૬

- જિનધર્મ જિનધર્મ સદુ કહેજી, થાપે આપ આપણી વાત;
સામાચારી જૂજૂમીજી, સાંસે પડયું અમ છાત. ૬૦ ૭
- જાણ અજાણ પછે કરીજી, બોલ્યા ઉત્સૂત-બોલ;
રતને કાગ ઉડાવતાંજી, દાર્યો જ-મ નિટોલ. ૬૦ ૮
- અગવંતે બાંધ્યું તે કિડાં ? જી, કયાં ? મુજ ઠરણી એક;
ગજ પાખર ખર કેમ ચડે ? જી, સગલ વિમાસળ એક. ૬૦ ૯
- આપ પડ્યું આકરુંજી, જાણે લોક મદન;
પણ ન કડું પ્રમારીઓજી, મદાગાદમ દહાંત. ૬૦ ૧૦
- કાલ અનંતે મેં લઘાંજી, તણ રતન શ્રીકાર;
પણ પરમાદે પાડ્યાજી, કિડાં જર્મ કડું ? પાકાર. ૬૦ ૧૧
- જાણું ઉત્કૃષ્ટ કિષ્કિયા કડુંજી, ઉચ્ચ કડું વિદ્યાર;
શ્રીરજ છવ ધરે નહિંજી, પોને બદુલ સસાર. ૬૦ ૧૨
- સદજ પડ્યો મુજ આપણેજી, ન ગમે જૂડી વાત;
પર નિંદા કરતાં થકાંજી, જાથ દિન ને રાત. ૬૦ ૧૩
- કિષ્કિયા કરતાં ટોલિલીજી, આલસ આણે રે છવ;
ધર્મ પખે ધર્મ પડ્યોજી, નરકે દરે રીવ. ૬૦ ૧૪
- અજાણનાં શુભ મેં દરેજી, તો દરખું નિશીયા
મેં દિન દીપ બડી દરેજી, તો મન આપું રીસ. ૬૦ ૧૫
- વાદ બોલી ગિલા બોલીજી, પર રજન ઉપરેજ;
મન સંયમ ધર્યો નહિંજી, મેમ સસાર તરેસ ? ૬૦ ૧૬
- સુખ કિદાત મળાજી, સુખનાં મર્મ વિપાક;
મિષ્ટ આ મનનાં ઉપરેજી, મુજ મનસ વેસ. ૬૦ ૧૭
- મિષિષ મિષિષ કરી ઉચ્ચરેજી, અગવંતે તુલિ દખર,
પારંપર બાન્ધુ વહીજી, જાણે જાણે દર. ૬૦ ૧૮

- આપ કાજ મુખ રાચતાંજી, દીધાં આરંભ કોડ; ૬૦ ૧૬
જયજ્ઞા ન કરી જીવનીજી, દેવ! દયાપર ઊડ.
- વચન દોષ વ્યાપક કહ્યાજી, દાખ્યા અનરથ દંડ; ૬૦ ૨૦
ફૂડ કહ્યાં બહુ કેલવીજી, મત દીધાં થત ખંડ.
- અણુદીધું લીજે તણખણજી, તોહી અદત્તાદાન; ૬૦ ૨૧
તે દૂપણ લાગા ઘણંજી, ગણતાં નાવે જ્ઞાન.
- અંચલ જીવ રહે નહીંજી, રાચે રમણી-રૂપ; ૬૦ ૨૨
કામ વિટંબના શી કહું ? જી, તું બણે તે સ્વરૂપ.
- માયા મમતામેં પડ્યોજી, દીધો અધિકો લોભ; ૬૦ ૨૩
પરિગ્રહ મેલ્યો કારમોજી, ન ચરી સંયમ-ગ્રોભ.
- લાગાં મુજને લાલચેંજી, રાત્રિભોજન-દોષ; ૬૦ ૨૪
મેં મન મૂક્યો મોકલોજી, ન ધર્યો ધર્મ સંતોષ.
- ઇલુભવ પરભવ દુકબ્યાજી, જીવ ચોરાસી લાખ; ૬૦ ૨૫
તે મુજ મિચ્છામિ દુકકડંજી, લગવંત ! તોરી સાખ.
- કર્માદાન પત્રરે કહ્યાંજી, પ્રગટ અદારે પાપ; ૬૦ ૨૬
જે મેં સેવ્યા તે હવેજી, બગસ બગસ માય બાપ !
- મુજ આધાર છે એટલોજી, સદહણ છે શુદ્ધ; ૬૦ ૨૭
જિનધર્મ મન મીડો ગમેજી, જિમ સાકરમું ઢધ.
- ઋષભદેવ ! તું રાજિયોજી, શત્રુજ્ય ગિરિ શણગાર, ૬૦ ૨૮
પાપ આલોયાં આપણાજી, દર પ્રભુ ! મોરી સાર.
- મર્મ એહ જિનધર્મનોજી, પાપ ઓલાયા બપ; ૬૦ ૨૯
મનમું મિચ્છામિ દુકકડંજી, દેતાં દરે પલાય.
- તું ગતિ તું મનિ તું ધળીજી, તું ચાહેજ તુ દેવ, ૬૦ ૩૦
આણુ ધરું ચિર તાહરીજી, બવ બવ તોરી સંવ.

પ્રસારિત-કલશ.

એમ ચઢી ચેતુને ચરણ બેટયા, નાભિનંદન જિનતણા;
 ઠર ભેટી આદિ જિણુંદ આગેં, પાપ આલોચા આપણા.
 શ્રી પૂજ્ય જિનચંદ્રસૂરિ સદ્ગુરૂ, પ્રથમ શિષ્ય મુથરા ધણે,
 ગણી સદ્ગુરૂંદ મુશિષ્ય વાચકે, સમય મુંદર ગણી બણે. ૩૧

જ્ઞાનવૃક્ષ મહારાજ ઓ નાનચંદ્રજી સ્વામી કૃત.
 બોધ બાવની.

પ્રેમગ.

અવિદ્યંત ત્રિદ ગણી ગુણ બર્પા, ઉવજાયા અવજારા;
 એ પાંચ પ્રભુમી કરી, ભેટ કરેં ન્યકાર ૧
 ૫૧^મ ૫૨^મ આપી ગારા, મુંદર કરી ગુજ આપ !,
 સારાચ કરેા બેવક બાણી, દયમ સદ્ગુરૂ જાય ૨
 અત્યાગમ^મ અર્થ બર્પા, કદી ન દાહે પ્રેમ.
 પાત્ર ગુરૂ-કૃપાએ કરી, સનકજી સદ્ગુરૂ પ્રેમ. ૩
 ભેટ કરેં જિન વધાવણી, પ્રેમ નૂતનો ન્યાય.
 ગુરૂપ્રેમ રામગાયયા, જ્ઞાનંદ દિન વિન દાય ૪
 નય પ્રમા, બાળે નહિં, કરે વગાણે મદાય.
 સમક્ષિતમાં સદાય કહેા, તબ ન વિન દહાય. ૫
 પોતે દારે વિનગરે, દય કરે, જદુ કરે.
 આણે આણે વિન તારી, કામ ન કરે, કરે ૬

૧ ૭૫૫ ૨ ૫૧૧.૫ ૩ ૫૧૧.૫ ૪ ૫૧૧.૫ ૫ ૫૧૧.૫ ૬ ૫૧૧.૫

દાસ—(આદરજનક સમા ગુણ આદર, એ દેશી)

ઇલુ આરે નિન્હવ નીકલિયા, દુપમ પંચમ કાલજી,
સાધપણું કહે મેહિંજ પાળાં, અવસં શિર દે આલજી,
ન્યાય મારગરો નિરહો દીજો. ૧

આપ કર્તવ્યમે કસર ન જાણે, પેસારા મત ઉડાયજી;
જખર વિના તે ખોટી પડે, સમજે નહિં ન્યાય અન્યાયજી. ૨

તરતમ જોગે સાધુ દીજો, શ્રાવક પણ ઇલુ રીતજી;
સાધુ શ્રાવકમે સાંસો ધારે, તો શ્રદ્ધા વિપરીતજી. ૩

ઠાણાંગને સાતમે ઠાણે, પૂછે જોતમ એમજી,
છદ્મસ્થ દેવલીરો અંતર, તે જાણીને કેમ ? જી. ન્યા. ૪

હિંસા મૃપા અહત જે સેવે, વેદે શબ્દાદિ પચજી;
આહાર સદોષી પૂજા-વંછે, ઉપદેશે જયું ન કરે રચજી. ન્યા. ૫

એ સાતે મુલકા જો હોવે, તો હોવે કેવલ નાણજી,
વલી ઠાણાંગે ચોથે ઠાણે, વીર વદે એમ વાણજી. ન્યા. ૬

ચાર વિકયા કરે તે જિલ્લ જિલ્લ, અશુદ્ધ આહાર પણ ખાયજી,
કાઉસગ ન કરે આત્મભાવે, એ બીજો અન્યાયજી. ન્યા. ૭

નિશિ-અંત દો ધર્મ ન ચિંતે, પ્રમાદે ઉદય વચ યાયજી,
સામુદાણી ભિક્ષા ન કરે, તો કેવલ રહ્યો અટકાયજી. ન્યા. ૮

વંક જડા સમજે નહિં સુપરે, તો કેમ ટાણે ? દોષજી.
સાતમે શત્રુને પહેલે ઉદેશે, પંચમ અગ વિવેકજી. ન્યા. ૯

દશમા રજવડાજા લગે સાધુ, કપાય યુક્ત કરેરાયજી,
ગુણી ધણો પણ વિપરીત ચાલે, મૂર ન્યાયે ન ચલાયજી. ન્યા. ૧૦

પાપ પુણ્ય-પ્રકૃતિ જાંધે, છઠે ગુણ ઠાણે જીવજી.
છત્રીપાપને પુન્ય એકત્રીએ, બધ નળી નિદા નીવજી. ન્યા. ૧૧

દશમે પાપ-પ્રકૃતિ ચઉદે, બંધ તણું છે કામણ;
 અનંત ગુણાકર મુનિવર તે પણ, પાપ બંધે કિલુ દામી છ. ન્યા. ૧૨
 શુદ્ધ સાધુ ઉપરલે ચઉ ગુણ ઠાણે, તે નહિં પંચમ કાલણ;
 પ્રમાદ સહિત આરંભ પણ લાગે, છઠે ગુણ ઠાણે બાલણ. ન્યા. ૧૩
 કપાય આશ્રય તે દશમા તાંધ, તેરમે જોગ પિછાણણ;
 બહુશ નીચ ઠાણે ગુણાલે વરતે, જિજ્ઞાસે પંચમ ગુણની દાણણ. ન્યા. ૧૪
 બે ઘડી સૂત્ર-ન્યાયે ચાલે, તો લહે દેવલ નાણણ;
 સૂત્ર ન્યાયે ન ચલાયે પૂરે; તેજે અટકી નિર્વાણણ. ન્યા. ૧૫
 કદપરૂએ આ પંચમ કાલરા, કલદકારી મુનિરાયણ;
 ટમર મચ્છરને ઉદવેગી, ધાત્રી અસમાધિ થાયણ. ન્યા. ૧૬
 ઉત્તરાધ્યયને બે ગુણ ત્રીગમે, જોકોયો રહે આજુગારણ;
 અપ્પ કલરો તુંકારો ન લહે, જોગ દહો જિનરાયણ. ન્યા. ૧૭
 રિયવર કદપીમે કલરો દીકો, તથા બાંધ્યો બગવંતણ;
 દશા મુતબંધે માધરમીરો, કલદ મિટાવે મંતણ. ન્યા. ૧૮
 શુદ્ધગણંગ ધીજે મન ખંધે, સમમ અગયન વિચારણ;
 લદગપેલાલ પુરે આજે, કહે ગૌતમ અજુગારણ. ન્યા. ૧૯
 ચારિત્રિયો ધાત્રો ગુણવંત પાતે, ચક્રોત્તમ મુનિરાયણ;
 તેની નિવા કો પડેલાકે, નહિં આશાધિ રાયણ. ન્યા. ૨૦
 નવ દીક્ષિત દગ્યતિ ગી સાધુ, જ્ઞાનાતિ ગુણ દીનણ;
 છપાતિ નવ તરલ ન ભાગ્યેયો, પાત્ર પ્રવંતે દીનણ. ન્યા. ૨૧
 તિણ સાધે લાજોયો ૧૬૩, નહિં રાજાને દાયણ;
 ૧૬૪ ૧૬૫ સમોગ ન થાયે, જુગ ન્યાય વિચારણ. ન્યા. ૨૨

ઉત્તરાધ્યયને ઇગ્નારમે અધ્યયને, ચૌદ ૧ ગુણે અવિનીતછ;
 પત્તર ગુણે પંડિત પણ પેજો, શિષ્ય ભલો મુવિનીતછ. ન્યા. ૨૩
 સંભોગ કરે તે લેલા પણ રહેવે, તિણ આમો તું લેયછ;
 કમર લગાવે તેહને ભારી, અવરાંને શું હોય ? છ. ન્યા. ૨૪

ત્રીજે મુપને ચંદ્રગુપ્ત નૃપે, દેખ્યો ચંદ્ર સ્વયં છિદ્રછ;
 ભદ્રબાહુ સ્વામી એમ ભાંખે, મુણ ચંદ્રગુપ્ત નરેંદ્રછ. ન્યા. ૨૫

ચંદ્ર સમો જિનમત એ નિર્મળ, અનેક મતે દેખાયછ;
 પણ મુક્તિનો એહિજ મારગ, સેવ્યાં શિવ મુખ થાયછ. ન્યા. ૨૬

ચૌદમે સપને રયણ અમોલા, તેજે કરીને ખીણછ;
 ભરત ઐરવતે સાધુ સાધવી, રાનાદિ ગુણ હીણછ. ન્યા. ૨૭

ઉત્તરાધ્યયને દશમે અધ્યયને, પંચમ આરા માંયછ;
 બહુમતે આચારજ મારો, દેશી ધર્મ જનાયછ. ન્યા. ૨૮

સોલમે શતકને છઠ્ઠે ઉદેશે, પંચ મુપન વિચારછ;
 સંબુઠ^૧ સાધુ યથાર્થ દેખે, પેખે તેમ ફલ ચારછ. ન્યા. ૨૯

અસંબુઠ અથથાર્થ દર્શિત, યથાતથ દેખે દોયછ;
 સંપ્રતિ કાલે સાધુ સાધવી, મુપન વિચોકે દોયછ. ન્યા. ૩૦

૭ ગુણુસ્થાનકમ ત્રયે ભાંખ્યો, અચિત મિથ જે આહારછ.
 છદ્મસ્થને સરાગપણથી, એ દીસે બ્યવહારછ. ન્યા. ૩૧

સચિત્તાચિત એવળી અણેવળી, યજ્ઞવતી અ જે લેયછ.
 અમણ બળી પ્રતિ લાણે આવક, ફલ ભાંખ્યા નિહા દોયછ. ન્યા. ૩૨

ઘણી નિર્જરા પાપ-અપના, એ પણ વીર વચનછ,
 એહવા પાડ ત્રિહાંતે દીસે, અધે આવક ભન્ય જનછ. ન્યા. ૩૩

૧ સંબુઠ, ૨ સજ્જામા, ૩ ગુણુસ્થાનકમારોડ ૪ છ. ૮૩

એવળીય અણેવળીય આહારનો પાડ છે.

- મુયગડાંગ બીજે મુયખધે, પંચમ અયલું મુભરજી; ન્યા. ૩૪
 આધા કર્મી આહાર કરતો, દેખીને અલુગારજી.
 કર્મે વિષ્ટ અવિષ્ટ ન ભાંજે, જે મુનિવર ગુણધારજી; ન્યા. ૩૫
 છત્રસ્થરો વ્યવહાર ન પહેાંચે, જોલે સાધા વિચારજી.
 દાણાંગને ત્રીજે ઠાણે, અદ્ય આયુ ગંધાયજી; ન્યા. ૩૬
 હિંસા જૂઠું અશુદ્ધ આહારથી, પાપ દહા જિનરાયજી.
 આધાકર્મીરી સીતા લોગવે, જે પદ્મ સેવ્યા તેણજી; ન્યા. ૩૭
 મુયગડાંગ પહેલે મુયખધે, તીર્થ દરના વેણજી.
 દ્રવ્યે છ લેશ્યા હદી મુનિવરમાં, પંચમ અંગ મુભરજી; ન્યા. ૩૮
 ઉપરથી ત્રણ ભાવે ભાંખી, સૂત્ર ન્યાય વિચારજી.
 પગલે પગલે વ્રત ઉઠાવે, મૂર્ખ ન જાણે મર્મજી; ન્યા. ૩૯
 ચાર તીરથ શિર આલ દેનાં, નહિં લલ્લ નહિં સર્મજી.
 વલી કહે ઉત્કૃષ્ટ પદ્મ્યાં, પામે શોના ધર્મજી; ન્યા. ૪૦
 થરહારી ઉપજે તિજુ સેતી, ન જાણે ગાદા કર્મજી.
 મુનિ થયા પણ મર્મ ન જાણ્યો, પકડી ગાદી રૂઢજી, ન્યા. ૪૧
 સ્યાદાદ સમજ્યા વિજુ મૂરખ, મેવે માયા ગુદજી.
 જોઈ અંશે જો જોાડું ઘાપે, વલી અધિક દરે રાપજી, ન્યા. ૪૨
 તેહને સમહિત કેમ સંભવે ? દોષ મિથ્યાત્વને આપજી.
 નિન્દવની તો જે નીશાની, કહે જોાડું વિપરીતજી, ન્યા. ૪૩
 સંજગ તેનો કેમ સદહીજે ? નહિં સમહિતરી રીતજી.
 ખલ સાગર્ભ્ય આપણું દેખી, સદા દારીર નીરાગજી, ન્યા. ૪૪
 દમ્ય ખેત્ર કાલ ભાવ બાળને, પાડે સંજગ તેથીરજી.
 દશવિકારિક અધ્યયન આદરે, જેમ કહેનું મગડજી, ન્યા. ૪૫
 કમન્ય મજમ ઉપરે જાણે, તે પડે મુનિવરજી.

પરને કુશીલપણું નવિ દાખે, ભાંખે પ્રવચન ચારણ;
 જિણ વચને કોઈ ખેદ ન પામે, ત્યું ઉપદેશે અણુગારણ. ન્યા
 દશવિકાલિક દશમે અજઙ્ગણે, એ જિનવચન રસાલણ;
 શિવસાધન આરાધન કારણ, આગમ અરથ સંભાલણ. ન્યા
 જે જે મત કરે ભવ્ય પ્રાણી, લારે દૂષણ ચારણ;
 અતિક્રમ વ્યતિક્રમ બીજે, અતિચાર અનાચારણ, ન્યા
 ત્યાગ કીયા પછી મનમેં ધ્યાવે, બીજે સામે ભવણ;
 ત્રીજે અંગે ફરસ કર મૂકે, ચોથે લે મોંઢામેં ખાયણ. ન્યા
 ઇત્યાદિક જે ભાવ 'વતાયા, સૂત્ર-સાંખ દેખાયણ;
 થાપ ઉત્થાપ કદી નહિં કરવું, લેજો સમણ ન્યાયણ. ન્યા
 ભાવ પરપે એવં ભૂતના, નહિ વ્યવહાર-વિચારણ;
 ગરૂ પ્રવાહી લોક ન જાણે, ડાળે ધર્મ અપારણ. ન્યા
 એણી પરે ન્યાય અનેકજ દીસે, મત કરે જાંચાતાણણ,
 ન્યાય સહિત જે ૨ વાણી ભાંખે, તેનો ભણ્યો પ્રમાણણ. ન્યા
 ભોધ કારણ એ ભાવની કીધી, ભાવ ઉત્તટ મન આણણ,
 જિનવાણી પરિણામ ભવ્ય પ્રાણી, નિશ્ચય લહે નિર્વાણણ ન્યા
 પૂજ્ય કર્મેંડુ શુદ્ધ પત્રાએ, બાલેંડુ કહે એમણ;
 સંવત ઉગણીસે અઠ્યાવીશમાં, મંડનપુરે ધરી પ્રેમણ. ન્યા

શ્રી રત્નાકરપદ્મચીશી.

હરિગીત છંદ.

મંદિર છે સુદ્ધિતાળી માંગલ્ય કિડાના પ્રભુ,
ને ઇદ્ર નર ને દેવના સેવા કરે તારી વિભુ;
સર્વજ્ઞ છે સ્વામી વળી શિરદાર અતિશય સર્વના,
ધણું શુવ તું ધણું શુવ તું ભંડાર જ્ઞાન કળા તણા. ૧

તણુ જગતના આધાર ને અવનાર હે કરુણા તણા,
વળી વૈદ્ય ! હે દુર્વાર આ સંસારનાં દુઃખો તણા;
વીતરાગ વલ્લભ વિશ્વના તુજ પાસ અરણ્ય ઉચ્ચરું,
ભળો છતાં પણ કહી અને આ દુદય હું ખાલી કરું. ૨

શું બાગકો માબાપ પાને બાળકિડા નવ કરે ?
ને સુખમાંથી જેમ આવે તેમ શું નવ ઉચ્ચરે ?
તેમજ તમારી પાસ તારક ! આજ જોગા બાવળી,
જંબુ' જંબુ' તેવું કહું તેમાં કશું ખેાટું નથી ૩

મેં દાન તો દીધું નહિ ને સીયળ પણ પાળ્યું નહિ,
તપશી દગી કાયા નહિ શુભ ભાવ પણ બાળ્યો નહિ.
એ વ્યાર જોઈ ધર્મમાંથી કાંઈ પણ પ્રભ ! નવ કશું,
કદારું જમાણ ભવસાગરે નિપટા. ૪

હું કોપ અગિયો ભળ્યો વાંદી દાબ સર્પ રંગે રંગે,
ગળ્યો માનદગી અવગરે હું દેવ દરી દેવાનું તરે ?
બન મારું માયાજાળા માલન ! મદા કે અ. ૫
કરી વ્યાર દોરી દાસ. ૫

મેં પરભવે કે આ ભવે પણ હિત કાંઈ કયું નહિ,
તેથી કરી સંસારમાં સુખ અદ્ય પણ પામ્યો નહિ;
જન્મે અમારા જિનજી ! ભવ પૂર્ણ કરવાને થયા,
આવેલ બાજી હાથમાં અજ્ઞાનથી હારી ગયા. ૬

અમૃત અરે તુજ સુખ રૂપી ચંદ્રથી તોપણ પ્રભુ !
ભીંજાય નહિ સુજ મન અરેરે ! શું કરું ? હું તો વિભુ !
પત્થર થકી પણ કઠણ માડું મન ખરે ! ક્યાંથી દ્રવે ?
મરકટ સમા આ મન થકી હું તો પ્રભુ ! હાર્યો હવે. ૭

ભમતા મહા ભવસાગરે પામ્યો પસાયે આપના,
જે જ્ઞાન દર્શન ચરણરૂપી રત્નત્રય હાકર ઘણા;
તે પણ ગયા પરમાદના વશથી પ્રભુ કહું છું ખરું,
કોની કને કિરતાર આ પોકાર હું જઈને કરું ? ૮

ઠગવા વિભુ ! આ વિશ્વને વૈરાગ્યનાં રંગો ધર્યા,
ને ધર્મનો ઉપદેશ રંજન લોકને કરવા કર્યા;
વિદ્યા ભણ્યો હું વાદ માટે કેટલી કથની કહું ?
સાધુ થઈને જહારથી દાંબિક અંદરથી રહું. ૯

મેં સુખને મેલું કયું દોષો પરાયા ગાળને,
ને નેત્રને નિહિત કર્યાં પરનારીમાં લપટાળને;
વળી ચિત્તને દોષિત કયું ચિંતી નહાડું પરતણું,
હે નાથ ! માડું શું થયે ? ચાલાક થઈ ચૂક્યો ઘણું. ૧૦

કરે કાગળને દત્તલ પીડા કામની બાહામળી,
એ વિષયમાં બની અંધ હું વિડંબના પામ્યો ઘળી,
તે પણ પ્રકારસુ આજ લાવી લાજ આપ નાખી કને,
બલો સદુ તેથી દડું કર માફ મારા વાકને. ૧૧

નવકાર મંત્ર વિનાશ કીધો અન્ય મંત્રો જાણીને,
કુશાશ્રનાં વાક્યો વડે હણી આગમોની વાણીને;
કુદેવની સંગત થકી કર્મો નકામા આચર્યા,
મતિ જામ થકી રજો શુભાવી કાચ કટકા મેં ગદ્યા ૧૨

આવેલ દ્રષ્ટિમાર્ગમાં મૂકી મહાવીર ! આપને,
મેં મૂઢધિએ દુઢયમાં ધ્યાયા મદનના આપને;
નેત્રબાણો ને પયોધર નાણી ને મુંદર કટી,
શણગાર મુંદરીઓ તણાં છટકેલ ચર્મ જોયાં અતિ. ૧૩

મૃગનયની સમ નારી તણાં મુખચંદ્ર નીરખવાવતી,
મુજ મન વિષે જે રંગ લાગ્યો અદૃષ્ટ પણ ગૂઢો અતિ;
તે યુત રૂપ સમુદ્રમાં ધોયા છતાં જાતો નથી,
તેવું કહો દારણ તમે બચું કેમ હું આ પાપથી ? ૧૪

મુંદર નથી આ શરીર કે સમુદાય શુભ તજો નથી,
ઉત્તમ વિલાસ કળા તજો દેદિશ્યમાન પ્રજા નથી;
પ્રભુતા નથી તો પણ પ્રભુ ! અભિમાનથી અકલ્પ કરું,
ધાપાટ ઘાર ગતિ તણી સંસારમાં ખેડયા કરું. ૧૫

આમુખ્ય ઘટતું જાય તો પણ પાપપુદ્ધિ નવ કરે,
આશા છુવનની જાય પણ વિપર્યાયજ્ઞાપા નવ મરે.
ઐશ્વર્ય વિષે કરું રજ પણ હું ધર્મને તો જય ગરડું,
મની મોહમાં મસ્તાન હું પાયા વિનાના પર અડું. ૧૬

આત્મા નથી પરબ નથી વળી મુખ્ય પાપ રહ્યું નથી,
ગિર્યાત્વિની રહુ વાળી મેં ધરી રાત પાંખી રચાઈ,
રવિ સમ હતા જાને કરી પ્રભુ આપણે તો પદ અરે,
દોષો કહુ કુપે પડવો ધિજાત કે સુવને મરે ! ૧૭

મેં ચિત્તથી નહિ દેવની કે પાત્રની પૂજા ચહી,
 ને શાવકો કે સાધુઓનો ધર્મ પણ પાળ્યો નહિ;
 પામ્યો પ્રભુ નરભવ છતાં રત્નમાં રત્ના જેવું ચયું,
 ધોખી તણા કુત્તા મમું મમ જીવન મહુ ઝોળે ગયું. ૧

હું કામધેનુ કંઈપણ ચિંતામણિના પ્યારમાં,
 ખેડાં છતાં જંખ્યો ઘણું જની લુપ્થ આ સંસારમાં;
 જે પ્રગટ મુખ દેનાર ત્હારો ધર્મ તે સેવ્યો નહિ,
 મુજ મૂર્ખ ભાવોને નિહાળી નાથ ! કર કરણ કંઈ. ૧

મેં ભોગ સારાં ચિંતવ્યા તે રોગ સમ ચિંત્યા નહિ,
 આગમન ઇચ્છયું ધન તણું પણ મૃત્યુને પ્રીછયું નહિ,
 નહિ ચિંતવ્યું મેં નર્ક કારાગૃહ સમી છે નારીઓ,
 મધુળિંદુની આશા મહીં ભય માત્ર હું ભૂલી ગયો; ૨

હું શુદ્ધ આચારોવડે સાધુ હૃદયમાં નવ રહ્યો,
 કરી કામ પર ઉપકારના યથા પણ ઉપાર્જન નવ કર્યો;
 વળી તીર્થનાં ઉદાર આદિ કોઈ કાર્યો નવ કર્યા,
 ફ્રાગટ અરે ! આ લક્ષ ચોરાશી તણા ફેરા ફર્યા.

શુરવાણીમાં વૈરાગ્ય કેરો રંગ લાગ્યો નહિ અને,
 દુર્જન તણા વાક્યો મહીં શાંતિ મળે ક્યાંથી મને ?
 તરૂં કેમ હું સંસાર આ અધ્યાત્મ તો છે નહિ જરી,
 દુટેલ તળીયાનો ઘટો જળથી ભરાયે કેમ કરી ?

મેં પરભવે નથી પુન્ય દીધું ને નથી કરતો હજી,
 તો આવતા ભવમાં કહો ક્યાંથી યશે હે નાથજી !
 ભૂત ભાવી ને સાંપ્રત ત્રણે ભવ નાથ ! હું હારી ગયો,
 સ્વામી ! ત્રિયંકુ જેમ હું આકાશમાં લટકી રહ્યો.

અથવા નકામું આપ પાસે નાથ ! શું બકવું ઘણું ?
 હે દેવતાના પૂજ્ય ! આ ચરિત્ર મુજ પોતા તણું;
 બલો સ્વરૂપ તણ લોકતું તો માહરૂં શું માત્ર આ ?
 જ્યાં કોડનો હિસાબ નહિ ત્યાં પાછની તો વાત ક્યાં ? ૨૪

શાદ્દલ વિમોહિત.

હારાથી ન સમર્થ અન્ય દીનનો, ઉદ્ધારનારો પ્રભુ ! ।
 મદારાથી નહિ અન્ય પાત્ર જગમાં, જોતાં જડે હે વિભુ ! ॥
 મુદ્ધિ મંગળ સ્થાન ! તોય મુજને, મૃદ્ધા ન લક્ષ્મી તણી ।
 આપો સમ્યગ્ સ્થાપન રત્ન જીવને, તો તૃપ્તિ યાચે ધણી ॥ ૨૫

શ્રી ચતુર્વિંશતિ જિનસ્તુતિ.

(વસંતનિભા ૭૬)

શ્રી તીર્થરાજ વિમલાચલ નિત્ય વદે,
 દેખી સદા નયનથી નિમ પૂર્ણ ચંદો,
 પૂજે મહી મુદવર નરનાથ જેને,
 ધીરી સદા ચરણ લંછન માહિ તેને. ૧

મેયાંસના ધર વિષે રમ ક'ણુ હીધો,
 બિણા દાદી નિજ પ્રપૌત્ર મુપાત્ર કીધો,
 માતા પ્રત્યે વિનય ભાવ ધરી પ્રજાને,
 જ્યારું જ્યારો પરમ દેવક દી પિતૃને. ૨

દેવાધિપ ગજ-દાન ચંદ્રકાંતિ,
 સંસાર સાગર તાણી હરનાર જાતિ.

એવા જિનેશ્વર તણા યુગપાદ પૂજે,
 દીઠો નહિ જગતમાં તુમ તૂલ્ય દૂજે. ૩
 જન્મ્યા તણી નગરી ઉત્તમ જે અયોધ્યા,
 ત્રાતા નરેશ પ્રભુના જિત શત્રુ યોધા;
 દેદિધ્યમાન જનની વિજયા સ્વિકારી,
 સેવો સદા અજિતનાથ ઉમંગકારી. ૪
 વાધે ન કેશ શિરમાં નળ રોમ બ્યાધિ,
 પ્રસ્વેદ ગાત્ર નહિ લેશ સદા સમાધિ;
 છે માંસ શોણિત અહો ! અતિ સ્વેતકારી,
 હે સ્વામિ સંભવ ! સુસંપદ ગાત્ર તારી. ૫
 છે ત્યાસ અંબુજ સુગંધ સદા પ્રમાણે,
 આહાર ને તુમ નિહાર ન કોય જાણે;
 એ ચાર છે અતિશયો પ્રભુ-જન્મ સાથે,
 વંદું હમેશ અભિનંદન જોડી હાથે. ૬
 ભૂમંડલે વિચરતા જિનરાજ ત્યારે,
 કાંટા ઝમધામુખ થઇ રજ શુદ્ધ ત્યારે;
 જે એક જોજન સુધી શુભ વાત૪ શુદ્ધિ,
 એવા નમું સુમતિનાથ સદા સુખુદ્ધિ. ૭
 વૃદ્ધિ કરે સુરવરો અતિ સુદમધારી,
 જાનુ પ્રમાણુ વિરચે કુમુખો શ્રીકારી;
 શબ્દો મનોહર મુણી શુભ શ્રોત્રમાર્દિ,
 શ્રી પદ્મનાથ પ્રભુને પ્રણમું ઉછાંદિ. ૮
 સેવા કરે યુગલ યશો મુદ્ધકરોને,
 વીજે ધરી કર વિષે શુભ ચામરોને;

વાણી મુણે સરસ જોયણ એક સારી,
વંદું સુપાર્શ્વ પુરુષોત્તમ પ્રીતિકારી. ૯

જલપે જિનેંદ્ર મુખ માગધિ અર્ધલાખા,
દેવો નરો તિરિગણો સમજે સ્વંલાખા;
આર્યો અનાર્ય સઘલા જન શાંતિ પામે,
અંદ્રપ્રભુ ચરણ લાંછન અંદ્રનામે. ૧૦

વૈરો વિરોધ સઘલા જન ત્યાં વિસારે,
મિથ્યાત્વિઓ વિનયો વાક્ય મુખે ઉચારે;
વાદી કદી અવિનયી થઈ વાદ માંડે,
દેખી જિનેશ મુવિધિજન ગર્વ છાંડે. ૧૧

જે દેશમાં વિચરતા જિનરાજ જ્યારે,
શ્રીતિ ભયંકર નદી લવલેશ ત્યારે;
પતી ઉપદ્રવ દુકાલ વિદ્વર ભાગે,
નિત્યે કરૂં નમન શીતલનાથ આજે. ૧૨

છાયા કરે તરૂં અશોક સદૈવ સારી,
વૃક્ષો મુગંધ મુખ શીતલ ઘેયકારી;
પશ્ચીસ જોયણ લગે નહિ આધિવ્યાધિ,
એમાંસનાથ ગુમ સંવનથી સમાધિ. ૧૩

સ્વપ્ના અનુદેશ લઈ જિનરાજ માતા,
માત ગમે વૃષભ સિંહ મુદ્દમી દાતા;
નિર્મલ અગ્નિ મુલ ઉવટ દંખિને તે,
પ્રી વાનુપૂજ્ય પ્રખ્યાત મુલ સ્વપ્નદી તે. ૧૪

જે પ્રાતિહાર્ય શુભ આઠ અચોક વૃક્ષે,
 વૃદ્ધિ કરે કુસુમથી સુરનાદ દક્ષે,
 બે ચામરો શુભ સુખાસન ભારકરો તે,
 છે છત્ર હે વિભવનાથ ! સુદૃઢલી તે. ૧૫

સંકાલુ છે સમ સદા 'ચતુરસ તારૂં,
 સંધેલુ વજ્રઋષભાદિ હીપાવનારૂં;
 અજ્ઞાન ક્રોધ મદ મોહ હર્યા તમેજી,
 જોવા અનંત પ્રભુને નમિયે અમો જો. ૧૬

જે કર્મવૈરિ અમને બહુ પીડનારા,
 તે કર્મથી પ્રભુ તમેજ મૂકાવનારા;
 સંસાર સાગરચક્રી તમે તારનારા,
 શ્રી ધર્મનાથ પદ શાશ્વત આપનારા. ૧૭

શ્રી વિશ્વસેન નૃપનંદન દિવ્ય કાંતિ,
 માતા મુલબ્ય અગિરા તસ પુત્ર શાંતિ;
 શ્રી મેઘના ભવ વિષે સુર એક આવી,
 પારેવ સિંચનકનાં સ્વરૂપો બનાવી. ૧૮

પારેવને અભય છવિતદાન આપ્યું,
 પોતાતણું અતિ મુકોમલ માંસ કાપ્યું,
 તેવા મહા અભયદાનથી ગર્ભવાસે,
 મારી ઉપદ્રવ ભયંકર સર્વ નાચે. ૧૯

શ્રી તીર્થનાયક થયા વટ્ટી ચક્રવર્તી,
 બન્ને લટ્ટી પદવિજો ભવ એક વર્તી;
 જે સાર્વભૌમ પદ પંચમ ભોગવીને,
 તે સોલભા જિન તબા ચરજો નમીને ૨૦

ચોરાશિ લક્ષ ગજ અશ્વ રથે કરીને,
છન્નું કરોડ જન લશ્કર વિસ્તરીને;
તેવી છતે અતિ સમૃદ્ધિ તથા ક્ષણિકે,
શ્રી કુંથુનાથ જિન ચક્રિ યયા વિવેકે. ૨૧

રત્નો અતુર્કશ નિધાન ઉમંગકારી,
ખત્રીશ બદ્ધ નિત નાટક યાય ભારી;
પદ્માનની સહસ્ર ઓસઠ અંગનાઓ,
તેવી તથા અર જિનેશ્વર સંપદાઓ. ૨૨

નિત્યે કરે કવલ દોષન કંઠ સુધી,
પદ્મ મિત્રને તરણ કાજ નિપાઈ ખુદ્ધિ;
ઉદ્યાન મોહન ગૃહે રચી હેમ મૂર્તિ,
મસ્તિજિનેશ-પડિમા ઉપકાર કર્તિ. ૨૩

નિસ્ત્રંગ દાંત ભગવંત અનંત જાની,
વિશ્વોપકાર કદ્ધાનિધિ આત્મધ્યાની;
પંચેન્દ્રિયો વશ કરી હાળી કર્મ આઠે,
વંદો જિનેન્દ્ર મુનિસુવન તેહ મારે. ૨૪

ઇંદ્રો મુરે નરવરો મલી સર્વ સંગે,
જન્માભિષેક સમયે અનિ બકિત રંગે,
વિધાધરી મુરવરી કુબ શબ્દ રાગે,
સંગીત નાટક કરે નમિનાથ આગે. ૨૫

રાજે મતી ગુણવતી સતી સૌમ્યકારી,
તને તમે નજિ યયા મહા પ્રભાચારી.
પૂર્વે ભવે નવ લગે તુમ સ્નેહધારી.
હે નમિનાથ ! ભગવંત પરાપકારી ૨૬

- સંમેત શૈલ શિખરે પ્રભુ પાર્શ્વ સોહ,
શંખેશ્વરા અમિઝરા કલિ કુંડ મોહ;
શ્રી અશ્વસેન કુલદીપક માતુ વામા,
નિત્યે અચિંત્ય મહિમા પ્રભુ પાર્શ્વનામા. ૨૭
- સિદ્ધાર્થરાય ત્રિશલા સુત નિત્ય વંદો,
આનંદકારક સદા 'ચરણારવિદો;
જે શાસનેશ્વરતણો ઉપકાર પામી,
પૂજું પ્રભુ ચરણ શ્રી મહાવીર સ્વામી. ૨૮
- સ્વેતાંબરી શુભ પરંપર આઘ જેની,
સંવેગ રંગ રસ રંગિત આત્મ તેની;
શાસ્ત્રોક્ત શુદ્ધ ઉપદેશક મુખ્ય સૂરિ,
શ્રી પાર્શ્વચંદ્ર શુરરાજ પ્રતાપ ભૂરિ. ૨૯
- ચંદ્રાર્ધ શોભિત વિશાલકપાલકાંતિ,
શ્રી હર્ષચંદ્ર સૂરિરાજ સ્વભાવ શાંતિ;
શિષ્યો થયા તસપદે સૂરિ હેમચ દ્રો,
છે જેઠ જાત કુશલેંદુ સુમુકિતચંદ્રો. ૩૦
- પાટે પરંપર મુગંધર ઉગ્રભાણ (ગી),
ઋદ્ધિ પરિગ્રહ મહામહ મોહ ત્યાગી;
તે વિધમાન વિચરે શુભવંત આજે,
શ્રી જાતૃચંદ્ર શુભ નિર્મલ સૂરિરાજે ૩૧
- વિખ્યાત શ્રી શુરસદા હર્ષચંદ્ર હેતે,
તેના પ્રતાપ સુપ્રસાયથી શાંત ચિત્તે,
દ્વાત્રિશિકા સ્તુતિ જિનેંદ્ર અળ ૩ કાવ્યે,
ત્રેયો વસંતનિલકા કૃતિ શુદ્ધ ભાવ્યે. ૩૨

શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર વિરચિત, ગુણસ્થાનકમારોહ.

અપૂર્વ અવસર એવો ક્યારે આવશે ?,
ક્યારે થઈશું ? બાહ્યાંતર નિર્મથ ને;
સર્વ સંબંધનું બંધન તીક્ષ્ણ હેદીને,
વિચરશું ? કવ મહત્પુરૂષને પંચજો.

અ૦ ૧

સર્વ ભાવથી ઔદાસિન્ય વૃત્તિ કરી,
માત્ર દેહ તે સંયમ-હેતુ હોયજો;
અન્ય કારણે અન્ય કશું કદ્યે નહીં,
દૈવ પણ કિંચિત્ મૂર્છા નવ જોયજો.

અ૦ ૨

દર્શન મોહ વ્યતિત થઈ ઉપજ્યો બોધ ને,
દેહ ભિન્ન કેવલ ચૈતન્યનું જ્ઞાનજો;
તેથી પ્રક્ષીણ ચારિત્ર મોહ વિલોદીએ,
વર્તે એવું શુદ્ધ સ્વરૂપનું ધ્યાનજો.

અ૦ ૩

આત્મસ્થિરતા ત્રણ સંક્ષિપ્ત યોગની,
મુખ્યપણે તો વર્તે દેહ પર્યાંતજો;
ધોર પરિવહ કે ઉપસર્ગ-ભયે કરી,
આવી શકે નહીં તે સ્થિરતાનો અંતજો.

અ૦ ૪

મંયમના હેતુથી યોગ-પ્રવર્તના,
સ્વરૂપ લક્ષ્યે જિન આત્મા આધીનજો,
ને પણ સજ્જ હાજી ઘટલી બટલી સ્થિતિમાં,
જાતે જાયે નિજ સ્વરૂપમાં દીનજો.

અ૦ ૫

પંચ વિષયમાં રાજદ્રેષ વિરહિતતા,
પંચ પ્રમાદે ન મલે મનનો શોભજો;
દ્રવ્યક્ષેત્રને ઠાલ ભાવ-પ્રતિબંધ વિણ,
વિચરણું ઉદયાધીન પણ વીત લોભજો.

અં ૬

ક્રોધ પ્રત્યે તો વર્તે ક્રોધ સ્વભાવતા,
માન પ્રત્યે તો દીનપણાનું માનજો;
માયા પ્રત્યે માયા સાક્ષી ભાવની,
લોભ પ્રત્યે નહીં લોભ સમાનજો.

અં ૭

બહુ ઉપસર્ગ કરતા પ્રત્યે પણ ક્રોધ નહીં,
વદે ચક્રી તથાપિ ન મલે માનજો;
દેહ જાય પણ માયા યાય ન રોમમા,
લોભ નહીં છો પ્રબલ સિદ્ધિ નિધાનજો

અં ૮

નમ્રભાવ મુંડભાવ સહ અશ્વનાનતા,
અદંત ધોવન આદિ પરમ પ્રસિદ્ધજો;
કેશ રોમ નખ કે અંગે શ્રૂંગાર નહીં,
દ્રવ્ય ભાવ સંયમમય નિર્ગંથ સિદ્ધજો.

અં ૯

શત્રુ મિત્ર પ્રત્યે વર્તે સમદર્શિતા,
માન અમાને વર્તે તેજ સ્વભાવજો,
શુવિત કે મરણે નહીં ન્યૂનાધિકતા,
ભવ મોક્ષે પણ શુદ્ધ વર્તે સમભાવજો

અં ૧૦

એકાદ્રી વિચરતો વલી સ્મશાનમા,
વલી પર્વતમાં વાય ત્રિદ સંયોગજો;
અટાલ આસન ને મનમાં નહીં શોભના,
પરમ મિત્રનો જાણે પામ્યા યોગજો.

અં ૧૧

ધાર તપશ્ચર્યામાં પણ મનને તાપ નહીં,
સરસ અન્ને નહીં મનને પ્રસન્ન ભાવળે;
રજ કણ કે ઋદ્ધિ વૈમાનિક દેવની,
સર્વે માન્યા પુણ્નલ એક સ્વભાવળે. ૨૦ ૧૨

એમ પરાજય કરીને ચારિત્ર મોહનો,
આળ્યું ત્યાં જ્યાં કરણ અપૂર્વ ભાવળે;
થેણી ક્ષપક તણી કરીને આરૂઢતા,
અનન્ય ચિંતન અતિશય શુદ્ધ સ્વભાવળે. ૨૦ ૧૩

મોહ સ્વયંભૂરમણ સમુદ્ર તરી કરી,
સ્થિતિ ત્યાં જ્યાં ક્ષીણ મોહ શુણ્ણસ્યાનળે;
અંતસમય ત્યાં પૂર્ણ સ્વરૂપ વીતરાગ યઈ,
પ્રગટાવું નિજ કેવલજ્ઞાન નિધાનળે. ૨૦ ૧૪

ચાર કર્મ ધનધાતિ તે વ્યવચ્છેદ જ્યાં,
ભવના બીજતણે આત્મચિંતક નાશળે;
સર્વ ભાવ જ્ઞાતા દ્રષ્ટા સદ શુદ્ધતા,
દૃન્ય દૃત્ય પ્રભુ વીર્ય અનંત પ્રકાશળે. ૨૦ ૧૫

પેદનીયાદિ, ચાર કર્મ વર્તે જિહાં,
બગી સોદરીવત્ આદૃતિ માત્રળે;
તે દેહાયુષ આધીન જેની સ્થિતિ િં,
આયુષ પૂર્ણ મટિયે દૈહિક પાત્રળે. ૨૦ ૧૬

મન વચન કાયા ને કર્મની વર્ગણા.
પે જિહાં સદૃશ પુણ્નલ સંબંધળે.
વેવું અરોમિ શુણ્ણજ્ઞાનક ત્ય. વર્તનું,
મદા ભાવ્ય સુખદાયક પૂર્ણ અબધળે. ૨૦ ૧૭

એક પરમાણુ માત્રની મલે ન સ્પર્શતા,
 પૂર્ણ કલંક રહિત અડોલ સ્વરૂપને;
 શુદ્ધ નિરંજન ચૈતન્ય મૂર્તિ અનન્યમય,
 અગુરુ લઘુ અમૂર્ત સહજપદ રૂપને. ૨

પૂર્વ પ્રયોગાદિ કારણના યોગથી,
 ઉર્ધ્વગમન સિદ્ધાન્ત પ્રાપ્ત સુસ્થિતને;
 સાદિ અનંત અનંત સમાધિ સુખમાં,
 અનંત દર્શન જ્ઞાન અનંત સહિતને. ૩

જે પદ શ્રીસર્વજ્ઞે દીકું જ્ઞાનમાં,
 કહી શક્યા નહીં પણ તે શ્રી ભગવાનને;
 તેહ સ્વરૂપને અન્યવાણી તે શું કહે ?
 અનુભવ ગોચર માત્ર રહું તે જ્ઞાનને

એહ પરમ પદ-પ્રાપ્તિનું કર્યું ધ્યાન મે,
 ગત વગરને હાલ મનોરથ રૂપને;
 તો પણ નિર્વ્યય ગજચક્ર મનન રહ્યાં,
 પ્રભુ-આસાએ થાશુ તંત્ર સ્વરૂપને

ક્ષમાપના.

હૈ ભગવાન ! હું બહુ બૂલી ગયો, મેં તમારું
 વચનને લક્ષ્યમાં લીધા નહીં, તમારા કહેલા અનુપમ
 મેં વિચાર કર્યો નથી.

તમ રા પ્રણીત કરેલાં ઉત્તમ શીલને મેં સેવ્યું નહીં,
 તમ રા કહેલાં દયા શાંતિ ક્ષમા અને પવિત્રતા મેં ઓળખ્યા
 નહીં. હે ભગવાન ! હું બૂઝ્યો આથડ્યો રજગ્યો અને અનંત
 મારની વિટંબણામાં પડ્યો છું. હું પાપી છું, હું જહુ
 મદોન્મત અને કર્મરજથી કરીને મલીન છું. હે પરમાત્મા !
 તમારા કહેલાં તરવો વિના મારો મોક્ષ નથી. હું નિરંતર
 પ્રપંચમાં પડ્યો છું, અજાનથી અંધ થયો છું, નિરાશ્રિત છું
 અભાગ્ય છું. નિરાગી પરમાત્મા ! હવે હું તમારું તમારા
 કર્મનું અને તમારા સાધુનું શરણ ગ્રહું છું. મારા અપરાધ
 ભયથી હું તે સર્વ પાપથી મુક્ત થાઉં એ મારી અલિલાયા
 છે. આગલ કરેલાં પાપોનો હું હવે પશ્ચાત્તાપ કરું છું. જેમ
 જેમ હું સૂક્ષ્મ વિચારથી ઉઠા ઉતરું છું, તેમ તેમ તમારા
 તત્ત્વના ચમત્કારો મારા સ્વરૂપનો પ્રકાશ કરે છે.

જામે નિરાગી નિર્વિકારી સચ્ચિદાનંદ સ્વરૂપ સદ્ગુણની
 અનંત જ્ઞાની અનંતદર્શી અને ત્રૈલોક્ય-પ્રકાશક છે. હું માત્ર
 મારા દિન અર્થે તમારી સંક્ષીએ ક્ષમા ચાહું છું. એકપણ
 તમારા કહેલા તત્ત્વની શંકા ન થાય, તમારા કહેલા વસ્તુ
 (માર્ગ) માં અહોરાત્ર હું રહું, એજ મારી આકાંક્ષા અને
 જીન થાએ.

હે સર્વજ્ઞ ભગવાન ! તમને હું વિશેષ શુ કહું ?
 તમારાથી કર્મ અજાણ્યું નથી, માત્ર પશ્ચાત્તાપથી હું કર્મ
 અને પાપની ક્ષમા પ્રાપ્તું છું.

ॐ શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ:

આત્માનો અલંકાર

કર્તવ્ય કંકણ.

કંકણ જેમ સ્ત્રીઓનાં સ્વાભાવિક જાણ સૌન્દર્યમાં ઉમેરો કરે છે તેમ કાંઈપણ મનુષ્યે પોતાનું જાણ તેમજ આંતર જીવન આદર્શ મધ અને સૌન્દર્ય પૂર્ણ બનાવવું હોય તો માત્ર એકજવાર આ કર્તવ્યકંકણનાં પાંત્રીય કર્તવ્યો મનનપૂર્વક વાંચી જાઓ અને પછી તમારા હૃદયને પૂછો કે તમે તમારા જીવનમાં કંઈ પ્રકાર મેળવ્યો ? તમારી આંતર-જાણ સુન્દરતામાં કંઈ ઉમેરો થયો ? જવાબ એકજ મળશે કે-ચિરકાળથી જે આદર્શ મળતા-મનુષ્યજીવનની વાસ્તવિક સૌન્દર્યતાની અભિલાષા રાખી રહ્યો હતો તે આ પાંત્રીય કર્તવ્યરૂપ કંકણોના પરિધાનથી પૂર્ણ થઈ છે. આવાં પુસ્તકોજ જાળજો, યુવાનો અને વૃદ્ધોમાં કાંઈ આદર્શીય પ્રકાર પૂરે છે અને એટલા માટેજ આ ગ્રંથના લેખક ઉપર આ પુસ્તકની ઉપયોગીતા માટે મનેશ અનેક અભિપ્રાયો પૈકી માત્ર એકજ અભિપ્રાય રજુ કરીશ:-

“શ્રીમાન મુનિ દેવચંદ્રજી !

આપના તરફથી અત્રેના જૈન પંડિત મારફત ‘કર્તવ્યકંકણ’ની એ ૩૧ મળી, તે માટે આપનો ઉપકાર માનુ છું. આપે સમાજ મુધારણાર્થે અને એપરકર માગી પુસ્તકમા દર્શાવ્યા છે શીખામણો વાચવાલાયક અને જોઈ લાયક છે. અને આશા કે કે ‘કર્તવ્યકંકણ’ જનસમાજમાં રસથી વચારો અને જોઈ તેમાંથી સાર લઈ પર્ત્તનમા પરિણીત કરશે તેમને જરૂર લાજ થશે. પાપ થ ૧૨ જિ સ. ૧૯૮૪

રૂપચંદી ચીટનીસ

વિદ્યાધિકારી-બરોડા રોડ

આવા સર્વાંગસુંદર પુસ્તકનો મો કાંઈ મહેલાઈથી લાજ લઈ શકે તે માટે તેની કિંમત પોષ્ટેજ સાથે માત્ર રૂ. ૧-૦-૦ એટલે ગણેલ છે.

***

તત્વાવતાર.

પુસ્તકના નામ ઉપરથીજ સ્પષ્ટ થાય છે કે આ ગ્રંથમા જૈનધર્મનાં મુખ્ય મુત્રોને ઉતારવામા આવ્યા છે. વિશેષતા એજ છે કે એ નવાને માગી રીને મમજવા માટે તે ઉપર મરફતમાજ દીકા ગચ્છી નેના મમ્મ રીને રોડ કરવામાં આવ્યો છે. એટલે કાંઈપણ સમૂહ જાણના ગોખીનાને ન મદદ ઉપ-યોગી થઈ પડે તેવો છે. કિંમત નામ માત્ર પોષ્ટેજ સાથે જાના ૦-૧-૦ આરે અને પુસ્તક મળવાનું કેશન-આકકોટી મીટીપલ ઉપાધ્ય ૩૨૭ ૭૧૧.

